CELJE, JANUARJA 1982 – ŠTEVILKA 1 – LETO XXXVI – CENA 8 DIN

NOVI TEDNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

PRVA ZAJOKALA ADRIANA

Takrat, ko nas je večina sedela doma pred televizorji ali plesala v kakšni dvorani ter pričakovala Novo leto, so imeli v celjski porodnišnici drugačna opravila. Dežurna ekipa je bila pripravljena, da namesto veseljačenja, ki je bilo tako značilno za tisto noč, pomaga na svet prvemu otroku v Novem letu 1982. Medtem ko so lani delali prav ob odhodu starega in prihodu Novega leta, letos ni bilo tako, saj je prvi otrok, mala Adriana, prijokala na svet »šele« ob 2,12!

Mama Silva Gajšek, ki je doslej povila z Adriano vred že pet otrok, je bila srečna, da je deklica zdrava, veseli pa so bili tudi člani dežurne ekipe. Dva dni po porodu smo izpeljali našo tradicionalno novoletno akcijo in smo skupaj s predstavnikom Trgovskega podjetja MODA v Celju obiskali mamico Silvo Gajšek in njeno hčerko Adriano. Direktor MODE Milan Medvešek je poleg čestitk izročil darilni bon, ki je tokrat resnično prišel v prave roke. In še nekaj: vsako leto čestita Novo leto ter se zahvali kolektivu MODE za darilni bon zdaj že triletni MATEJ MARINČEK iz Celja. Več o tem na 5. strani!

TV – Foto: VALTER LEBEN

KMETIJSTVO

ZADRUGA PRAZNIH ROK

Prašiči romajo naravnost v skrinjo ali čez mejo

V torek je bilo v Celju medregijsko posvetovanje o organiziranju javne razprave o izvajanju zakonov s področja kmetijstva. Sodelovali so predstavniki celjskega, zasavskega in koroškega območja ter republiški predstavniki s področja kmetijstva.

Pomembna določila kmetijskih zakonov se v praksi ne uresničujejo, kar še posebej velja za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu, za prostorski vidik gospodarjenja z zemljo, za družbeno planiranje ter s tem povezano gospodarjenje s prostorom in še posebej s kmetijskimi zemljišči.

Ti problemi močno izstopajo tudi v kmetijstvu na celjskem. Velike premike pa so dosegli zlasti v hmeljarski industriji in v živinoreji še posebej v zgornjesavinjski dolini. Dobra tehnološka opremljenost, visoka produktivnost, skupen nastop na zunanjem trgu pričajo, da je z dobro organizirano kmetijsko proizvodnjo in z urejenimi dohodkovnimi odnosi možno doseči zastavljene cilje.

V regiji pa zlasti zaostajajo na področju rastlinske proizvodnje vendar vsepovsod dobro ocenjujejo jesensko setev.

V nekaterih občinah se srečujejo z vedno večjim problemom razdrobljenega in naturalnega kmetijstva. Kmetje proizvajajo in prodajajo na lastno pest. Brez ustrezne družbene kontrole, po sistemu, kdo več da, temu se več proda. V občini Šmarje pri Jelšah kmetijska zadruga ne more odkupovati prašičev od kmetov, ker jo le ti raje, po veliko višji ceni, kot je odkupna, prodajo zasebnikom in na Hrvaško. Podobno je tudi v šentjurski občini. Dejstvo pa je, da so za pospešitev svoje proizvodnje dobili družbena sredstva.

Postavlja se vprašanje, kako to prodajo na črno preprečiti? Najbrž ne bo šlo drugače kot z urejenimi cenovnimi odnosi pri nakupu med republikami. Nekaj pa bo morala storiti tudi zadruga, od katere kmetje dobivajo kredite.

Če torej vemo, da je v pretežni večini zemlja v lasti zasebnih kmetovalcev, potem bomo morali narediti to, da bodo kmečka zasebna gospodarstva, tista, ki so sposobna in usposobljena, čim prej prešla na tržno kmečko gospodarjenje.

VVE

V CELJSKI OBČINI 5940 ČLANOV ZK

Zveza komunistov v občini Celje je ob koncu novembra lani štela 5940 članov, ki so organizacijsko povezani v 312 osnovnih organizacijah. Tako je v občini sedaj še 106 dislociranih poslovnih enot in štirje tozdi, v katerih ni pogojev za delovanje osnovnih organizacij. Posamezni člani iz teh temeljnih organizacij in nekaterih poslovnih enot so zato vključeni v osnovne organizacije ZK v ostalih tozdih svojih delovnih organizacijah, komunisti iz dislociranih enot pa so organizacijsko povezani v terenskih organizacijah zveze komunistov v krajevnih skupnostih, kjer stanujejo. Sveti ZK so izvoljeni v desetih krajevnih skupnostih, v treh krajevnih skupnostih pa se še pripravljajo na njihovo ustanovitev.

Kljub temu, da je sprejemanje novih članov stalna naloga, je še veliko osnovnih organizacij, ki so to nalogo slabo, ali pa je sploh niso uresničevale. V letu 1981 je bilo v organizacijo zveze komunistov v celjski občini sprejetih skupaj 258 članov, od teh v gospodarstvu 115, v družbenih dejavnostih 130 in v krajevnih skupnostih 13 članov. Med novosprejetimi je bilo največ takih, ki so mlajši od 27 let. Še vedno pa je v občini mnogo osnovnih organizacij – kar 193 – ki v preteklem letu niso v svoje vrste sprejele nobenega novega člana. Zato bodo morale kadrovski obnovi svojega članstva nameniti v prihodnjem obdobju več skrbi.

DS

V SLOVENSKIH KONJICAH PRILAGODILI DELOVNI ČAS

Upravni organi občine SLovenske Konjice so prilagodili delovni čas potrebam delovnih ljudi in občanov. Odslej bodo ti še lažje urejali uradne zadeve izven svojega rednega delovnega časa. Upravni organi so namreč podaljšali delovni čas tudi ob ponedeljkih do 16. ure, tako kot je bilo doslej in še bo ob sredah. Njihov delovni čas je torej ob ponedeljkih in sredah od 6. do 16. ure, ob torkih in četrtkih od 6. do 14. ure ter ob petkih od 6. do 12. ure. Uradne ure za stranke pa so ob ponedeljkih, sredah in petkih v vsem delovnem času.

Odločitev za nov delovni čas upravnih organov v občini Slovenske Konjice lahko samo pozdravimo, saj pomeni krepak korak od besed k dejanjem. Njim so že sledile nekatere druge službe in upajmo, da bo izgovor za nujne odsotnosti z dela zaradi urejanja različnih uradnih zadev, kmalu čisto prazen.

MBP

TRADICIJE NOB

DA BI ŽIVELE Z NAMI

Svet za ohranjanje tradicij NOB opravil pomembno delo

Svet za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij in spomeniško varstvo, ki kot organ predsedstva Občinske konference SZDL v Celju spremlja, kako so v vsakdanjem življenju in delu prisotna izročila revolucije, je v preteklem letu opravil pomembno delo. Člani sveta so si predvsem prizadevali, da bi v celjski občini ne bilo delavca in občana, ki ne bi na nek način sodeloval pri obeleževanju dogodkov iz revolucionarne preteklosti.

V uresničevanje programa sveta so se posebej zavzeto vključili člani borčevske organizacije in mladi, ki so pripravili vrsto spominskih pohodov, srečanj in spominskih dni, pa tudi prostovoljnih akcij pri urejanju okolij spomenikov in spominskih obeležij iz NOB. Letošnja prizadevanja vseh njih in članov sveta pa so bila še posebej naravnana k obeleževanju vidnih jubilejev, kot so 40-letnica ustanovitve OF, 40-letnica vstaje, 40-letnica oboroženih sil in 20-letnica neuvrščenosti, ob tem pa so aktivno sodelovali tudi pri urejanju in odkritju nekaterih spominskih obeležij. Tako je bila v celoti obeležena prehojena pot borcev celjske partizanske čete, odkrito je bilo spominsko obeležje na mestu, kjer je bil ustanovljen mestni odbor OF, obeležena je bila 40-letnica priprav na oboroženi boj v Vojniku in Škofji vasi (Olčekova hiša), odkrita je bila tudi spominska plošča padlim kurirjem v Jezercah pri Šmartnem. Na pobudo sveta so poimenovali Ekonomski šolski center v Celju po Tonetu Grčarju-Johanu, sedaj pa tečejo pogovori še o poimenovanju tozda Grafika v Aero po Dušanu Kraigherju-Jugu.

V preteklem letu je svetu za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij in spomeniško varstvo pri celjski SZDL uspelo vzpostaviti dobre povezave tudi s koordinacijskimi odbori v krajevnih skupnostih, ki večinoma kar dobro delajo. Ena od njihovih skupnih akcij v letošnjem letu pa bo organizirano vzdrževanje spomenikov in spominskih obeležij v občini Celje, v katero se bo vključil tudi Zavod za spomeniško varstvo. Svet bo z Muzejem revolucije in Zgodovinskim društvom še bolj načrtno kot doslej vzpodbujal in zbiral različno zgodovinsko gradivo.

DS

PROGA ZIDANI MOST–CELJE BOLJ VARNA

Na dvotirni progi Zidani most–Celje je vključen v obratovanje avtomatski progovni blok, ki omogoča večjo propustno moč proge in večjo varnost železniškega prometa. Ta del proge je namreč močno obremenjen, saj vozi na tem odseku v štiriindvajsetih urah 110 vlakov, od tega 52 potniških in 58 tovornih. Vedno večja gostota prometa in dolgi medpostajni odseki so zato narekovali gradnjo avtomatskega progovnega bloka. S to napravo se bo poslej povečala propustna moč proge za 25% oziroma na 138 vlakov na dan. Istočasno pa bo z njo zagotovljena tudi večja varnost prometa na odprti progi.

DS

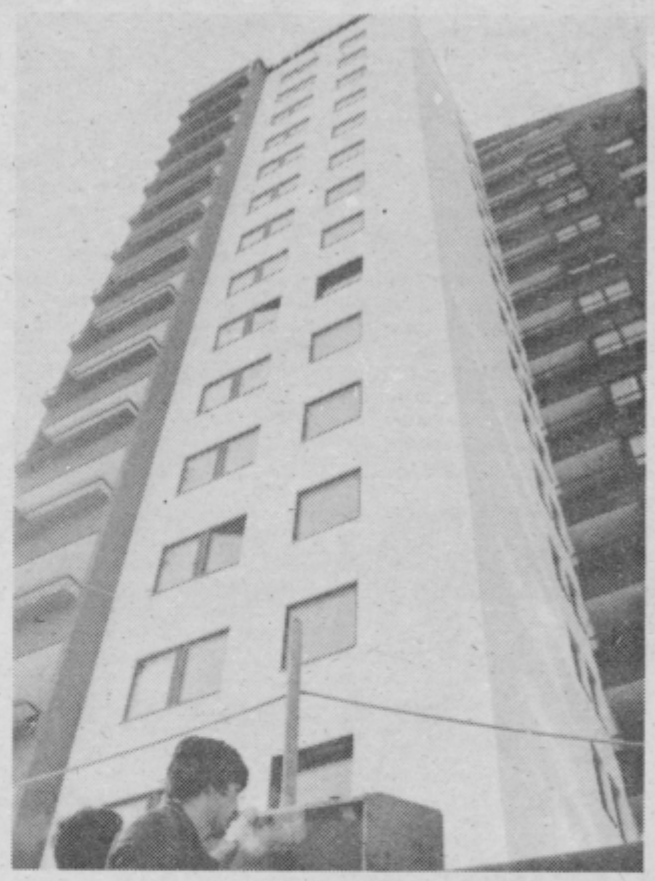

114 STANOVANJ ZA RUDARJE

Stolpnica na sliki izgleda po zunanjosti hladna, neživljenjska. Pa to ni res, saj za njenimi stenami zdaj že »diha« prijetno, lagodnejše življenje 114 rudarskih družin. Torej tistih družin, katerih očetje in sinovi delajo v tistem rudniku, ki je ob koncu lanskega leta slavil velik dosežek – izkop dobrih pet milijonov ton premoga. Nekaterim garačem pod zemljo je darilo novo stanovanje. Srečno!

LOJZE OJSTERŠEK

VELEBLAGOVNICA ŽALEC

nama

PRODAJNI CENTER LEVEC

★ srečno 1982 ★ srečno 1982 ★ srečno 1982 ★

OBČNI ZBORI SINDIKATA PRED DURMI

Od 15. januarja pa do 28. februarja bodo v vseh osnovnih organizacijah sindikata potekali občni zbori. Nanje se v občinskih organizacijah že temeljito pripravljajo, sprejeti so rokovniki nalog, opravljeni so bili že pogovori s predsedniki osnovnih organizacij in konferenc sindikata, v tem času pa poteka še evidentiranje kandidatov za nove predsednike osnovnih organizacij in konferenc ter za člane izvršnih odborov. V vsebinskem smislu bodo občni zbori dali celovito oceno aktivnosti v preteklem dveletnem obdobju, posebej kritično se bodo dotaknili nalog, ki niso bile opravljene, začrtali pa bodo tudi program bodočega dela osnovnih organizacij.

DS

OBRAT TSN ŠMARJE

ZAPRTA VRATA DELAVNICE

Delavci niso bili pravočasno obveščeni

S 1. januarjem je Tovarna stikalnih naprav iz Maribora ukinila svoj proizvodni obrat v Šmarju pri Jelšah, v katerem je bilo zaposlenih 15 delavcev. Odločitev so sprejeli z obrazložitvijo, da obrat ni več ekonomsko upravičen, ker potečejo pogodbe z dobavitelji repromateriala iz uvoza.

Zanimivo pa je, da o odločitvi Tovarne stikalnih naprav, oziroma centralnega delavskega sveta, delavci obrata v Šmarju niso bili obveščeni. Prvi namig o tem, da bo obrat zaprt, so dobili šele v sredini decembra, ko so predstavniki TSN povedali, da ni v okviru delovne organizacije in sozda Elkom nobene možnosti za uvedbo kakršnegakoli novega proizvodnega programa v obratu v Šmarju. Tako je bilo treba v štirinajstih dneh najti rešitev za petnajst delavcev tega obrata in jim zagotoviti socialno varnost. Z vso zavzetostjo so se reševanja tega problema lotile ustrezne službe Skupščine občine Šmarje pri Jelšah, ki so tehtale skupaj z delavci obrata TSN več možnosti. Najboljšo pa je končno ponudil Kmetijski kombinat Šmarje pri Jelšah, ki je predlagal zaposlitev vsem petnajstim delavcem v novo organiziranem tozdu Kovinarstvo. Ponudil je tudi proizvodni program, ki naj bi ga ti delavci izvajali. Tako je sedaj dogovorjeno, da bodo delavci šmarskega obrata še do 1. marca v delovnem razmerju s Tovarno stikalnih naprav in da bodo v tem času prejemali osebne dohodke, kakršni so jim bili izplačani v mesecu decembru. Kmetijski kombinat pa bo dotlej pripravil priučevalni tečaj za varilce, ki bi ga obiskovali delavci. Stroške priučevanja bo poravnala Tovarna stikalnih naprav, Kmetijski kombinat pa bo 1. marca sklenil delovno razmerje z vsemi petnajstimi delavci. Pogodbo o tem so že 29. decembra podpisali s kombinatom vsi delavci, ki so bili doslej zaposleni v obratu TSN v Šmarju.

DS

STOP

ZGODOVINA KONGRESOV KPJ – ZKJ

Od 20. do 23. aprila 1919. leta je bila združitveni kongres socialnodemokratskih strank in organizacij Jugoslavije v Beogradu v prisotnosti 432 delegatov. Ustanovljena je bila enotna stranka, ki je dobila ime Socialistična delavska stranka Jugoslavije (komunistov) – SDSJ (k). Sprejeli so tudi statut, organizacijska načela pa so prevzeli od prejšnjih socialno-demokratskih strank.

Od 20. do 25. junija 1920 je bil drugi kongres, in sicer v Vukovaru ob prisotnosti 374 delegatov. Na tem kongresu je partija spremenila ime: nastala je Komunistična partija Jugoslavije (KPJ). Sprejeli so tudi novi statut, po katerem se je KPJ organizirala centralistično. Pokrajinska vodstva so ukinili.

Tretji kongres je bil na Dunaju, in sicer od 17. do 22. maja 1926. leta. Njegov namen je bil ukiniti frakcije in utrditi enotnost partije. Kongres je obsodil frakcionaštvo ter soglasno sprejel načela enotnosti partije.

9. novembra 1928 je bil četrti kongres, in sicer v Dresdenu, v času odločnega boja proti frakcionaštvu. Na kongresu so ostro kritizirali sedemletne boje med različnimi frakcijami, ter negativne posledice tega boja na različnih področjih partijskega in sindikalnega delovanja.

V Beogradu je bil od 21. do 29. julija 1948 peti kongres. V referatih in razpravah je bila poudarjena vloga KPJ pri organizaciji narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije, kritično pa so tudi analizirali prehojeno pot in povojno socialistično graditev. Sprejeli so nov program in statut partije.

Od 2. do 7. novembra 1952 je bil šesti kongres, in sicer v Zagrebu v prisotnosti 2022 delegatov ter okrog 400 tujih in domačih gostov. Kongres je obravnaval vlogo KPJ v pogojih samoupravljanja, kritiko Stalinove revizije marksizma ter njene posledice na razvoj odnosov med socialističnimi državami. KPJ se je preimenovala v Zvezo komunistov Jugoslavije (ZKJ).

22. aprila 1957 je bil sedmi kongres v Ljubljani, prisostvovalo mu je 1791 delegatov, sprejeli pa so nov statut in program partije.

Osmi kongres je bil od 7. do 13. decembra 1964. leta v Beogradu, prisostvovalo je 1442 delegatov in 30 tujih delegacij. Na kongresu sta prevladovali dve splošni problematiki: preobrazba statističnega gospodarstva v samoupravno plansko tržno gospodarstvo in nadaljnji razvoj družbenih odnosov na temelju uveljavljanja neposrednega samoupravljanja.

Od 11. do 15. marca 1969. leta je bil deveti kongres v Beogradu. Prisostvovalo je 1278 delegatov. Obravnavali so probleme notranjega družbenega razvoja. Sprejeli so tudi nov statut.

Deseti kongres je bil v Beogradu od 27. do 30. maja 1974. leta. Prisostvovalo je 1666 delegatov. ZKJ se je soočila z delovanjem različnih tujih sil, nasprotnih z usmeritvijo jugoslovanske partije, in sicer z liberalizmom in tehnokratizmom. Zato so na kongresu poudarili vlogo komunistov v boju proti silam, ki nasprotujejo revolucionarnim pobudam ZKJ.

Enajsti kongres je bil od 20. do 23. julija 1978 v Beogradu, prisostvovalo pa mu je 2283 delegatov. Potrdili so naloge ZKJ v boju za razvoj socialističnega samoupravljanja, za mir, za enakopravno mednarodno sodelovanje in za socializem v svetu. Enajsti kongres se je ukvarjal tudi z vprašanji usposabljanja članov ZKJ, z negovanjem kolektivnega dela ter z naraščanjem osebne in kolektivne odgovornosti.

REVOLUCIONARNOST EVANGELIJA

Škof Vekoslav Grmič iz Maribora je v sklepnem delu prispevka pod naslovom Revolucionarnost evangelija v reviji Znamenje med drugim zapisal:

Pogledi na Kristusa in njegovo oznanilo, kakor smo jih razvili v tej razpravi, danes niso več nobena izjema. Najdemo jih v vrstah tistih, ki si prizadevajo za socialne spremembe v svetu, v vrstah revolucionarjev, v cerkvah Latinske Amerike in Afrike in med teologi, ki glede na znamenja časa zagovarjajo teologijo osvoboditve in teologijo revolucije. Nedvomno pa je takšne podlage omogočilo tudi dejstvo, da so se splošno začele trgati vezi med cerkvijo in reakcionarnimi državnimi režimi.

Evangelijsko sporočilo postaja danes pomembno tudi za tiste, ki sicer verujejo v Kristusa kot božjega odrešenika. Zato bi bilo usodno, če bi kristjani s svojimi nazori in svojim obnašanjem kakor koli skušali to onemogočiti, ker ne bi hoteli videti revolucionarne razsežnosti evangelija, ali bi jo celo zanikali. Kristjani bi danes morali zavzeto kazati na to razsežnost in tako prispevati teoretično in praktično svoj delež k velikemu zgodovinskemu trenutku, ko se ruši stari svet in nastaja novi, ki naj bi bil bolj človeški in bi človeku zagotavljal lepšo prihodnost. V našem prostoru imajo takšni pogledi še poseben pomen. V njihovi luči moremo spoznati svoje odgovorno poslanstvo in najti svojo identiteto prav, kolikor živimo iz evangelija. Vera, ki svet spreminja človeka res v človeka, človeštvo pa v skupnost bratov in sester, ki zaupa v moč dobrote, je nad vse potrebna za zidanje čim popolnejše družbe. Ugodna priložnost je za kristjane, če bodo to spoznali in se v skupnih naporih povezali s tistimi, ki si prizadevajo za podobne cilje, kakor jih nakazuje evangelij, čeprav so njihova izhodišča od krščanskih različna.

ZNAMENJE 1981

ŽALSKA SKUPNA PORABA

Dovoljen obseg skupne porabe za letošnje leto v Žalcu znaša 672 milijonov 580.000 dinarjev, kar je v globalu osemnajst odstotkov več kot lansko leto. Pomembna naloga v letošnjem letu pa bo ugotoviti tekočo porabo sredstev za izgradnjo posameznih investicijskih objektov in v tem smislu z ustreznimi sporazumi omogočiti združevanje sredstev.

Tudi izvršni svet žalske občinske skupščine podpira predlog za financiranje rednih dejavnosti v znesku nekaj več kot 612 milijonov dinarjev, kar predstavlja 121 odstotno povečanje sredstev v primerjavi z letom 1981. Ob tem je treba zapisati, da se naj bi dodatek za celodnevno šolo zmanjšal za pet odstotkov, iz amortizacije naj bi nabavili dva kombija, šolam pa naj bi letos priznali amortizacijo nepremičnin le v višini sedemdeset odstotkov. Na osnovni šoli v Petrovčah se bo pričela celodnevna osnovna šola s prvim februarjem letošnjega leta in to od prvega do četrtega razreda.

JANEZ VEDENIK

PETNAJST AKCIJ DRUŠTVA INVALIDOV V TITOVEM VELENJU

Člani Društva invalidov v Titovem Velenju (2285 članov) so že sprejeli okvirni delovni program za letošnje leto, ki obsega več kot petnajst najrazličnejših akcij, za katere bodo po prvih izračunih porabili 332 tisoč din. Prvo akcijo bodo pripravili 28. februarja, in sicer občni zbor Društva invalidov v Domu kulture v Šoštanju. Marca bosta dve akciji: 5. marca sprejem za žene invalidke ob Dnevu žena, 26. marca pa dvoinpol dnevni izlet v Fieso. Koncem aprila bodo sprejeli invalide iz pobratenegsa Splita, ki bodo gostje pri posameznih družinah. Sredi maja se bodo podali na krajši izlet v Peč na Madžarskem, torej k invalidom, s katerimi so začeli tesneje sodelovati v lanskem letu.

6. junija pripravljajo tradicionalni »Sončni vlak« za 170 invalidov, ki bo odpeljal iz Titovega Velenja do Podčetrtka. Septembra bodo velenjskim invalidom vrnili obisk invalidi iz Peči na Madžarskem. 7. oktobra ob občinskem prazniku bo tradicionalni, že deseti avto-reli voznikov invalidov, decembra pa sprejem za najprizadevnejše delavce v društvu. K temu je treba prišteti še številne športne prireditve, ki v tem programu niso zajete ter seveda druge akcije, kot so obiski invalidov na njihovih domovih, skrb za klimatsko zdravljenje, obdaritev socialno najbolj ogroženih invalidov itd.

T. VRABL

KLUB IVAN CANKAR ZARES ŽIVI

Klubu kulturnih delavcev Ivan Cankar iz Celja je v lanskem letu uspelo, da je postal osrednji oblikovalec kulturnega življenja v mestu ob Savinji. S svojo raznovrstno dejavnostjo v svoj krog priteguje vedno več mladih ustvarjalcev in ljubiteljev.

To je osrednja misel, s katero so člani kluba zaključili svoj letni občni zbor, na katerem je gostovala tudi naša umetnica Svetlana Makarovič.

Klub šteje okoli 150 članov, ki so dokaj redni sprem ljevalci klubskih večerov. V preteklem letu je bilo teh 3 in tri ekskurzije. Člani s ugotovili, da bo v tem letu potrebno še bolje popestrit oblike dela v klubu. Do seda so prevladovala predavanj in okrogle mize, ki s svoj aktualnostjo, raznolikostj in strokovnostjo še napre opravičujejo to obliko dela Bilo bi pa zaželeno, da je š več gostovanj priznanil umetnikov iz vse Slovenije več raznovrstnih glasbenil večerov in še drugih prired tev, ki bi pritegnile zlas mlade ljubitelje umetnost Še bolj pa bi moral klub pr dreti v delovne orga ker ugotavljajo, da ni dovolj odziva na tve, ki jih klub organi

Na občnem zboru ob ljučku leta so izvolili tu ve člane v upravni odbor druge samoupravne organ Pogovor s Svetlano Makar vič pa je razkril vrsto probl mov, s katerimi se srečuje svobodni umetniški ustva jalci.

VV

LAŠKO: USPEŠNI NA PODROČJU OBRAMBE

Kako uspešni so bili v minulem obdobju rezervni starešine v svoji organizaciji in pa vsa dejavnost v okviru ljudske obrambe in družbene samozaščite, se je dalo za občino Laško precej razbrati iz vsebine proslave Dneva JLA, ki je bila v domu Dušana Poženela.

Ob tej priložnosti je bil posebej pohvaljen oddelek za zveze pri občinskem štabu, osebno pa okoli 20 starešin, vojakov in prostovoljcev. V desetarje je napredovalo 9 vojakov, v višje čine mlajših oficirjev preko petdeset in v višje čine deset oficirjev, med temi tudi dva v čin majorjev. Zlato plaketo republiške konference ZRVS je prejel Stanko Tavzes.

Na proslavi so v programu sodelovali pevci TIM, otroci osnovnih šol, ki so brali svoje spise o JLA ter godba na pihala.

TONE KOŠIR

OBRAZI

HINKO DERMOL

Hinko Dermol iz Titovega Velenja je lani stopil med Abrahamovce, saj je dopolnil 50 let življenja. Kdor ga pozna, zlasti pa njegovo široko delo, bi rekel, da je Hinko Dermol na svetu že vsaj sto let! Toliko dobrega in koristnega je v teh petdesetih letih že naredil!

Rodil se je v Družmirju pri Šoštanju. Hinkova življenjska pot je bila vseskozi delovna, saj takorekoč ni poznal počitka. Po končanem učiteljišču v Mariboru se je najprej zaposlil na Osnovni šoli v Paki pri Titovem Velenju. Z delom na drugih področjih je začel že prej v rojstni vasi Družmirje kot gledališki delavec in član pevskega zbora. Z gledališkim in pevskim delom je nadaljeval tudi v današnjem Titovem Velenju. Ko je on delal, je bilo življenje na različnih ravneh resnično pestro, zanimivo in kvalitetno. Vseskozi je želel širiti kulturo po Šaleški dolini. Veliko je tudi igral, omenimo samo nekatere najvidnejše vloge: v Plavžu je zaigral zapitega Andreja pa v Operaciji dobrosrčnega Donalda, v opereti Pri treh mladenkah zaljubljenega Šobra, v Celjskih grofih pravičnega Pravdača, v Hlapcu Jerneju nepozabnega župnika itd.

Hinko je tudi pravi mojster za organizacijo velikih proslav ob najrazličnejših praznikih. Tudi tu omenimo samo nekatere: 40-letnica ZKJ v Ljubljani, 15-letnica osvoboditve v Celju, OF 27. aprila 1969 v Titovem Velenju, ko je bil prisoten tudi tovariš Tito itd.

Navzoč je tudi v športu. Začel je s kotalkanjem, ki je pod njegovim vodstvom sodilo v sam jugoslovanski pa delno tudi evropski vrh. Zdaj kotalkališče samuje. Bil je pri nogometaših pa jih je pravočasno zapustil, ko je uvidel, kako se dela... Bil je med atleti... Zdaj je pri rokometaših. Ko je bil upravnik Mladinskega kluba je bilo delo živahno in kvalitetno, zdaj pa...

Hinko Dermol je že nekaj let zaposlen v propagandni službi v Gorenju, sicer pa z ženo Adelo živi v svoji hiši na Gorici pri Titovem Velenju. Hčerka Nataša je bila nekoč odlična kotalkarica (državna prvakinja!) in atletinja, končala pa je z odliko študij farmacije. Sin Valerij končuje dve srednji šoli (gimnazijo in srednjo glasbeno), dela vse z odliko, razmišlja pa tudi o kasnejšem študiju na dveh fakultetah! Takšna je družina Hinka Dermola, petdesetletnika, ki živi delovno in široko življenje in ki je dobil med drugimi priznanji tudi red Dela s srebrnim vencem in zaslug za narod s srebrno zvezdo.

LOJZE OJSTERŠEK

MOŽNI KANDIDATI ZA OBČINSKO SKUPŠČINO VELENJE

Na zadnji programsko volilni konferenci Občinske konference SZDL Velenje tik pred koncem lanskega leta so na predlog Koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri OK SZDL in Predsedstva OK SZDL Velenje evidentirali kot možne kandidate za nosilce najodgovornejših dolžnosti v skupščini občine Velenje:

JANEZA BASLETA za predsednika skupščine občine Velenje,

ŠTEFKO KORDEŠ za podpredsednico skupščine občine Velenje,

BOŽA LEDNIKA za predsednika Izvršnega sveta,

ALOJZA KIKCA za predsednika družbenopolitičnega zbora,

ALOJZA SAJETA za predsednika zbora združenega dela in

FRANCA CEVZARJA za predsednika zbora krajevnih skupnosti.

Na isti seji Občinske konference SZDL Velenje so za predsednika OK SZDL Velenje ponovno izvolili Toneta Šeligo, novi podpredsednik je Janko Vovk in sekretar znova Slavko Korenič.

T. VRABL

MODERNIZACIJA BOLNIŠNICE

PO DOGOVORU

Koliko bomo zanjo združevali?

Modernizacija bolnišnice v Celju poteka tako kot je bilo dogovorjeno. Občinske zdravstvene skupnosti so v skladu z družbenim dogovorom in temelji planov v letu 1981 sproti poravnavale svoje obveznosti. Na osnovi rednega priliva sredstev in s pomočjo bančnega kredita je izgradnja osrednjega objekta modernizacije normalno potekala.

Predvidena dela so do pričetka zime opravili, sedaj pa osrednje gradbišče počiva. Oživelo bo spet na pomlad, ko bodo objekt pokrili. Takrat bodo tudi dogradili obe transformatorski postaji z agregati in jih usposobili za sedanje in bodoče potrebe. Oboje bi naj bilo gotovo v začetku druge polovice leta.

Podobno kot ostale investicije s področja družbenih dejavnosti, je tudi modernizacijo celjske bolnišnice obravnavala posebna republiška komisija za preverjanje investicij. Mnenje komisije je bilo pritrdilno, še zlasti, ker modernizacija poteka in bo potekala v posameznih finančno in funkcionalno zaključenih etapah. S to fazo, ki je sedaj v izgradnji, bo na primer dokončno razrešena energetska oskrba v zdravstvenem kompleksu.

Modernizacija torej poteka po dogovoru, kaže pa, da se je nekoliko zapletlo pri združevanju sredstev zanjo v tem letu. Izvršilni odbor Sklada za modernizacijo bolnišnice je obravnaval financiranje modernizacije v tem letu in sprejel odločitev, da se tudi v letu 1982 združujejo sredstva v višini 0,90 odstotka od bruto osebnih dohodkov, tako, kot je zapisano v družbenem dogovoru oziroma temeljih planov občinskih zdravstvenih skupnosti v letih 1981–1985, torej enako kot je že bilo doslej. Predlog Medobčinske zdravstvene skupnosti pa je za nekoliko nižji prispevek, tako da bo potrebno že v začetku leta oba predloga uskladiti.

Poleg modernizacije bolnišnice oziroma izgradnje njenega osrednjega objekta, je v Zdravstvenem centru tudi na drugih krajih živa investicijska izgradnja. V letu 1981 so pridobili nov, sodoben zdravstveni dom v Slovenskih Konjicah, tik pred zaključkom je nova zdravstvena postaja na Vranskem. Nove prostore so pridobili delavci delovne skupnosti skupnih služb, njihove bivše prostore pa so namenili za medicinske potrebe. Kmalu bo dokončana intenzivna terapija v temeljni organizaciji Center operativni oddelki z anestezijo, dermatološki oddelek pa se bo že v začetku februarja preselil iz Novega Celja v Celje. Glavna adaptacijska dela v Zdravstvenem domu v Celju pa bodo predvidoma zaključena do aprila.

MILENA B. POKLIČ

V nedeljo je potekal zimski pohod v počastitev zadnje bitke Pohorskega bataljona. Ta boj so bili borci Pohorskega bataljona 8. januarja 1943. leta. Na Osankarici se je zbralo v zgodnjih jutranjih urah okrog 450 planincev, ki so krenili proti prizorišču zadnjega boja pri Treh žebljih, kjer so bili prisotni na komemoraciji. V njej so nastopali učenci osnovnih šol iz Zreč in Slovenskih Konjic. Občuteno izvajanje programa je mogočno vplivalo na udeležence pohoda. O junaški poti in še bolj o junaškem zadnjem legendarnem boju Pohorskega bataljona je spregovoril planincem kustos Muzeja NOB Lojze Penič. Planinci so po programu spontano zapeli nekaj znanih partizanskih pesmi.

Po spominski svečanosti, ki so jo kvalitetno izvedli učenci iz Zreč in Slovenskih KOnjic, so planinci krenili v strnjeni koloni do Rogle. Večina planincev je bila iz planinskih društev MDO Savinjska. Udeležili so se ga tudi planinci planinskih društev Matica iz Ljubljane. Prišli so tudi planinci iz Murske Sobote in Gornje Radgone. To je bil že njihov 4. pohod po vrsti. Pohoda bi se še udeležilo več planincev, če ne bi bil prvo nedeljo po novoletnih praznikih.

Na cilj na Rogli so planinci prispeli v rekordnem času tri ure in pol, saj so bili vremenski pogoji v primeri s prejšnjimi nadvse ugodni. Med smrekovimi gozdovi jih je spremljalo sonce, ki je pohodnikom vlivalo vire energije za prijeten zimski pohod.

Na Rogli so se po pogostitvi še zavrteli ob poskočnih vižah ansambla Comet iz Zreč. Nihče ni bil utrujen, saj se je zavedal, da se je udeležil pohoda v spomin zadnje bitke legendarnega Pohorskega bataljona, ki je globoko odjeknila v svetu. O uničenju bataljona, ne pa

POHOD PO POTEH POHORSKEGA BATALJONA

partizanskega gibanja na Pohorju, je bil obveščen Himmler in preko njega tudi Hitler. Ta poraz bataljona je le za nekaj časa zatrl partizanski odpor na Pohorju. Vznikle so nove enote, ki so nadaljevale tradicije bataljona. Organizatorji 4. pohoda po poteh Pohorskega bataljona PD Zreče je svojo nalogo v celoti uspešno in v zadovoljstvo vseh udeležencev v celoti izpolnila.

Prihodnje leto bo potekal pohod ob 40-letnici bitke. Da bo ta obletnica res dostojno proslavljena, bo potrebno nuditi PD Zreče več materialne in moralne pomoči. Pri tej obletnici bi lahko sodelovala tudi Planinska zveza Slovenije, saj bo pohod prerasel občinske in pokrajinske okvire.

Menim, da ne bi bilo odveč, če bi dan pred spominskim pohodom organizirali pohod mladincev iz Celja in Maribora. To je vsakoletna praksa pred pohodom na Stol. Mladincem in morda tudi pionirjem planincem bi se lahko priključili še pripadniki Teritorialne obrambe in pripadnikov enot JLA. Pohod po poteh Pohorskega bataljona bi moral postati skupen pohod Maribora in Celja ter cele Slovenije. To bi bila najboljša oddolžitev 69 padlim borcem bataljona, ki so v najtežjih dneh boja proti okupatorju v zimskih razmerah sredi zasedene Evrope darovali svoja življenja za mir v svetu.

Med udeleženci pohoda so bili pionirji, mladinci in najstarejši planinci, kar je porok, da je ohranjanje tradicij NOB na pravi poti. Vsi udeleženci so bili s pohodom izredno zadovoljni. Na svidenje na 40. jubilejnem pohodu v počastitev zadnje bitke Pohorskega bataljona v letu 1983.

MILAN GOMBAČ

CELODNEVNA ŠOLA V CELJU

NAČRTI SO SKROMNI

Le 10,9 odstotkov otrok v COŠ

V celjski občini močno zaostajajo za načrti, ki so jih sprejeli v zvezi z razvojem celodnevne osnovne šole. V celodnevno šolo je vključenih le 10,9 odstotkov otrok, načrtovali pa so 20 odstotkov. V tem srednjeročnem obdobju naj bi ta odstotek dosegli, če že ne presegli.

Z razvojem celodnevne šole Celje zaostaja tudi za nekaterimi drugimi občinami v območju. V Slovenskih Konjicah in v Titovem Velenju je čez trideset odstotkov otrok vključenih v celodnevno šolo, v šmarski in žalski občini okoli 14 odstotkov; manj je le v šentjurski občini, 8 odstotkov, in najmanj v laški, le 3,2 odstotka otrok.

Ob koncu tega srednjeročnega obdobja naj bi se število otrok v celodnevni šoli v celjski občini povečalo s 765 otrok na 1750. Oddelkov bi bilo 81, torej za 30 več kot sedaj.

Nove oddelke si ne bi pridobili z izgradnjo novih šol, temveč z boljšo izkoriščenostjo že obstoječih možnosti. Že naslednje šolsko leto naj bi na celodnevni pouk prešli osnovna šola Ivanke Uranjekove z vsemi osemnajstimi oddelki od 1. do 8. razreda ter podružnična šola Črešnjice z enim ali dvema oddelkoma. V šolskem letu 1983 bi z osmimi oddelki prešli na celodnevno šolo podružnični šoli Šmartno ob Paki v Rožni dolini in Strmec. S prizidkom k osnovni šoli v Štorah bo možno organizirati celodnevno šolo tudi za sedmi in osmi razred. V zadnjem letu tega srednjeročnega obdobja pa bi I. osnovna šola iz Celja skupaj s pionirskim domom organizirala še celodnevne oddelke od 1. do 4. razreda in leto pozneje še za 5. in 8. razred.

Čeprav so načrti skromni in ne obsegajo večjih vlaganj, se že sedaj postavlja vprašanje, ali bo možno te načrte doseči? Jasno je, da se bo morala celotna družba, zlasti še delovne organizacije, krajevne skupnosti kot tudi krajani, bolj vključiti v zagotavljanje teh pogojev. Samo združevanje sredstev ni dovolj. Osnovne šole se morajo odpirati navzven, le tako lahko krepijo zavest, da je zagotavljanje pogojev za delo šole skupna in neposredna skrb delavcev in občanov v krajevni skupnosti.

V.V.E

AMD ŠLANDER

VARNO NA CESTI

Skrb za preventivo v prometu

Pri AMD Šlander v Celju, kjer so slavili v preteklem letu 35. obletnico uspešnega delovanja društva, so bili v jubilejnem letu zelo delovni na vseh področjih svojega delovanja. Tako so zabeležili zavidanja vredne rezultate tudi pri vzgoji in preventivi v cestnem prometu.

Člani komisije za preventivo in šolstvo so si v začetku lanskega leta zadali dokaj obsežen program dela, katerega so tudi v celoti izpolnili. Skozi vse leto je bila preventivna dejavnost usmerjena na vzgojo v prometu in etiko vožnje. Pripravili so posebne programe predavanj o preventivi za člane delovnih kolektivov, krajevnih skupnosti, nadalje za uporabnike kmetijskih strojev in traktoriste in za učence osnovnih šol in njihove starše. Poseben poudarek so namenili predavanjem po osnovnih šolah, saj se dobro zavedajo, da če hočemo v dolgem času izboljšati varnost na naših cestah, je potrebno pravočasno začeti vzgajati že najmlajše udeležence v cestnem prometu.

Na območju celjske regije so v občinah, kjer deluje društvo, opravili po šolah preko osemsto ur na področju vzgoje in preventive. Posebno lepo so bili predavatelji sprejeti v vseh osnovnih šolah šmarske občine. Tu so v okviru rednega šolskega programa pripravili predavanja za nižjo in višjo stopnjo otrok. V osnovnih šolah v Rogaški Slatini, Kristan vrhu, Kozjem in Lesičnem so se odzvali predavanjem tudi starši otrok, saj je bila preventiva namenjena njihovim otrokom. Odziv je bil dokaj dober. V bodoče bodo po šolah v okviru prometne vzgoje po prometnih krožkih, ob pomoči vodstev šol in mentorjev prometne vzgoje organizirali poleg predavanj še razna tekmovanja s tematiko o preventivi v cestnem prometu, kakor tudi pisanje prostih spisov in likovni upodobitvi. Najboljša dela bodo tudi nagradili.

V smislu večje varnosti je potrebno na različne načine vzgajati in opozarjati tudi uporabnike kmetijskih strojev in traktorjev o njihovi uporabi in vožnji z njimi. Ravno tako je potrebno te voznike seznanjati s prometnimi predpisi in njihovimi dopolnitvami. Zato so v laški in šmarski občini lani organizirali 19 predavanj o preventivi v cestnem prometu za traktoriste, ki že posedujejo vozniško dovoljenje, ali pa ga še nimajo. Ta predavanja so pripravili v sklopu Kmetijskih zadrug v Laškem in Šmarju pri Jelšah in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v obeh občinah.

Komisija za preventivo in šolstvo v cestnem prometu pri AMD Šlander pripravlja izdajo priročnika za traktoriste o prometni varnosti in delu s kmetijskimi stroji.

F. GABER

POGLED V SVET S kovinotehno

RAZPLETI IN ZAPLETI PRVEGA TEDNA

Prvi teden krize na Poljskem v novem letu je imel dvoje značilnosti: navznoter se je vojaškemu režimu posrečilo pogasiti še zadnja žarišča vnanjega odpora, navzven se je pokazalo, da Zahod nima ne pravih pripomočkov, še manj enotne volje, da bi količkaj učinkovito »kaznoval« Sovjetsko zvezo in vojaško vlado na Poljskem za tisto, kar se je zgodilo po 13. decembru, po uvedbi izrednega stanja.

Za zdaj je mogoče seveda soditi samo po rezultatih, kakor se kažejo v nadzorovanih poročilih iz Varšave. Stavke ali druge oblike odpora delavstva so povsod prenehale. Položaj je toliko miren, da je vlada lahko deloma omejila policijsko uro, jo v novoletni noči celo odpravila. Odprli so osnovne in srednje šole.

Po drugi strani so ostali v veljavi vsi ukrepi in vse značilnosti vojaškega režima: od prepovedi delovanja v javnosti do policijske ure, od militarizacije glavnih gospodarskih panog do internacije številnih aktivistov Solidarnosti. Univerze so še naprej zaprte.

In gospodarski položaj se še ni začel pomikati z dna globoke krize.

Vojaška vlada zagotavlja, da bodo izredno stanje ukinili, kakor hitro bodo prenehali vzroki, ki so ga terjali. Kdaj bo to, lahko samo ugibamo. Obenem zagotavljajo, da so odločeni izpeljati reforme, začeti družbeno in gospodarsko preobrazbo na podlagi sklepov in stališč 9. kongresa poljske partije. Znanilec tega bi utegnila biti reforma cen kot uvod v gospodarsko reformo. Večini Poljakov je ta ukrep za zdaj prinesel samo nekajkrat višje cene. Zato bo potrebno počakati bržkone še kar nekaj časa, preden bo mogoče izreči določnejšo sodbo o tem, kolikšna je resnična pripravljenost začeti preobrazbo na temeljih demokratičnosti in socializma, prostega etatistično-birokratskih vezi. Enako velja za prve pogovore vladnih predstavnikov s predstavniki različnih sindikatov, vštevši Solidarnost (pri čemer ni jasno, kdo na pogovorih zastopa ta sindikat).

Z drugimi besedami: vojaška vlada je zagotovila vnanji red in mir in obenem zagotavlja, da se ne bo izneverila obljubam o reformah.

Ko je ameriški predsednik Reagan tik pred novim letom zaradi »hude in neposredne« odgovornosti Sovjetske zveze za uvedbo izrednega stanja na Poljskem uvedel vrsto gospodarskih sankcij, so že prve analize teh ukrepov pokazale, da sankcije niso prida ostre – med drugim ne zajemajo prepovedi izvoza žita. Razen tega Reagan ni zaprl vrat za pogajanja s Sovjetsko zvezo.

Še bolj mlačni so se pokazali zahodnoevropski zavezniki. Najbolj med njimi ZR Nemčija. Argumentacija zoper takojšnje in ostre ukrepe je v glavnem takale: potrebno je še počakati, dokler ne vidimo, ali so še kakšne možnosti za politično rešitev razmer na Poljskem. Zahodni Nemci morajo te dni preslišati marsikatero grenko iz ameriških virov: da so postali »industrijski vazal totalitarnega imperija«, da so »nacionalnevtralisti«, »mehki do Rusov« in podobno. V ozadju takšnih stališč zahodnonemške vlade (v manjši meri pa tudi nekaterih drugih) so tudi močni gospodarski razlogi. »Kupčija stoletja« – dogovor o skupni graditvi plinovoda iz Sibirije v Zahodno Evropo je najznačilnejši znak želje, da trgovina, gospodarsko sodelovanje tečeta naprej, spričo česar da ni treba podreti političnih in diplomatskih mostov.

Po prvem tednu se torej zastran Poljske in na Poljskem obetajo še zanimivi zapleti in razpleti.

Piše: JOŽE ŠIRCELJ

VELENJSKIH RUDARJEV PET MILIJONOV

Da ne bo pomote! Ne gre za denar niti za prejemke nekoč »odličnih« velenjskih nogometašev. Gre za delavce rudarje zbrane iz vseh republik in pokrajin v velenjskem rudniku, katerim je v stošestletni zgodovini obstoja rudnika prvič uspelo doseči magično mejo izkop pet milijonov ton premoga!

30. december leta 1981! Ob 13.10 so po Titovem Velenju in vsej Šaleški dolini začeli pokati topovi ter s tem naznanjati vsem, da so rudarji Jugoslavije v rudniku v Titovem Velenju dosegli veliko zmago!

Kako so delali velenjski rudarji v lanskem letu? Samo v decembru so nakopali 479 tisoč ton premoga ali poprečno na delovni dan 18.908. S tem so presegli osnovni načrt za 15,1 odstotka in delovnega za 13,7. Sicer pa so v lanskem letu nakopali točno pet milijonov en tisoč ton premoga ali poprečno na dan 17.925 ton. To pomeni preseg osnovnega načrta za 6,4 . odstotke in delovnega za 2,8!

Ob vsem tem je zanimiv še en podatek: medtem ko so leta 1980 delali 291 delovnih dni in dve tretjini ter poprečno na dan nakopali 16.121 ton, so lani (1981) delali »samo« 279 delovnih dni (planiranih 268) in dosegli višji popreček. Lani je nekoliko »ponagajal« tudi kolektivni dopust, ki so ga letos odpravili, to pa se je poleg ostalih »strateških« točk izkazalo za več kot pozitivno.

Velenjski rudarji so startali v Novo leto polni optimizma! Zdaj kopljejo tako, kot so lani. Zavzeto, zagnano, z eno samo željo, dati družbi in našim skupnim potrebam čim več dragocenega premoga. Pa četudi je včasih vmes kak kamen...

Velenjski knap, srečno 32 in naj ti vsi sledimo po najboljših močeh, kajti le tako bomo močnejši in zadovoljnejši. Tvoj svetilnik, velenjski rudar, je pravi kažipot, kako je treba delati, da nam bo kljub težavam lepo!

OBDAVČITEV DOHODKA V KMETIJSTVU

BOLJ OBDELANA ZEMLJA

V skupščini SR Slovenije podprli novosti

Odbora za kmetijsko politiko in za finance pri zboru združenega dela sta še pred zadnjim lanskim zasedanjem slovenske skupščine temeljito obravnavala predlog o možnem prehodu na obdavčitev po dohodku v kmetijstvu, pa tudi predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane. O tem predlogu bodo razpravljali v slovenski skupščini 27. januarja 1982. Seveda pa sta obe telesi skupščine pripravili tudi vrsto pripomb in vprašanj, ki jih bo potrebno razčistiti zlasti v praksi.

Sicer je o obdavčitvi po dohodku v kmetijstvu na terenu tekla živahna razprava. Namen nove obdavčitve je jasen, čeprav ni malo nasprotujočih mnenj. V bistvu gre za to, da kmeta obdavčimo po enakih načelih kot druge občane, pri čemer naj davčna politika spodbuja večje pridelovanje hrane; se pravi, da bo tudi zemlja čimbolj intenzivno obdelana. Glede boljše obdelave zemlje še vedno manjka konkretnih spodbud, čeprav avtorji nove obdavčitve zagovarjajo mnenje, da bo že obdavčitev sama po sebi pospeševalno delovala na povečanje kmetijske proizvodnje. V obdavčitev bodo namreč zajeta tudi neobdelana zemljišča, kajti možni dohodek bodo ugotavljali tudi o njih.

Na vsak način pa kaže poudariti, da bo morala biti nova davčna politika stvarna in pravična ter ne sme sloneti zgolj na načelu zbiranja denarja. Med kmeti ne bi smelo priti do ugotavljanja, kako bodo z novo davčno politiko na slabšem. Na terenu bo potrebno še veliko pojasnjevanja in dokazovanja v praksi, pa dobre javne razprave, kar je še posebej v politični pristojnosti SZDL.

Nova obdavčitev po dejanskem dohodku naj bi torej zajela manjše število kmečkih gospodarstev – tista, ki dosegajo iz kmetijske dejavnosti večji dohodek, in niso ali pa le v manjšem obsegu vezana na obdelavo zemlje. Pri drugih davčnih zavezancih, v katera sodi večina kmečkih gospodarstev, pa naj bi obdavčevali dohodek, ugotovljen z naprej določenimi merili oziroma normativi pridelkov in njihovih cen – torej po tako imenovanem popravljenem katastrskem dohodku. Seveda pa bi morali čimprej omogočiti tudi takšnim zavezancem, da preidejo na obdavčitev po dejanskem dohodku, pod pogojem, da vodijo ustrezno evidenco.

No, prav ta evidenca je bila v razpravah najtrši oreh in kamen spotike. Pri tem je tudi največ različnih mnenj. Nobenega vodenja te evidence se kmetje ne veselijo, kar še posebej velja za sila pisano kmečko sezono. Najpogostejša so mnenja, da bi takšno evidenco o prihodkih in odhodkih oziroma stroških po vrstah del v kmetijstvu opravljale zadružne organizacije. Končno le-te odkupujejo pridelke, vedo za dohodek, prodajajo reprodukcijski material kmetom in imajo tudi vse mogoče podatke o stroških. Zadruge se po svoje upirajo težnjam, da bi postale nekakšne »mini davčne uprave«, saj se že sedaj, po njihovem, preveč ukvarjajo z administracijo. Še posebej to velja za pospeševalno službo!

Vse tako kaže, da bo evidenca ostala v kmetovih rokah, čeprav je tudi ob tem treba še reči, kdo bo to evidenco nadziral.

Precej več je najbrž namišljene zmede ob novi obdavčitvi, saj kažejo primerjave, da bo zaradi dovolj velikega dohodka prišlo pri vsej slovenski kmetijski razdrobljenosti le malo kmečkih gospodarstev v poštev. Lani so na primer davek na skupni dohodek plačevali le tisti občani, če so ga pridobili nad 290.000 dinarjev. Za tako velik dohodek pa bi moral kmet rediti približno 70 glav živine in zanjo imeti preko 30 hektarjev zemlje. Druga stvar je pri polkmetu, ki naj bi ga bolj obdavčili zato, ker je v primerjavi s čistim kmetom na boljšem, saj plačuje kot delavec prispevek za socialno zavarovanje pri organizaciji, kjer je zaposlen.

Sicer pa pribijmo za konec sestavka še tole resnico. Do konca tega meseca je podaljšana razprava o uresničevanju vsega svežnja zakonov s področja kmetijstva. Trenutno poteka po regijah, rodila pa naj bi predvsem akcijske programe, ki naj zagotovijo dosledno uresničevanje kmetijske politike na terenu, na zemlji, v občini in pri kmetu oziroma kmetijski organizaciji združenega dela.

MITJA UMNIK

ŽIČNA CELJE PRODAJA V ZSSR

LE RESNOST!

Dogovori za večjo prodajo sit

Celjska Žična je z zaključkom starega leta 1981 v celoti izpolnila svoje izvozne obveznosti pri prodaji sit sovjetskim kupcem. To pa je bil tudi pogoj za sklepanje novih poslov v letošnjem letu. Kljub vsemu pa je bila izdobava sit Sovjetski zvezi do konca prejšnjega leta deležna kritike s strani kupcev, saj je bil dogovor oziroma pogodbena obveznost, da bodo sita izdelana do konca tretjega četrtletja 1981.

Glede na to, da so v Žični dokazali sokrivdo za zamudo pogodbenih obveznosti tudi sovjetskim železnicam, zlasti na sprejemni postaji Čot, so se kljub temu lahko začeli uspešno dogovarjati za nove posle v tem letu.

Gre za vibracijska sita v količini 140.000 kvadratnih metrov, ki naj bi jih v letošnjem letu povečali za količino 200.000 kvadratnih metrov. Prav tako gre za prodajo šestkotnega pletiva za izolacije v količini 300.000 kvadratnih metrov.

Od vseh omenjenih količin visi v zraku zaenkrat še pogodba oziroma njen del za 200.000 kvadratnih metrov novih in povečanih količin vibracijskih sit, ker v mednarodni menjavi s Sovjetsko zvezo in nami še ni jasno, ali naj bi se ta količina sit izvažala v blagovni menjavi ali po blagovnih listah.

V Žični upajo, da bo to jasno vsaj v mesecu februarju, prav tako še nekateri drugi prodajno-poslovni predlogi Žične, ki zaradi svojega članstva v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenske železarne, pri svojih poslih upošteva tudi te širše, sozdovske interese.

Vsekakor pa kaže ponovno poudariti, da so na zamude dobavnih rokov vsakršni resni kupci in poslovni partnerji izredno občutljivi, tako tudi sovjetski kupci, še posebej zaradi svojega posebnega centralnega načina planskega gospodarstva. Niti ni malo prekinitev poslovnih aranžmajev med SSSR in Jugoslavijo oziroma našimi organizacijami združenega dela prav zaradi takšne poslovne nerešnosti, pa naj bodo vzroki takšni ali drugačni.

Prav tega dejstva pa se v Celjski Žični dobro zavedajo, kljub temu, da se ubadajo z nemajhnimi težavami pri prestrukturiranju svoje proizvodnje in poskusi prodora tudi na konvertibilno tržišče, kjer so svoj čas že bili prisotni.

MITJA UMNIK

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

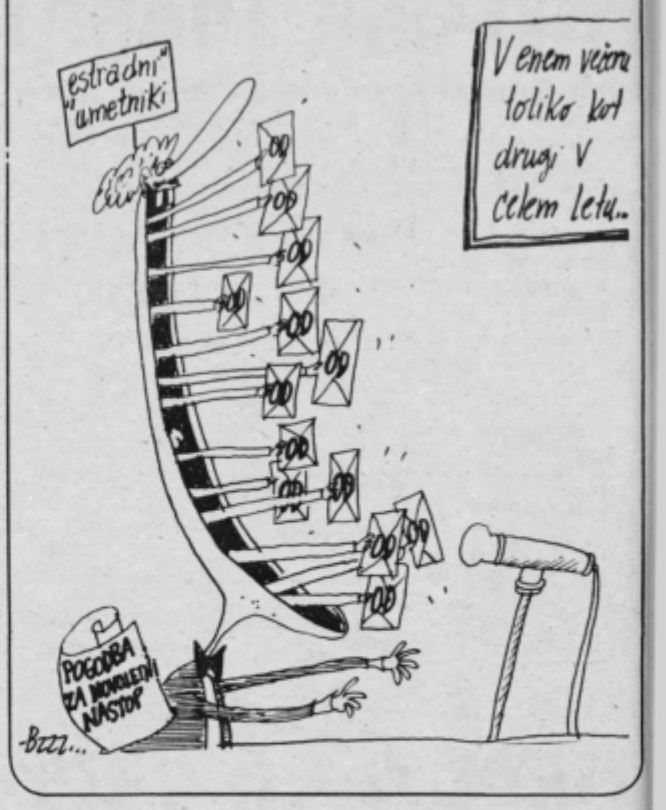

VARČUJMO Z ELEKTRIKO!

Prav nič obetavni niso podatki za električno energijo v začetku letošnjega leta. Slabša kakovost premoga in izključitev krške nuklearke za štirideset dni do 10. februarja, omejujeta moč domačega električnega energetskega sistema. Torej bomo imeli že kar prvi mesec novega leta težave z električno energijo, menijo v SOZD Elektrogospodarstvo Slovenije.

Glede na porabo bi po sedanjih ocenah potrebovali okrog 28 milijonov kilovatnih ur električne energije, vse hidroelektrarne in termoelektrarne pa bodo dnevno lahko proizvedle največ okrog 23 milijonov kilovatnih ur. To pomeni, da dnevno primanjkuje kakšnih pet milijonov kilovatnih ur električne energije oziroma bomo morali ta primanjkljaj nadomeščati z uvozom elektrike iz drugih republik in iz tujine.

Dispečerji slovenskega elektrogospodarstva, ki poznajo kritične razmere v državi, si nekaj več domače pomoči lahko obetajo edinole iz Srbije, saj bo edino ta republika imela nekaj presežkov. Sicer pa se bomo morali kot ponavadi opreti na sistema v Italiji in Avstriji. Dolžno oziroma sposojeno elektriko bi nato vračali v pomladanskih mesecih, čeprav je jasno to, da bo tedaj elektrika manj vredna tudi za naši sosedi, Italijo in Avstrijo, kot pa sedaj v zimskih mesecih.

Kvečjemu se sedaj lahko tolažimo z odjugo in zadnjo močo pri nas.

Krška nuklearka bo zaradi temeljitega pregleda obeh parnih generatorjev izključena iz električnega sistema torej še 35 dni, kar se bo občutno poznalo zlasti pri nas in v sosednji Hrvatski.

To vse naj nas resno opozori na skrajno varčevanje z električno energijo, kajti ne glede na dogovore z Italijani in Avstrijci je treba vedeti, da bomo morali sposojeno elektriko plačati z devizami, če nam je ne bo uspelo vrniti že kmalu spomladi.

U.M.

POPRAVEK

V sestavku Friderika Jernejška z naslovom So žulji že pozabljeni, v novoletni številki NT se nam je vrinila neljuba pomota pri podatku, da je bilo od leta 1926 do 1936 **smrtno** ponesrečenih 500 rudarjev. V resnici gre samo za ponesrečene, pa še to za število 50. Tiskarski škrat se opravičuje!

ODLIČJA VELENJSKIM RUDARJEM

Tik pred rekordnim izkopom pet milijonov ton premoga je velenjske rudarje obiskal podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Jože Florjančič, čestital doseženim delovnim uspehom in izročil delavcem rudnika visoka državna odlikovanja predsedstva SFRJ. Prejeli so jih: Red zaslug za narod s srebrno zvezdo Avgust Terglav in Mijo Jesen, medtem ko so Red dela s srebrnim vencem prejeli Viktor Čepelnik, Jože Verdev in Anton Zemljak. Na sliki: Jože Florjančič izroča priznanje.

TONE TAVČAR

ŠENTJUR

NAGRADE INOVATORJEM

Prejelo jih je sedem delavcev

Občinska raziskovalna skupnost je skupno z občinskim sindikalnim svetom že tretjič podelila nagrade in priznanje Inovator.

Namen nagrad je dvojen – dati priznanja in nagrade najboljšim inovatorjem v občini in hkrati vzpodbuditi ter poživiti inovatorstvo v vseh delovnih okoljih. Za leto 1981 so delovne organizacije in posamezniki prijavili 28 inovacij.

Komisijo je pri podeljevanju nagrad in priznanj vodila predvsem gospodarska korist in je za to zvrst inovacij podelila dve prvi nagradi in to: **Božu Krumpaku** iz »ALPOSA«, ki je izdelal napravo za krivljenje okraskov iz betonskega železa za »Barok mize« s čimer je skrajšal delovni proces in olajšal delo. **Zlatku Bračunu** iz delovne organizacije »ŽIČNA«, ki je na orodju za izsekovanje zamenjal stranski delilni nož tako, da je povečal izkoriščenost materiala in s tem pocenil proizvodnjo.

Mirku Žibret iz delovne organizacije »TAJFUN« na Planini ki je izpopolnil trosilni boben s kombinirano vijačnico, s čimer doseže trosilec enakomeren raztros po celotni širini trošenja. Izboljšal in poenostavil je tudi mehanizme za upravljanje vitle s traktorskega sedeža.

Avgustu Mavrinu iz delovne organizacije »TOLO«, ki opravlja dela modelirja in že vrsto let izredno uspešno oblikuje modno obutev v delovni organizaciji in s svojimi modeli prispeva k afirmaciji delovne organizacije.

Cveto Zupanc iz delovne organizacije LI BOHOR je tehnično izpopolnil pnevmatski voziček za dviganje in spuščanje furnirja izpod furnirskega noža. S to svojo inovacijo je olajšal fizično delo delavkam delovni organizaciji pa pocenil proizvodnjo.

Franc Gajšek, ključavničarski mojster je skonstruiral vrtljivo napravo za napenjanje jeklenih vrvi, žic ali navadnih vrvi. Napenjalo je zelo enostavno, hkrati pa zelo funkcionalno in prikladno za delo v ravnih nasadih riberza, vinske trte itd.

Edvard Šolinc, ključavničarski mojster je skonstruiral montažno varnostno kabino za traktorje. Ogrodje je izdelano iz masivnih železnih cevi z dodatno ojačanimi loki in je zelo funkcionalno.

Nagrade so bili tudi deležni člani tehničnega krožka na osnovni šoli Ponikva, ki so sila uspešni pri izdelavi raznih kompliciranih učil. Mentor krožka je predmetni učitelj Stanko Gobec.

ERNEST REČNIK

NOVI tednik

V CELJSKI PORODNIŠNICI ZA NOVO LETO 1982

PRVI JOK TOKRAT OB 2,12

Silva Gajšek je povila petega otroka, hčerko Adriano

V celjski porodnišnici tudi v zadnji silvestrski noči niso imeli posebnega miru. To je »tovarna« s tekočim trakom, ki se le redkokdaj ustavi. In prav je tako, naj mladi prihajajo na ta čudoviti svet!

Silva Gajšek iz majhne vasi Gabrovec 9 pri Podplatu v šmarski občini, je prišla v celjsko porodnišnico že nekaj dni pred iztekom starega leta. Tako pri sebi je računala, da bo za novo leto že doma v krogu svoje številne družine, moža Bogdana in štirih otrok. Pa se je vse skupaj tako zavrtelo, da je Novo leto Silva Gajšek pričakala kar v porodnišnici, ki jo že dodobra pozna, saj je vedno rodila v njej. Kot zanimivost, vedno ponoči!

»Pohvaliti moram zaposlene v tej porodnišnici. Odlično je. Velja jim iskrena zahvala za vso delo. To morate zapisati!« je bila odločna Silva, ki nas je že ob prvem srečanju presenetila z izredno živahnostjo ter klenostjo. Ni legla na kavč v posebni sobi, kot se je to dogajalo z drugimi prejšnja leta, ampak je samo trdno, ponosno in vzravnano sedela na njem. Tudi izbrana, klena, premišljena ter odločna beseda je vrela iz nje kot najčistejši potok iz svojega skalnatega izvira!

Silva je po poklicu gospodinja, doma imajo tudi majhno kmetijo, tri hektare meri, mož Bogdan pa hodi na delo v mestinski Bohor, po povratku z dela pa odide mizarit, da zasluži še kakšen dinar za številno družino. Silva in Bogdan sta poročena že dvanajst let, do nekaj let nazaj pa sta skupaj hodila na delo v Bohor. Številna družina je s časom zahtevala celo mamo samo na enem delovnem mestu, to je doma in Silva je izpregla ter začela vleči težek domač voz. Prvega otroka z imenom Dušan je povila leta 1969, drugega hčerko Bogdano dve leti kasneje, tretjega Roberta leta 1974 in četrtega Bogdana leta 1978. Minila so štiri leta, da je kot peta prijokala na svet mala Adriana, ki je ob rojstvu tehtala 3640 gramov (najmanj od vseh Silvinih in Bogdanovih otrok doslej) ter merila kar 54 centimetrov ali od vseh doslej rojenih največ!

Kdo izbira imena za vajine otroke?

Silva: »Za prve štiri sem jaz, za petega Bogdan.«

To pomeni, da bo za naslednje tri, da bosta izenačena, izbiral on...

Silva se nasmeji in odločno odvrne: »Nič več, dovolj je.«

Gajškova stanujeta v novi montažni hiši, ki sta si jo postavila s »potresnim« denarjem. Doma je dela vedno dovolj in o svoji družini, še zlasti otrocih, Silva govori z največjo ljubeznijo. Rada jih ima, kot imajo otroci radi njo.

Silva: »Kmetija sicer ni velika, kar pa ne pomeni, da ni dovolj dela. Imamo nekaj zemlje, kjer pridelamo v glavnem krompir in koruzo za domače potrebe. Nekaj je vinograda, v hlevu nekaj glav živine. Tudi stroje imamo. Najbolj mi pomaga najstarejši sin Dušan. Ta bi kar doma ostal, tako ljubi zemljo. Najbolj srečen je sredi gnoja... Vsi moji otroci so strašno pridni... Hčerka Bogdana si je želela sestrico in zdaj bo lahko lepo skrbela zanjo ter s tem meni olajšala delo.«

Kako zmorete toliko dela?

Silva: »Delava z možem sama, nekaj pomagajo otroci. Pa ni nič hudo, vse gre, samo da smo zdravi. Kakšne imam roke? Zdaj so lepe!« To zabeli s širokim, iskrenim smehom. »Sicer ti pa drugo ne preostane, kot da delaš. Nihče ti ne bo pomagal.«

Silva je polna optimizma. V teh dneh se bo vrnila domov med svoje s sedmim družinskim članom. Da so lahko ljudje srečni dokazuje tudi primer Silve Gajšek, ki ni niti enkrat zatarnala... To je tudi ena izmed moči slovenske kmečke žene!

Bolj kot kdajkoli je darilo Trgovskega podjetja Moda iz Celja prvemu novorojencu v novo začetem letu (izročil ga je direktor Milan Medvešek na sliki) Adriani Gajšek prišlo še kako prav. Poslovili smo se z željo po dobrem zdravju mali Adriani in celotni Gajškovi družini v Gabrovcu 9 pri Podplatu v šmarski občini.

TONE VRABL

Zadnji porod v celjski porodnišnici so imeli 31. decembra ob 18.25, ko je rodila STANISLAVA SEVŠEK iz Celja deklico.

Prvi porod v Novem letu je bio ob 2,12, ko je rodila deklico SILVA GAJŠEK iz Gabrovca. Torej so v celjski porodnišnici končali leto z deklico in začeli novo tudi z deklico!

Drugi porod v letošnjem letu je bil ob 3,37,

NEKAJ PORODNIŠKE STATISTIKE

rodila pa je TATJANA LUSKAR iz Celja dečka.

Tretji porod je bil ob 8,37, rodila pa je MARIJA POSOVNIK iz Žalca in to znova deklico.

Od 1. januarja do 4. januarja zjutraj (do 6. ure) se je v celjski porodnišnici že rodilo 24 otrok, trenutno pa vodijo deklice proti fantkom 13:11.

Sicer pa se je lani rodilo v celjski porodnišnici 2973 otrok, kar je manj kot leto prej (3199) in tudi manj kot dve leti prej (2990). Stabilizacija?

TV

ČRNA PIKA IN ZVEZDICA

•

Črno piko si je gotovo zaslužilo Vrtnarstvo Celje, saj ni dobro poskrbelo za prodajo novoletnih jelk. Do 24. decembra je bilo na celjski tržnici vsaj dvakrat dnevno možno izbirati med lepimi drevesci, saj so jih redno vozili na prodajno mesto, po 25. decembru pa je izbira upadala, tri dni pred novim letom pa je ostala samo še bedna slika med najslabšim, kar je še ostalo. Takšen odnos do potrošnikov ni dober in je spet dokaz več, da še nismo dojeli bistva dobrega dela: le za dobro delo tudi dobro plačilo. Očitno pa nekateri še vedno zaslužijo (dobro ali slabo, to je zdaj relativno vprašanje), tudi če slabo delajo.

K črni piki bi lahko pridružili tudi celjsko prednovoletno razpoloženje. Mesto je bilo pusto, dedek Mraz je bil v hali Golovec le tri dni, to pa je bilo tudi vse. Pa menda ni stabilizacija (ki jo seveda mnogokrat – kadar nam to prav pride, znamo odlično zlorabiti za potuho), prepovedala tudi dobro voljo. Pa ne tisto za šankom, ampak v srcu!?

★

Začnimo v letošnjem letu z zvezdico pri Zvezi telesno kulturnih organizacij v Celju, ki je pripravil v sodelovanju z ZVUTS Celje vrsto smučarskih tečajev za cicibane, šolsko mladino in odrasle v najbližji okolici Celja pa tudi na Golteh in na Rogli. Tečaji bodo v različnih časih in vseh možnih kombinacijah in njihova organizacija brez dvoma kaže posluh za širše družbene potrebe.

MLADI IN PROMET

»Ceste nas vodijo v svet – ne dovolimo, da nas zapeljejo v smrt«, to je zapisano na zadnji strani dvanajste številke biltena, ki ga redno izdaja Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri Skupščini občine Celje že četrto leto zapored v nakladi 300 izvodov. To gradivo je namenjeno vsem, ki se ukvarjajo ali bi se morali s prometom in njegovo problematiko. Zadnja, dvanajsta številka je izšla nekaj dni pred iztekom starega leta. Uvodni zapis je namenjen temu, da bi storili še več za varnost na naših cestah, celotna vsebina pa je namenjena delu in dosežkom na področju dela z mladimi o tem, kako se naj vedejo v prometu.

O tem v uvodu tudi pišeta Ivica Fišer o prometni vzgoji predšolskih otrok, Viki Cvahte pa o prometni vzgoji na osnovnih šolah.

Sledi več preglednih tabel za posamezne šole o tem, kakšna je bila njihova prometna dejavnost in učinkovitost v lanskem letu. Podatki so zbrani za osnovne in srednje šole, ob koncu pa so še rezultati, kdo je bil na posameznih področjih najboljši. **Nižja stopnja:** 1. OŠ Veljka Vlahovića 2098 točk, 2. OŠ Bratov Dobrotinšek Vojnik 2094, 3. I. Osnovna šola 1886 točk itd. Nastopilo je dvajset ekip. Zanimivo je, da je tudi tokrat zbrala daleč največ točk Osnovna šola Strmec 2584, vendar jo komisija ni upoštevala, ker je že prevečkrat zapored zmagala. Čudna odločitev, ki ji v tekmovalnih merilih ni podobne! **Višja stopnja:** 1. OŠ Fran Vrunč 1679 točk, 2. OŠ Štore 1588, 3. OŠ XIV. divizije Dobrna 1580 točk itd. Nastopilo je trinajst ekip.

Medrazredno tekmovanje »Kaj veš o prometu« nižja stopnja: 1. I. Osnovna šola, 2. Strmec, 3. OŠ Bratov Dobrotinšek Vojnik itd. Testirani so bili učenci osemnajstih šol, treh pa ne. **Višja stopnja:** 1. OŠ Štore, 2. OŠ Slavko Šlander, 3. OŠ Fran Vrunč itd. Nastopilo je dvanajst ekip, ena ni bila testirana.

Kolesarski izpiti (nižja in višja stopnja skupaj): 1. I. Osnovna šola, 2. I. Celjska četa, 3. OŠ Slavko Šlander itd. Nastopilo je petnajst ekip. **Kolesarsko tekmovanje »Celje 81«:** 1. OŠ Frana Vrunča, 2. OŠ Štore, 3. OŠ Veljko Vlahović itd (nastopilo petnajst ekip, tri diskvalificirane). Posamezniki: 1. Janez Černec (OŠ Franca Kranjca), 2. Silvo Žveplan (OŠ Frana Vrunča), 3. Jože Pilih (oba OŠ Frana Vrunča) itd.

Bilten je sklenjen z nekaj spisi o prometu, ki so jih napisali mladi po osnovnih šolah.

T. Vrabl

tednikov intervju

TOVARIŠTVO JE MEDSEBOJNO ZAUPANJE V VSAKRŠNIH RAZMERAH

Miha Petan-Brico, do sredine minulega decembra še sekretar občinskega odbora ZZB NOV, bo čez mesec dni šestdesetletnik in bi tako do takrat dosegel tudi drugi pogoj za upokojitev, če bi ne imel priznane dvojne dobe v NOB od maja 1942 in ne bi bil dolgo vrsto let aktivni oficir z določeno benifikacijo, kar mu je že zdavnaj navrglo dovolj let za izpolnjeno delovno dobo.

Eno vodilnih in izredno odgovorni funkcij; najprej v nekdanjem okrajnem odboru ZZB NOV, zadnjih 16 let pa v celjski občini, ima od 1957 leta naprej. Najbrž ima tudi izkušenj in spoznanj dovolj, da lahko o mnogih zadevah govori zelo utemeljeno.

NT: Lahko v nekaj stavkih poveste poglavitne naloge in probleme borčevske organizacije v teh polnih dveh desetletjih in koliko jih je še ostalo na dnevnih redih in delovnih programih?

MIHA PETAN: »Začel bom od konca. Lahko rečem, da so v glavnem poglavitni problemi borcev, kar zadeva njihove pravice rešeni, razen seveda tistih stvari, ki jih s sabo nosijo leta in prestane tegobe. Nekoč se je ZZB NOV precej bolj ukvarjala s problemi znotraj organizacije; z organizacijo pomoči za pridobitev kvalifikacij, z urejanjem zadev okoli priznavanja enojne in predvsem dvojne dobe udeležencem NOB, z urejanjem stanovanjskih razmer, skrbi za otroke borcev, predvsem padlih tovarišev. Vsi ti problemi so še na dnevnih redih, vendar posamično. Bolj pa v ospredje stopa zdravstveno varstvo in pa obilica političnih in družbenih nalog, ki so toliko dragocenejše, kolikor bolj se obdobje oborožene revolucije in osvobodilnega boja časovno odmika.«

NT: Se vam zdi, da so posebnosti na Štajerskem, kar zadeva borčevska vprašanja, še posebej pestre?

MIHA PETAN: »Seveda so. Okupatorska peta je bila v teh, ‚rajhu' priključenih območjih, še posebej trda in kruta. Mnoga najzgodnejša žarišča vstaje so bila uničena, ostala skoraj brez živega izročila in pričevanja. Samo primer, da je bilo na Dolenjskem vzdušje že maja 1942 takšno, kot je bilo tostran Save šele po prihodu XIV. divizije. Na Dolenjskem ni bilo prisilnih mobilizacij v okupatorsko vojsko itd. To je pogojevalo skupaj z izseljeništvom, ukradenimi otroci, z borci-prekomorci posebno pestrost v delovanju borčevskih organizacij.«

NT: Med borci in med ljudmi, ki so z njimi preživljali najbolj usodne čase, večkrat slišimo, češ, odnosi med ljudmi so v krizi, ni nekdanjega tovarištva. Kaj je to tovarištvo?

MIHA PETAN: »Tovarištvo ima v vsakem obdobju in v različnih okoliščinah različno zunanjo podobo, kot odnos pa je vsebinsko vselej isti. Tovarištvo je medsebojno zaupanje v vsakršnih okoliščinah. Tovarištvo v NOB ni bilo le tolikokrat ponovljena pripoved o desetini in eni cigareti, o zavesti, da ne bodo ranjenega pustili na cedilu. Tovarištvo je bilo, da smo se na patruljo, ki smo jo poslali na pot, zanesli, da smo mirno počivali. Da smo se zanesli na tovariše v drugi enoti na našem boku, na tovariše v Makedoniji in v Banatu, da se z enako zagrizenostjo borijo in delijo z nami isto usodo. Tovarištvo ni familiarnost, ne more biti prijateljstvo, čeprav je bilo pogosto več kot to. Je pristen odnos ljudi z enako in podobno usodo in enakimi ter zelo podobnimi interesi... Nepojmljivo se mi zdi, da imajo posamezni člani v isti organizaciji ZK komaj še kakšne odnose in da smo s poveličevanjem materialnih dobrin razslojili ljudi, razvrednotili nekatere vrednote, da bolj kot kaj kdo ve in kakšen je, velja kaj ima!«

NT: Naj ponovim za Leninom: Kaj storiti?

MIHA PETAN: »Se skupaj vzeti! Ob izobraževanju več vzgoje, ob besedah več vzgleda, ponovno vračati vzdušje medsebojnega zaupanja, ki raste iz izpolnjevanja dolžnosti. Se zanesti na patrolo... Z vsem tem začeti v družini, vrtcu, v šoli, na delovnem mestu nadaljevati. Vrednotiti vsako potrebno delo. Ko nam gre za nohte, smo se naenkrat spet spomnili na rudarje, ki da nas vlečejo iz stiske, prej pa so bili bolj redki gostje naslovnih strani časnikov in drugih medijev.«

NT: Na volilno-programski konferenci ste volili tudi občinski svet, ki bi v občini imel podobno nalogo kot svet republike in svet federacije. Je to straža nad doseženim?

MIHA PETAN: »Najbrž ne le to. O tem je govoril predsednik OO SZDL. Mislim, da gre tu za neko posvetovalno telo, ki v ničemer ne bo obremenjevalo proračuna, niti ne bo imelo pravice odločanja. Tu ne gre le za stare revolucionarje, za borce. Ljudje z mnogo izkušenj v vsem našem revolucionarnem obdobju, ki pa niso več neposredno angažirani, bi najbrž marsikdaj mogli koristno svetovati, namesto da posamič nekam v prazno komentirajo, kako bi to in to lahko bilo bolje. Modrost so predvsem izkušnje. Sploh pa v tem svetu ne vidim nikakršnega borčevskega predstavništva, ker bi bil na tem, da začne odmirati že ob ustanovitvi zaradi biološke nuje.«

JURE KRAŠOVEC

SILVESTRSKI UTRINKI 1981–82

PUSTA ŠOŠTANJSKA SILVESTRSKA NOČ

Star slovenski pregovor da »v španoviji še pes cc...« bi lahko vzel za vodilo razmišljanja o lepem družabnem običaju, ko so se tudi Šoštanjčani vsako leto poslavljali od starega leta in se veselili novega.

Letos se je zgodilo prvič, da mesto Šoštanj ni zmoglo niti enega organizatorja, ki bi pripravil tradicionalno silvestrovanje. Dokler je bilo v Šoštanju še samostojno gostinsko podjetje Kajuhov dom je bilo še vse v redu, ko pa se je le-ta s svojimi gostišči združil z gostinstvom Velenje, je v vseh teh družbenih lokalih pa tudi v Kajuhovem domu prenehalo vsakoletno silvestrovanje. Tako je Šoštanj verjetno edino mesto in večji industrijski kraj, ki ni imel te vsakoletne prireditve. Sicer pa ne smem biti preveč kritičen, saj je malo izven mesta privatna gostilna Eve Eržen, ki je znala izkoristiti noč v kateri se da verjetno tudi kaj zaslužiti. Prepričan sem, da bi tudi zakonca Eržen vsaj glede zaslužka mirne duše lahko to noč zaprla lokal in se odpravila silvestrovat kam drugam – vendar tega zaradi svojih gostov nista storila.

Ni moj namen obtoževati velenjskih gostincev, ker vem, da bodo našli dovolj izgovorov, češ, da se to v Šoštanju več ne izplača. Ob tem pa naj zapišem, da so bile nekoč v slabših časih na silvestrsko noč odprte vse šoštanjske gostilne, ki jih je bilo nekaj nad 30, ter trije hoteli, in nihče od lastnikov ni tožil, da se mu to ne izplača. Poleg tega je bilo vedno zelo veselo silvestrovanje v sokolskem domu, ki se je po vojni vrsto let nadaljevalo še v preimenovanem domu Partizan. Bila pa so silvestrovanja še v Slomškovem domu, v elektrarniški menzi pa tudi v sindikalni dvorani tovarne usnja, kjer so delavci pričakovali novo leto. Res čudno kam pelje vsa ta nedružabnost in nezainteresiranost tistih, ki bi morali imeti take stvari poklicno na skrbi. Še dobro, da obstoja gasilsko društvo, ki poleti tu in tam organizira kakšno veselico in da je Kulturni center Velenje za leto 1982 zagotovil šoštanjčanom dve kulturni prireditvi.

Naj zopet zaživi skrb za družabno življenje v Šoštanju, ki je bilo nekoč mnogo bolj razširjeno in vedro kot pa je to dandanašnji čas, ko bi morala različna medčloveška zbližanja v tem egoističnem svetu odigrati še kako pozitivno vlogo – saj se med seboj skoraj več ne poznamo.

V. K.

NOVOLETNO SREČANJE STAROVELENJČANOV

V Krajevni skupnosti Staro Velenje v Titovem Velenju so pred iztekom lanskega leta pripravili zdaj že četrto tovariško srečanje krajanov, ki se lahko pohvalijo z večjim številom let. Novoletnega srečanja se je udeležilo veliko število starejših krajanov Titovega Velenja, ki so bili med prvimi graditelji današnjega mesta. Kulturni program so jim pripravili učenci Osnovne šole Anton Aškerc. V tej krajevni skupnosti tudi niso pozabili na tiste, ki so »privezani« zaradi bolezni na posteljo. Obiskali so jih, jim izročili darila in zaželeli dobrega zdravja ter ugodnega počutja. Kot zanimivost naj povemo, da je vse najstarejše občane obiskal tudi Dedek Mraz, veselje pa je ob dobri besedi in plesu trajalo tja v zgodnje jutranje ure, približajoče se Novemu letu...

LOJZE OJSTERŠEK

NOVOLETNI SKOK V NOVE PROSTORE

Delovna organizacija vodovod Celje je tudi letos ob izteku starega leta priredila novoletno srečanje za svoje nekdanje delavce – upokojence.

Ob koncu leta so bili upokojenci povabljeni na proslavo ob otvoritvi nove poslovne zgradbe TOZD Vodovod na Levi. Po ogledu novih prostorov sta vse zbrane pozdravila predsednik delavskega sveta Franc Rednak in Erih Poljanec, direktor tozda. V kulturnem programu je nekaj slovenskih pesmi odpel oktet celjskega komornega zbora, sodelovali pa so tudi učenci tehnične šole. Po zakuski je sledil družabni večer h kateremu je svoje prispevala še harmonika z domačimi vižami.

Kot nam piše Franci Jager, so delavci tega tozda svoje bivše delovne tovariše toplo sprejeli in s tem še enkrat pokazali, da nanje niso pozabili.

DOM UPOKOJENCEV CELJE: VESELO V NOVO LETO

Tudi v domu upokojencev v Celju so praznovali Novo leto. Povzemamo pismi Pavline Klančnik in Konrada Zajca.

V društvu upokojencev v Celju je ob novoletnih praznikih bilo živahno. Tako veselo in lepo kot že leta ne. Slovo od starega leta so praznovali že 28. decembra v lepo okrašeni dvorani z dobro pogrnjeno mizo in z zabavnim kulturnim programom.

Naše ostarele občane so zabavali s skeči in humorističnimi domislicami učenci celjske gimnazije. Dva igralca sta recitirala odlomke iz slovenske literature, dve upokojenki pa sta ob spremljavi harmonike zapeli nekaj lepih domačih pesmi. V nadaljevanju prazničnega programa je nastopal že 45-letni ansambel Čim-Bum pod vodstvom Iva Umeka. Upokojencem se je pridružilo tudi osebje doma. Rajanje se je končalo šele v poznih večernih urah.

Dan pred Novim letom pa so vsi dobili novoletno voščilnico in 250 dinarjev, česar so se zelo razveselili, saj so si za praznik lahko kupili še kak priboljšek.

Zahvala za tako dobro organiziran program, s katerim je bila izkazana pozornost do naših ostarelih občanov, gre tudi novi direktorici Doma upokojencev Miniki Muck. Ta je v nekaj mesecih svojega dela v domu upokojencev marsikaj spremenila. Predvsem pa kaže veliko mero pozornosti in razumevanja do tistih, ki živijo v tem domu. Zato jo imajo upokojenci radi in ji zaupajo. Naša bralka je takole v svojem pismu napisala: »...Danes se lahko pohvalimo, da se počutimo srečne in zadovoljne. Naša nova direktorica rešuje težke probleme. Vendar nas ob vsaki priliki pride obiskat. Nismo več osamljeni.«

NOVOLETNI VATERPOLO V RIMSKIH TOPLICAH

Enajst pogumnih mož je okoli poldneva na dan 1. januarja skočilo v (nepokrit) bazen v Rimskih toplicah in odigralo tradicionalno novoletno vaterpolo srečanje v štirih četrtinah. Srečanje se je po ogorčeni borbi končalo neodločeno 7:7. Za ekipo rumenih so igrali Sabolčki, T. Stopinšek, Gorišek, Suhodolčan in Marinšek ter za ekipo rdečih Lah, Senica, J. Stopinšek, Privšek, Košič in Mejač. Novoletni vaterpolo derbi, katerega so organizirali člani Društva levih športov, ki uspešno deluje že vrsto let v Rimskih Toplicah, si je kljub neugodnemu vremenu in megli ogledalo precejšnje število občanov, ki so tako prišli do prijetnega razvedrila.

ANDREJ MARINŠEK

PRVE IZGUBE?

Kogarkoli vprašaš, odgovori, da je silvestroval doma v zapečku, skromnejše, stabilizacijsko...

Iz tega sledi, da imajo gostinci v prvih urah letošnjega leta zagotovljeno poslovno izgubo!

Neradi se izneverimo tradiciji!

ŽIVLJENJE SE MU VRAČA

Weichselbergov dvorec v Laškem je eden od kulturnozgodovinskih spomenikov v tem mestu, ki je zaradi delovanja zoba časa bil že precej ogrožen, zlasti pa potem, ko se je kolektiv zdravstvenega doma preselil v nove prostore. Lani so bila izvedena nekatera notranja obnovitvena in vzdrževalna dela, letos pa je v pritličnih prostorih še vseljena občinska matična knjižnica, v nadstropje pa ji bo sledila v kratkem že muzejska zbirka.

V BESEDI IN SLIKI

NAŠ MALČEK

Zveza prijateljev mladine Slovenije se je že lani jese odločila, da bo vsaki materi ob rojstvu otroka podari brezplačno knjigo Naš malček. Tudi v žalski občini je akcija stekla že lani, prevzela pa jo je Občinska zve prijateljev mladine. Ob vsakem novorojenčku, ko ga ob šče, patronažna sestra izroči materi knjigo Naš malček. knjigi so napotki, kako naj mlada mamica, ki se pogos znajde pri negi otroka pred hudimi problemi, neguje sv jega malčka do dveh let. Na sliki: patronažna sestra Ani Jeršič pri Janji Punčuh z malo Jasmino ob prvem obisku

T. TAVČA

CESTA, KI SPODBIJA KRITIČNE PRIPOMBE

Lani so krajani Trobnega dola v krajevni skupno Breze nad Laškim s ponovno udarniško akcijo uredili razširili precejšen kos krajevne ceste. Vsi jim tega ni enako šteli v uspeh, čeravno je malo primerov v občini, bi s tako malo sredstvi ustvarili tolikšno vrednost. Ces ki se pri Slatini odcepi od Ceste Laško–Breze–Šentj povezuje Trobni dol in Curnovec tudi v drugo smer pr Jurkloštru in Planini. Da je zelo pomembna tudi za prev otrok v centralno šolo v Laškem, v podružnično v Brezi za prevoz delavcev v industrijske centre, ni treba posel povdarjati.

Svojo vrednost je nov odsek pokazal v zadnjih tedn ko je stari odsek skozi gozd še ves zaledenel in v sne nov odsek ceste pa je kopen in zaradi večje zložnosti la prevozen.

MIKAVNO TUDI ZA OKO

Odkar so v Mozirju svojo turistično ponudbo popes še z jahalnim športom so takšni idilični prizori vse p stejši. A še vedno sta gornja konja – prava lepotca – p nedavnim med Letušani vzbudila nemalo pozornost pa jo ta lepi šport prav gotovo zasluži.

ODMEVI, POGLEDI, STALIŠČA

ŠE O ŽALSKEM EVIDENTIRANJU

V zvezi s člankom »Žalsko evidentiranje kaj pa meni baza« vašega novinarja Janeza Vedenika, objavljenega v 51. številki vašega časopisa želimo dati pojasnilo na nekatere navedbe avtorja.

Ne strinjamo se s trditvijo avtorja, da je lista povsem zaprta. Lista evidentiranih možnih kandidatov za nosilce najodgovornejših funkcij v občini, ki jo je predsedstvo Občinske konference SZDL Žalec objavilo v občinskem glasilu Savinjski občan in dalo v razpravo je namreč samo predlog vseh družbenopolitičnih organizacij v občini, ki ga je predsedstvo Občinske konference SZDL verficiralo. Pravila OK SZDL Žalec v svojem 27. členu v 8. alinei pravijo, da predsedstvo OK SZDL Žalec »predlaga kandidate za nosilce vodilnih funkcij v samoupravnih in oblastnih organih v družbenopolitičnih skupnostih«. Predsedstvo OK SZDL Žalec je torej samo uporabilo določilo tega člena, ki mu ne samo dovoljuje ampak celo nalaga dolžnost, da to stori. Preden je predsedstvo dalo listo evidentiranih možnih kandidatov v razpravo je 10. novembra sklicalo posvet s predsedniki in sekretarji KK SZDL. Na njem so bili prisotni opozorjeni, da je objavljena »lista« samo predlog vseh družbenopolitičnih organizacij v občini, ki ga je predsedstvo OK SZDL na svoji seji verificiralo in, da lahko v vseh okoljih za vse funkcije evidentirajo možne kandidate za katere menijo, da so si s svojim dosedanjim delom zaslužili to družbeno priznanje.

»Plaz pripomb in negodovanj«, ki naj bi jih lista sprožila pa je povsem normalen pojav. Nesporna je namreč pravica delovnih ljudi in občanov, da se o evidentiranih možnih kandidatih kritično opredelijo. In kje naj to storijo, če ne v okviru KK SZDL in OO sindikata v TOZD. Zakaj potem govorimo o »povsem zaprti listi?«

Posebno oster je očitek, zakaj predsedstvo OK SZDL sedaj opozarja IS in njegovega predsednika na normalno delo sveta. Ob tem avtor navaja, da so vsi trije zbori skupščine občine Žalec oktobra dali pozitivno oceno delu izvršnega sveta. Avtor se sprašuje, zakaj sedaj opozarjajo.

Predsedstvo OK SZDL Žalec je na skupni seji s člani predsedstva skupščine občine Žalec 10. decembra 1981 sprejelo med drugimi tudi naslednjo ugotovitev in stališča:

»Predsedstvo opozarja IS in njegovega predsednika na normalno delo sveta, ki je nujno za nemoteno izvajanje programa dela občinske skupščine. Predsednik in člani se morajo zavedati, da je pri ocenjevanju dela IS za dosedanje obdobje treba izhajati iz pozitivne ocene skupščine v mesecu oktobru letos, ne pa iz vsebine članka« (Draga Hribarja objavljenega 8. 12. v Delu pod naslovom »predvolilna kampanja po žalsko – op.: OK SZDL Žalec).

Iz citiranega je torej razvidno, da se predsedstvo OK SZDL Žalec v celoti strinja z oceno vseh treh zborov SO Žalec. Torej, za kaj opozarjanje na normalno delo? Predsednik IS SO Žalec je z dopisom št. 1/2-1981 predlagal sklic seje predsedstva OK SZDL in predsedstva SO Žalec. V njem med drugim piše: »Na seji IS dne 9/12-1981 sem podal informacijo in osebno stališče v zvezi z navedenim člankom, (že omenjeni članek Draga Hribarja v Delu 8/12-1981 – op. OK SZDL Žalec), na kar je bila seja preložena do oblikovanja in objave stališč predsedstva OK SZDL Žalec in predsedstvo SO Žalec v zvezi z obtožbami v Hribarjevem članku.« Normalno delo IS pa je pogoj za normalno delo SO Žalec saj je njen izvršilni organ. To pa verjetno vsi vemo! Povedano »javno in odločno«. »Skrivalnic in načelnih opredelitev« tukaj res ni.

Morda bi že bil čas, da si postavimo vprašanje, kje novinar lahko dobi informacije (oziroma jih lahko zahteva) za svoje javno delovanje. Na programskih konferencah KK SZDL ga ni, prav tako ne na sejah organov DPO v občini. Kje potem? In kdo je torej tisti, ki izgublja stik z bazo.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
Predsednik IVAN ROBIČ

Odgovor:

Že uvodoma naj zapišem, da odstavka, ki govori o Hribarjevem članku ne bi objavili, ker ta novinar pač ni pisal za Novi tednik, toda izjemo smo vendarle napravili za lažje razumevanje stvari. Če ste moj komentar dobro prebrali, potem vešega odgovora ne morem povsem razumeti. Vsaj jaz v svojem komentarju zaprte liste nisem očital. Napisal pa sem, da so ljudje vendarle imeli občutek, da gre za zaprto listo, besedico zaprto pa sem uporabil pod narekovajem. Tudi sami ugotavljate, da je lista evidentiranih možnih kandidatov sprožila cel kup pripomb in negodovanj.

Prepričan sem, da tega ne bi bilo, ko bi ravnali bolj taktično in evidentirali za posamezne funkcije več možnih kandidatov, kar bi res bilo zelo umestno. Vsaj v postopku evidentiranja. Ljudje pa, ki so objavljeno listo videli v Savinjskem občanu so res dobili čuden občutek. Ste pač mislili, da vsi ljudje vedo kaj pomeni evidentiranje. In ko sem hodil med ljudmi, sem se prepričal, da tega ne vedo vsi. Zato torej tudi toliko razburjanja. Glede posebej ostrega očitka v zvezi z delom izvršnega sveta in njegovega predsednika, pa verjetno ni treba posebej razpravljati, ker že sam vaš odgovor izpodbija ostrino mojega pisanja. Škoda, da na ostala vprašanja v mojem komentarju ne odgovarjate. Občutek imam, da ste prepričani, da lahko novinar dobi informacije le na sejah DPO v občini. To seveda ni res.

Sam namreč izredno cenim prav informacije, ki jih dobim v bazi. Glede programskih konferenc KK SZDL pa gre menda za tiskovno napako, ker sva bila kdaj na kateri od njih celo skupaj s predsednikom OK SZDL. Marsikje pa sem dobil informacije tudi od predsednikov krajevnih konferenc in to tudi po sejah.

JANEZ VEDENIK

ZDRAVSTVENA SKUPNOST ŽALEC

BODO TOKRAT SKLEPČNI?

Kako razporediti 60 milijonov za naložbe?

Občinska zdravstvena skupnost iz Žalca naj bi letos namenila 60 milijonov 202.000 dinarjev za naložbe.

Tako naj bi nekaj manj kot 22 milijonov namenila izgradnji bolnišnice v Celju, štiri milijone opremi za zdravstveno postajo na Vranskem, dobra dva milijona za regijske invalidske delavnice, triindvajset milijonov za vrtec v Šempetru, 600.000 dinarjev za dom krajanov na Gomilskem, milijon dinarjev za kulturni dom v Žalcu ter za prizidek k osnovni šoli v Šempetru sedem milijonov 689.000 dinarjev. Takšen je predlog izvršnega sveta, o katerem bodo razpravljali v torek na skupščini zdravstvene skupnosti v Žalcu. Ta bi morala biti že konec lanskega decembra, vendar je odpadla zaradi nesklepčnosti.

Sicer pa bodo razpravljali še o nekaterih drugih predlogih izvršnega sveta; o tem, da naj bi sredstva za stimulacijo izvoza v višini milijon 500.000 dinarjev zagotovili iz sredstev za naložbe v lanskem letu. Predlog je tudi, naj bi solidarnostna sredstva za sofinanciranje obrambnih priprav v tem letu ne zagotavljali in bi obveznost milijon 160.000 dinarjev izpolnili v letu 1983. Beseda bo tekla tudi o financiranju občinskega glasila Savinjski občan. Prispevna stopnja naj bi bila takšna kot lansko leto, brž kone pa bo kakšna beseda padla tudi o tem ali naj bo Savinjski občan štirinajstdnevnik ali ne. V kratkem se bodo morale izobraževalna, zdravstvena in kulturna skupnost skupaj z referendumskim skladom dogovoriti o možnostih zagotovitve sredstev znotraj rednih programov in to za izgradnjo športne ambulante ter tribune pri športnem centru v Žalcu.

Sicer pa bodo na skupščini zdravstvene skupnosti obravnavali tudi predlog statuta te skupnosti, delovni načrt za letošnje leto, beseda pa bo med drugim tekla tudi o samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela s temeljno organizacijo Zdravstveni center Celje.

JANEZ VEDENIK

OBČINSKA KNJIŽNICA ŠENTJUR

ŠIRI SVOJO MREŽO

Ponosni na cicibanov kotiček in ure pravljic

Odtlej, ko se je Občinska knjižnica Šentjur preselila v nove prostore, se je marsikaj spremenilo. Lepo urejeni prostori v samem jedru občinskega središča privabljajo nove in nove bralce, med katerimi je vse več mladih, zlasti najmlajših. Še posebno na malčke so v knjižnici najbolj ponosni, zato so jim namenili tudi posebno pozornost. Knjižničarka **Tatjana Cmok** se navdušuje nad urami pravljic, otroci pa nad njenimi pravljicami, ki jih zna pričarati iz knjig. Poleg oddelka za odrasle in mladino je kotiček za cicibane resnično vabljiv. Tjakaj prihajajo otroci v spremstvu svojih staršev, si izbirajo knjige, jih spoznavajo in mojstrsko znajo upodobiti vsebino podane pravljice na papir. Knjižnica sodeluje s pravljičnim krožkom s šole in z vrtcem in to sodelovanje bodo v prihodnosti še učvrstili in tako na najbolj pristen način oblikovali bodoče stalne bralce.

– Kolikšen je knjižni fond šentjurske knjižnice?

»Bralci lahko v treh oddelkih izbirajo med 13.000 knjigami, ki jih bomo vsako leto kot doslej bogatili še z novimi.«

– Kakšna je izposoja?

»Knjižnica je odprta trikrat tedensko. Na dan izposodimo okrog 110 knjig kakšnim 90 bralcem. Obisk je enakomeren preko celega leta. Mnogi obiskovalci pa se radi pomudijo tudi v čitalnici, kar nas še posebej veseli.«

– Pred leti ste organizirali izposojevališči knjig v delovnih organizacijah. S kakšnim uspehom?

»Da bi knjigo čimbolj približali bralcu, smo organizirali izposojo v delovni organizaciji Tolo in Moda. Ne brez uspeha. Vendar pa bi radi knjižnično mrežo razpredli še v krajevne skupnosti, zlasti tiste, ki imajo pogoje za to. Predvsem mislim na Gorico pri Slivnici in na Planino. Na tem področju smo imeli doslej manj uspeha, a mislim, da bomo še letos uspeli tudi s tem načrtom.«

– Imate še kakšen problem, ki je za dejavnost knjižnice pomemben?

»Radi bi končno uredili police za odlaganje knjig, tako v skladišču kot v oddelkih. Kot vidite, je veliko knjig še nerazporejenih in še nimajo svojega stalnega prostora. To nam otežkoča delo in preglednost. Ko bomo dobili sredstva za nabavo polic, upamo da bo to resnično že letos, bomo lahko rekli, da nam ostajajo le še manjši problemi, ki jih bomo skušali sproti reševati.«

MATEJA PODJED

NEPOVEZANO KONJIŠKO OBVEŠČANJE

Čeprav razpolagajo delovni ljudje in občani konjiške občine s številnimi informacijami, ne moremo govoriti o njihovem celovitem in sprotnem obveščanju. Poleg občinskega glasila Dravinjski glas izdajajo glasila tudi nekatere delovne organizacije, krajevne skupnosti pa razmnožujejo različna obvestila. Te po običaju razdeljujejo krajanom učenci osnovnih šol.

Žal, med tistimi, ki za obveščanje skrbe, ni nikakršnih povezav in sodelovanja. Tudi zaradi tega je dopisniška mreža v občini izredno slabo razvita, pa naj gre za dopisovanje v občinsko glasilo ali še širše.

Obveščanje v občini teži tudi stara bolezen – še vedno pretežno obveščajo o že sprejetih sklepih in minulih dogajanjih, kar gotovo ne doprinaša k celovitemu vključevanju delavcev in občanov v samoupravne tokove in odločitve. Krivda za to je tudi v vse predolgih časovnih razmahih med pripravo gradiv in njihovo izdajo. Bolj kot to pa je za neučinkovitost obveščanja kriva njegova nepovezanost. Tako so obveščanje v občini ocenili tudi na zadnji programsko-volilni konferenci OK SZDL.

MBP

V KONJICAH NOVO LETO ZA VSE

Ne le za zdrave, manjše, večje in velike otroke, tudi za invalidne otroke so letos v novoletnem času v konjiški občini lepo poskrbeli. Navdušila je predstava Volk in sedem kozličkov, srečni so bili otroci na prisrčni slovesnosti, ki so jo posebej pripravili za invalidno mladino. Mladi pa so pokazali pozornost do starejših krajanov, zlasti pa taborniki Odreda heroja Bračiča do borcev NOV.

MBP

Razvojni center je delovna organizacija za opravljanje celovitih projektov in posamičnih razvojno uporabnih nalog

V Razvojni center se združujejo štiri temeljne organizacije združenega dela usposobljene za izvajanje razvojno raziskovalnih nalog, graditeljskih in proizvodno tehnoloških inženiringov, projektiranja, informatike, računalništva ter izdelave strokovnih osnov za samoupravno odločanje in uresničevanje razvoja samoupravnih organizacij in skupnosti na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti

– TOZD Planiranje
– TOZD Inženiringi
– TOZD Projektiva
– TOZD Informacijsko-računalniški center
– Razvojno raziskovalna enota
– Delovna skupnost skupnih del

želijo SREČNO in USPEŠNO NOVO LETO 1982

S PODROČJA KULTURE NA ŠMARSKEM

DOKONČATI ZAČETO DELO

Amatersko kulturo kroji več kot 20 društev

Temelj kulturnega snovanja v občini Šmarje pri Jelšah je amaterska dejavnost, ki se odvija preko 23 kulturnih društev po različnih krajevnih skupnostih. V letu 1980 so pri Kulturni skupnosti in Zvezi kulturnih organizacij pripravili nov koncept gledališkega in glasbenega abonmaja Kozjansko, za kar je dal povod novo zgrajen kulturni dom v občinskem središču. V njem zdaj občasno gostujejo gledališki ansambli iz Celja, Ljubljane in Maribora, koncertne ter druge profesionalne skupine iz Slovenije. Kulturo so tako ponesli bliže k delovnemu človeku in občanu.

Ob načrtno zastavljeni prioriteti s področja knjižničarske dejavnosti, so v šmarski občini izrazita prizadevanja na področju likovne kulture, ki se razvija na osnovi likovne kolonije Titovi kraji - naši kraji v Bistrici ob Sotli. Manj, ali nič bi lahko rekli, so naredili za področje filmske vzgoje in tu jih vsekakor čaka še veliko dela. Kar se na tem področju da omeniti, je aktivnost odbora za projekt dokumentarnega filma »Nasmeh in bolečina«. Dokumentarni film je posnet in prikazuje spominski park Trebče in kraje Titove matere.

Živahno pa je na področju dela kulturnih društev, za katera pa moramo zapisati, kot je to domala že skoraj pravilo tudi drugod, da nimajo izenačenih pogojev za delo. Zato so v minulem letu dali v občini Šmarje pri Jelšah poudarek ustanavljanju in dejavnosti pionirskih kulturnih društev, ki delujejo po posameznih šolah. Ne toliko finančni, kot kadrovski problemi so tisti, ki zavirajo ali pa upočasnjujejo rast amaterske kulture. Premalo imajo strokovnih sodelavcev, še posebej zborovodij in režiserjev. Kljub temu pa so nekatera društva s svojo dejavnostjo pokazala, kaj znajo in zmorejo, tudi izven občinskih meja. Med najaktivnejša društva sodi prav gotovo društvo v Lesičnem, ki je organizator Kozjanskega kulturnega tedna, te največje kulturne manifestacije v občini. Kulturno društvo Ilija Gregorič je opozorilo nase z organizatorstvom likovne kolonije. Aktivni sta tudi društvi iz Šmarij in Rogaške Slatine.

Če lahko za prejšnje srednjeročno obdobje v občini Šmarje pri Jelšah trdijo, da je bilo razgibano na področju investicij, potem je treba za zadnja leta povedati, da se je zataknilo prav tu. V letih 1976–80 so v občini skupaj pridobili z večnamenskimi domovi okrog 600 sedežev. Začeli so tudi z gradnjo kulturnega doma v Rogaški Slatini, kjer pa so prav pred dnevi ustavili gradnjo, ker je pač zmanjkalo sredstev. Začeta investicija kaže zaenkrat samo goli betonski skelet, čeprav bi se v njej po predvidenem načrtu že morala odvijati kulturna dejavnost. Zdaj samo še upajo, da bodo to največjo investicijo spravili pod streho do konca tega srednjeročnega obdobja. Potrebe so eno, načrti, sprotne podražitve in vse bolj plitek žep, pa drugo. S podobnimi prostorskimi problemi se srečujejo tudi v Podčetrtku in Rogatcu. Za Podčetrtek in Rogaško Slatino sta bili predvideni ti dve investiciji tudi po programu Republiške kulturne skupnosti, in sicer do leta 1980. Medtem so pri Republiški kulturni skupnosti spremenili kriterije za financiranje nerazvitih področij, kljub temu, da so v občini Šmarje zagotovili svoj 50% delež in še nekaj čez. Zbrali so ga iz sredstev samoprispevka in s pomočjo delovnih organizacij. S podaljšanjem samoprispevka se bo za dokončanje doma spet nabralo nekaj denarja. Nekaj bodo ponovno primaknile delovne organizacije, a bo ustavljeno gradnjo kljub temu težko oživiti pred letom 1983. Še teže pa je napovedati, kdaj bo večnamenski dom s 550 sedeži dobil prve obiskovalce.

MATEJA PODJED

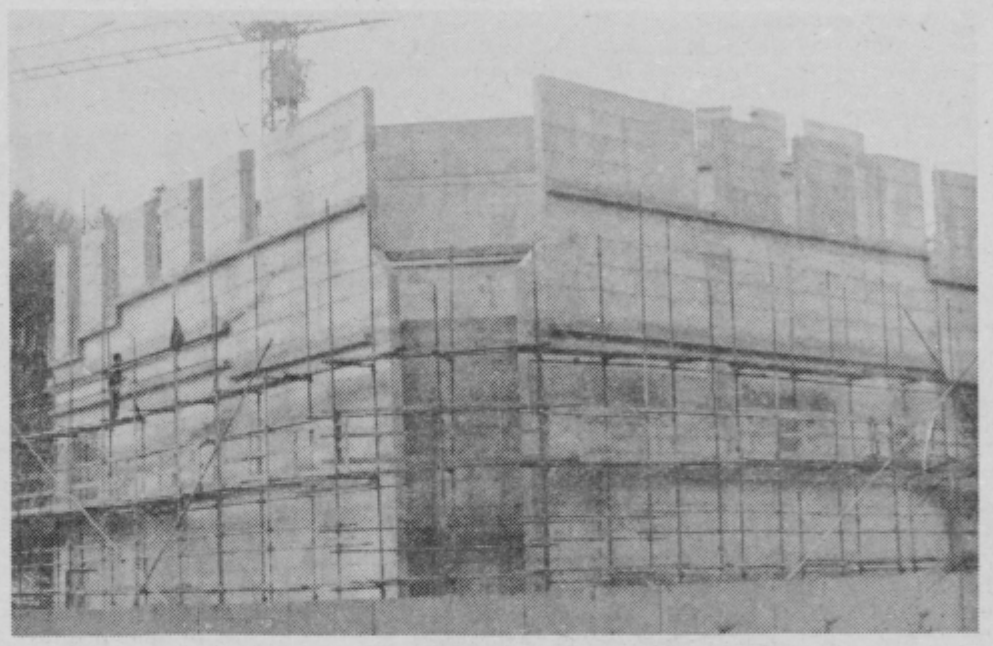

Eni trdijo, da je bil kulturni dom prevelikopotezno zasnovan, drugi, da je treba začeto dokončati čimprej in predati svojemu namenu.

VRH NAD LAŠKIM USTANAVLJA TAMBURAŠKI ZBOR

V laški občini je nekoč delovalo več tamburaških zborov, ki pa so pred leti zamrli, zadnji je bil v Sedražu. Zdaj se je za ustanovitev zbora odločil Vrh nad Laškim, ki že zbira instrumente s pomočjo občinske zveze kulturnih organizacij. Zbor, ki ima v tovarišu Jurkošku tudi zagotovljenega strokovnega vodjo, utegne kmalu popestriti kulturne prireditve v svojem kraju in v vsej občini. Ob tem, da ima Vrh nad Laškim tudi dolgoletno tradicijo prirejanja oderskih del, uspešen moški zbor in obnavljanja delovnih običajev, imajo vse pogoje za ustanovitev kulturnega društva, ki bo eno močnejših v občini.

RAZSTAVNI SALON ROG. SLATINA

15 LET OBSTOJA

Škoda bi bilo, da bi program krčili

V letošnjem letu bo razstavni salon v Rogaški Slatini praznoval 15-letnico delovanja. V tem nenavadnem steklenem prostoru, ki je hkrati tudi pivnica mineralne vode Zdravilišča, se je v teh letih zvrstilo preko sto likovnih razstav, katerih avtorji so bili najbolj znani slovenski slikarji, kiparji, umetniški fotografi in drugi likovni ustvarjalci, ki so se s svojimi deli predstavili številnim obiskovalcem. V program razstavnega salona pa so bili vsako leto uvrščeni tudi tisti likovni ustvarjalci, ki so za svoje delo prejeli najvišje slovensko priznanje s področja kulture – Prešernovo nagrado.

Razstavni salon pa ne opravlja s svojimi razstavami samo likovnega poslanstva, pač pa je hkrati prostor, v katerem se ob vsaki otvoritvi razstave opravi tudi kulturni program. Tudi ti programi so pripravljeni z veliko željo, da bi bila otvoritev razstave resnično pravi kulturni praznik tako za kraj, ne, kot za ostale goste. Zato je v kulturnih programih sodelovalo že veliko število vodnih slovenskih umetnikov, tako glasbenikov, kot igralcev, literatov, opernih solistov, prav tako pa tudi domačih amaterskih zborov, recitatorjev in glasbenikov.

Organizacijo razstav že vrsto let vodi Delavska univerza v Rogaški Slatini, ki si vseskozi prizadeva, da bi bile razstave resnično kakovostne. Finančno pomoč ponudi iz svojega programa tudi Kulturna skupnost občine Šmarje pri Jelšah. Žal pa te sredstva ne zadoščajo, da bi bil program ob otvoritvah razstav vedno tudi izven, saj se je prav v zadnjem času že nekajkrat zgodilo, da so bile razstave odprte brez kakršnekoli uradne otvoritve. Seveda pa je škoda, da bi se moral program razstavnega salona tudi v prihodnje krčiti, saj je v Rogaški Slatini že tako in tako premalo kulturnih prireditev.

J

STE ŽE POMISLILI NA OBJAVO V RADIU CELJE!

ESPERANTO

ZAČETNI TEČAJ (14)

V današnji lekciji bomo videli, da v esperantu ne moremo v enem stavku uporabljati dveh nikalnic, kot v slovenščini. Spoznali bomo še povratni zaimek »si« in svojilni »sia«. Navedli bomo tudi nekaj primerov komparativa z veznikom »ol«. »Saluton, kara amiko« – Pozdravljen, dragi prijatelj«. »Saluton, kara amikino« – Pozdravljena, draga prijateljica.

Via ĉambro estas tre bela, sed verŝajne ankaŭ mia ne estos malpli bela. – Vaša soba je zelo lepa, toda bržkone tudi moja ne bo nič manj lepa. (verŝajne – bržkone, verjetno, malpli – manj). Zakaj v esperantskem tekstu samo ena nikalnica: ne estas malpli, ko imamo v slovenskem jeziku dve »ne bo nič manj«? V esperantu uporabljamo pri zanikanju samo eno nikalnico, zato je pravilno »ne estas malpli« – »ne bo nič manj«.

Kiel bela estas rigardo tra la fenestro! – Kako lep je pogled skozi okno! Tre proksime estas lago. – Zelo blizu je jezero. (lago – jezero) Ĉe la bordo de la lago estas boatoj. (bordo – breg; boato – čoln). Zdaj pa prestavimo stavek: Ĉe la bordo de la lago estas boatoj. – Ob bregu jezera so čolni. Ĉe alia bordo banas sin homoj. – Ob drugem bregu se kopajo ljudje. (Oblika »banas sin«: »sin« je povratni zaimek v 4. sklonu. V prvem sklonu je »si«, kar je v slovenščini se, sebe, svoj. V esperantu je vedno le v 3. osebi ednine in množine. Bani sin – kopati se.). Ĉe alia bordo banas sin homoj. – Ob drugem bregu se kopajo ljudje. Primeri: Li tenas lian ĉapelon en sia mano. – On drži njegov klobuk v svoji roki. Li tenas sian ĉapelon en sia mano. On drži svoj klobuk v svoji roki. Ŝi tenas lian manon en sia mano. – Ona drži njegovo roko v svoji roki. Li tenas ŝian manon en sia mano. – On drži njeno roko v svoji roki. Ŝi tenas sian manon en lia mano. – Ona drži svojo roko v njegovi roki. Ŝi legas al si – Ona si bere (sama sebi), bere si. Ŝi legas al ŝi – Ona bere njej.

Si uporabljamo tudi za predlogi. Primer: Inter si ili ne kverelas – Med seboj se oni ne prepirajo (kverelі – prepirati se). Ĉe dodamo zaimku »si« končnico »a«, dobimo svojilni zaimek »sia« – svoj.

Povratni zaimek si, sia uporabljamo torej samo v tretji osebi ednine in množine, pri ostalih osebah pa uporabljamo osebne zaimke. Primer: Mi lavas min – Umivam se (jaz umivam mene); vi lavas vin – umivaš se; li lavas sin – on se umiva; ŝi lavas sin – ona se umiva; ĝi lavas sin – on, ona, ono se umiva. Ni lavas nin – umivamo se; vi lavas vin – umivate se; ili lavas sin – umivajo se; ili lavas ilin – oni umivajo nje: Li, ŝi, ĝi lavas sin – ona, on, ono se umiva – Ili lavas sin – oni, one, ona se umivajo.

Ni vidas, ke multaj homoj, kiuj banas sin, naĝas en la akvo. – Vidimo, da mnogi ljudje, ki se kopajo, plavajo v vodi. (naĝi – plavati) En la banejo estas ankaŭ saltejo. – V kopališču je tudi skakalnica (banejo – kopališče, saltejo – skakalnica). Kelkaj homoj vetuias la boato sur la lago. – Nekateri ljudje se peljejo v čolnu po jezeru. Ĉirkaŭ la lago estas herbejoj kaj tre proksime ankaŭ arbaroj. – Okrog jezera so travniki in zelo blizu tudi gozdovi. (ĉirkau – okrog, okoli). En arbaroj vivas multaj bestoj. – V gozdovih živi mnogo živali. Inter aliaj vivas leporoj, vulpoj, cervoj, ursoj. – Med drugimi žive zajci, lisice, jeleni, medvedi. Pli alte, sur la montoj, vivas ĉamoj. – Bolj visoko v gorah žive gamsi. (Pli je besedica s katero tvorimo komparativ, drugo stopnjo pridevnika: bela – lep, pli bela – lepši; granda – velik, pli granda – večji). La montoj estas altaj. – Una estas pli alta ol la alia. – Gore so visoke. Ena je višja od druge. (Pri komparativu uporabljamo veznik »ol«, ki pomeni od, kakor, kot. Primer: Montoj estas pli altaj, ol arboj. – Gore so višje kot drevesa. Ĉu arboj estas pli altaj ol montoj? Ne, arboj ne estas pli altaj ol montoj, sed montoj estas pli altaj ol arboj. – Ne, drevesa niso višja od gora, toda gore so višje od dreves.

S prodajo deviz do kredita

Temeljne banke, združene v Ljubljansko banko, so pripravile za svoje varčevalce ugodne kredite na osnovi vezave dinarske protivrednosti banki prodanih konvertibilnih deviznih sredstev. Krediti se lahko uporabljajo za vse namene, razen za tiste, ki se ne smejo odobravati po Uredbi o splošnih pogojih za potrošniške kredite. Občani lahko porabijo kredite z virmanom na podlagi ustrezne dokumentacije ali s prenosom na hranilne knjižice ali tekoče račune.

Vse dodatne informacije so vam na voljo v enotah temeljnih bank Ljubljanske banke.

hitreje do cilja

FRANCI SLAK

CENEJŠA FILMSKA PROIZVODNJA JE NUJNOST

Slovensko filmsko proizvodnjo je v lanskem Tednu domačega filma zastopal le film Krizno obdobje, v režiji Francija Slaka. Za mnoge je bilo to novo ime in le ljubitelji filma so vedeli, da ima režiser za seboj že dolgo in plodno obdobje filmskega ustvarjanja. Zato smo se odločili, da bolj podrobno kot je v navadi za uvodne besede, predstavimo filmsko pot Francija Slaka.

S filmom se je začel ukvarjati v osnovni šoli, kjer je deloval v okviru filmskega krožka in v Gimnaziji v Kopru, kjer je osnoval Kino klub Mandala. Njegov prvi film »Izidor, Prepovedano!« sega v leto 1970. Film je ostal neopažen, toda že za svoj drugi film »Ples mask« je prejel leta 1971 na MAFAF v Pulju Grand Prix in vseh preostalih osem nagrad, ki se podeljujejo za režijo, scenarij, itd. Naslednje leto se je vpisal na AGRFT v Ljubljani – oddelek za režijo in v letih 1972/73 posnel filma »Romanje« in »Baloon canan«. Leta 1974 je zapustil AGRFT in se vpisal na visoko šolo za film (PWSSTV) v Lodzu na Poljskem. Še isto leto je prejel za filme Romanje, Baloon canan in Praznik Grand Prix v Pulju. Film »Praznik« je posnel v Poljski. Med šolanjem je posnel še naslednje filme: kratki igrani film »Sanje« – 1975, dokumentarni film »Lakota« – 1976 in diplomski film »Nočno potovanje« – 1978. Diplomiral je pri profesorju Wojciechu Hasu. V času študija je sodeloval tudi z RTV Ljubljana in zanjo posnel pet kratkih dokumentarnih filmov. Leta 1979 je za Viba film posnel kratki igrani film »Venec« in leta 1980 za RTV Ljubljana TV-dramo »Krizno obdobje«. V tem letu se je tudi zaposlil na AGRFT kot asistent montaže pri profesorju Marku Babcu. Da bo slika popolna, moramo zapisati še to, da se Franci Slak ukvarja tudi z alternativnim študentskim filmom. V sklopu te dejavnosti je leta 1979 v lastni produkciji posnel dokumentarni film o pisatelju znanstvene fantastike Stanislavu Lemu in film »Dnevne novice«. Slednji je bil prikazan na mednarodnem festivalu 8-milimeterskega filma v Berlinu in v Annarbornu v ZDA, kjer je bil tudi nagrajen.

– Film »KRIZNO OBDOBJE« se odlikuje z naravno igro, ki ni plod igralskih izkušenj in igralske izobrazbe. Kako to, da si se odločil za neprofesionalno igralsko ekipo? Katere vloge so po tvojem mnenju za poklicne igralce in katere za posameznike brez igralskih izkušenj?

F. Slak: O igralcih, ki so to po poklicu, razmišljam vedno kot o ljudeh in ne kot o igralcih. V primeru, da imajo svoje privatno življenje in svoj svet, ki ga lahko izrazijo, so lahko tudi filmski igralci. V kolikor pa so to gledališki igralci, ki so sposobni samo interpretacije posameznih vlog, katerih se naučijo na pamet in jih nato odigrajo na sceni, v filmu večinoma ne morejo prepričati. Na filmu je namreč človeška podoba tako kompleksna in vezana na resničnost, da je vsaka fikcija, o dramskem tekstu oziroma dramskem zapletu, izključena. Filmski igralci so lahko le tisti gledališki, ki igrajo organsko – s celim bitjem in katerim so vloge vsaj malo zapisane na kožo.

– Ko se film izteče, se gledalci vprašajo, kakšna bo nadaljna usoda glavnega junaka? S tem film pridobi na zanimivosti, vendar, kako si ti kot ustvarjalec filma videl nadaljni razplet dogodkov?

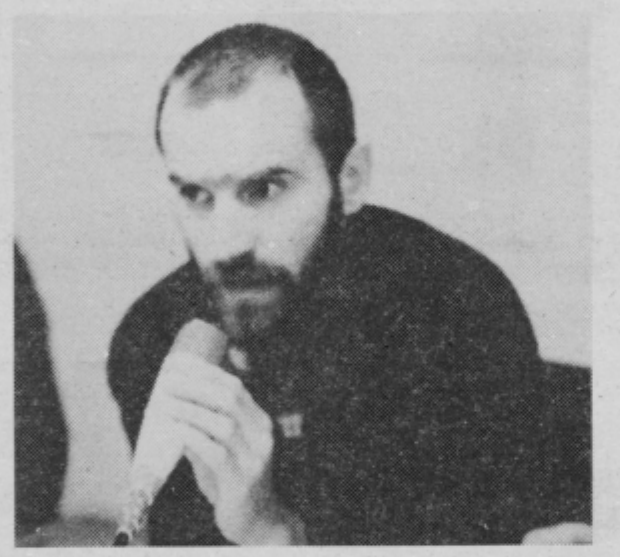

F. Slak: Moje videnje je v zadnjem kadru, ki ga ponazarja razpršen televizijski ekran. Moj junak Pavle je v tem trenutku prav tako razdrobljen in razformiran. Nahaja se tik pred tem, da se ponovno združi in zbere, da premelje vse besede, slike in dejanja ter naredi sintezo, iz katere bo nastala nova lastna slika samega sebe in sveta, ki bo verjetno bolj tvorna in optimistična.

– Film je tehnično čist. Montaža je dosledno izpeljana. Kamera izredno obvlada prostor in skoraj da ni odvečnih kadrov, skratka film je dobro narejen. Vendar ali nisi tudi ti mnenja, da je vsebinsko premalo ambiciozno zastavljen in da se dotika cele vrste problemov, ki jih ne obdela do konca?

F. Slak: Kljub temu, da je v tem trenutku film deležen precejšnjih pohval, se strinjam, da so pomanjkljivosti, ki so predvsem dramaturške. Določene dramaturške rešitve so premalo utemeljene in nekatere teme se v filmu ponavljajo. Kar pa zadeva obrobne, manj osrednje probleme kot je recimo izseljevanje delavcev, mi je bilo dovolj že to, da pokažem na njihovo prisotnost v naši družbi. Tako sem recimo v problemu zdomcev želel opozoriti le na paradoks, ki se kaže v tem, da je družina svoje materialne probleme že rešila, a kljub temu može še vedno dela v tujini in sicer samo zato, da bi imeli še več. Vem, da s tem tema še zdaleč ni izčrpana, toda korenitejši poseg v problem zdomcev zahteva poseben film.

– Tako zate kot za tvoj film Krizno obdobje lahko rečemo, da sta bila univerzalno izkoriščena. Mladi ustvarjalci so narisali svoje vtise po ogledu filma in pripravili razstavo. Ti si se udeležil razgovora z gimnazijci in z delavci EMA Celje. Kaj ti je to pomenilo?

F. Slak: Menim, da delo pri filmu ni samo pisanje scenarija in režija, temveč tudi družbena aktivnost. Meni je srečanje s celjsko publiko, zlasti pa razgovor z gimnazijci in delavci EMA, veliko pomenilo. Končno so delavci iz neposredne proizvodnje tisti, ki nam omogočajo filmsko proizvodnjo. Filmskim delavcem je potrebno, da čutijo ob strani svojo publiko in da slišijo njihove pripombe in želje, ker to omogoča filmski ustvarjalnosti, da ni zaprta vase.

– Ali meniš, da je film vzpostavil stik z gledalci? Ali so na razgovore, ki si se jih udeležil, prišli samo radovedneži?

F. Slak: Razgovori so se sicer odvijali pred maloštevilnim avditorijem, vendar so jih obiskovali gledalci, ki so vzpostavili s filmom direkten in kompleksen odnos. Presenetila so me vprašanja, ki so bila izjemno tehtna in analitična in so se direktno vezala na določene estetske fenomene filma. To so bili razgovori z entuziasti filma, s tistimi strastnimi gledalci, ki jih film ne dolgočasi niti takrat, ko ni povsem dosledno izdelan. Takšna srečanja so izjemen dogodek.

– Udeležil si se tudi posvetovanja, ki je obravnavalo položaj slovenske filmske proizvodnje in njene perspektive. Imel si nekaj kritičnih pripomb, ki so se predvsem nanašale na birokratizacijo nekaterih forumov. Kaj meniš o plodnosti posvetovanja? Ali je posvetovanje pripeljalo slovenski film vsaj za korak naprej?

F. Slak: Takšni in podobni razgovori tečejo že dalj časa. Zadnji čas je, da pristopimo k reorganizaciji filmske proizvodnje in k novi kadrovski politiki. Razgovor je bil pomemben v toliko, v kolikor se je odvijal pred širšim avditorijem, pred ljudmi, ki so zainteresirani za usodo slovenskega filma. Skeptičen in kritičen sem bil zato, ker smatram, da nas trenutna situacija sili v kar najbolj radikalne rešitve. To je edina pot k izhodu iz krize. Zato menim, da so nujna hitra in akcijska dejanja, ne pa dolgovezno in dolgoročno samoupravno dogovarjanje. Kvaliteta posvetovanja je bila tudi v tem, da je Društvo slovenskih filmskih delavcev nastopilo z jasnim programom in z jasnimi vizijami.

– Naredil si zelo poceni film. Ali nameravaš tudi svoj naslednji projekt delati tako, da ga najprej posnameš na 16 mm in potem presnameš na 35-milimetrski filmski trak? Ali nameravaš vedno iskati najcenejše rešitve za realizacijo svojih projektov?

F. Slak: Menim, da je v tem trenutku cenena filmska proizvodnja nujnost in potreba. Zato se je potrebno pri vsakem projektu, neodvisno od tega ali je televizijski ali filmski, truditi za čim cenejšo produkcijo. Moji naslednji projekti bodo v skladu s smernicami programske politike. V primeru, da bodo v moj film vložena skromna sredstva, bo le-ta temu primerno ožje usmerjen. Projekt, ki bo zahteval več denarja, pa bo v vsakem primeru iskal stik s publiko, kajti le ona lahko ovrednoti tako drago ustvarjeno delo.

– Ali že imaš pripravljen scenarij za svoj naslednji film?

F. Slak: Pogovarjam se s producenti, z Viba filmom in z RTV Ljubljana, za nekaj bodočih projektov. Med scenariji sta dva, ki sta bolj izrazita. Eden obravnava sodobno žensko temo. Napisala ga je Nuša Rajh. Drugemu pa je služila za podlago literatura koroškega avtorja Florjana Lipuša. Vse je odvisno od programskega razvoja in od tega, na kakšen odziv bodo zamisli naletele. Na koncu koncev se lahko odločim tudi za kakšno drugo varianto, saj idej nikoli ne primanjkuje.

– Za svoj prvi celovečerni film si prejel srebrno plaketo Metoda Badjure. Ali se ti s tem odpirajo večje možnosti za delo? Ali bo ta nagrada na kakršnkoli način vplivala na tvoj naslednji projekt?

F. Slak: Nočem biti neskromen. Nagrada je vsekakor pomembna. Menim pa, da je naše delo obsojeno na toliko različnih odločitev vsemogočih forumov, da se nagrade ščasoma porazgubijo in pozabijo. Na koncu ostane vedno le človek s svojim projektom, ki v večini primerov naleti na gluha ušesa. Afirmacija nekega projekta je dolgotrajen proces. Vesel sem, da je dobil film priznanje in legaliteto v slovenski kulturnopolitični javnosti, ne izražam pa zaradi tega prevelikega optimizma. Prepričan sem, da bom v bodoče pri svojem delu potreboval ravno toliko energije in novih moči. Mogoče malo manj. To bi bilo zaželeno, ker se bom lahko v tem primeru ukvarjal z bolj bistvenimi problemi kot je denar.

VILI EINSPIELER

VLADO SRUK

KOMUNISTOVO DEJANJE IN MISEL

Letošnje leto bo leto kongresov. Komunisti v Jugoslaviji bodo delali obračun svojega dela in načrtovali naloge za jutri. Pri nas smo v vseh občinah celjskega območja zaključili z občinskimi konferencami že lansko leto, rezultati ocen idejno politične osveščenosti pa niso bili ravno zavidljivi. Zato smo se v uredništvu odločili, da poobjavimo delo dr. Vlada Sruka z naslovom Komunistovo dejanje in misel, ki je izšlo pri politični šoli CK ZKS v Ljubljani v lanskem letu in govori na dovolj zgoščen in poljuden način o temeljnih vprašanjih odnosov komunistov do svojega dela, do osnovne organizacije in celotne družbe. To branje bo lahko zanimivo tudi za vse tiste, ki niso v Zvezi komunistov, pa bi o njej radi zvedeli kaj več.

1. KDO JE KOMUNIST

Vprašanje *»Kdo je komunist?«* se nam najprej niti ne zdi težko. Kot da bi se sam od sebe vsiljeval odgovor: *»Komunisti so vendar pripadniki organizacij, ki se razglašajo za komunistične.«*

Takšnih organizacij je dandanes na svetu okoli sto – od ogromne KP Kitajske z njenimi 28 milijoni članov, do Komunističnih partij San Marina ali Irske, ki jih imata po tristo. Komunistične in njim sorodne partije se bistveno razlikujejo tudi po številnih temeljnih, načelnih stališčih; med nekaterimi je občasno prihajalo in prihaja do napetosti ali celo do sporov. Nekaj deset partij priznava za središče komunističnega gibanja KP SZ; nekatere se bolj vežejo na KP Kitajske; nekaj, med njimi tudi naša ZK, so samostojne in neodvisne. V omenjenih organizacijah naj bi bilo danes nad 60 milijonov članov. Morda je pomemben še podatek, da je v deželah, v katerih so na oblasti partije, ki se razglašajo za komunistične, približno milijarda in pol prebivalstva (jasno je, da odpade daleč največji delež tega na oba velikana, na LR Kitajsko in ZSSR).

Težko je odgovoriti na vprašanje, kdo je komunist. Kako najti skupni imenovalec za avstrijskega komunista in komunističnega Rdečega Kmera, za člana italijanske partije in sudanskega komunista, za pripadnika vladajoče partije NDR in latinsko-ameriškega komunističnega gverilca? Nekdo bi morda rekel, da druži vse te komuniste Marxova ideja... Toda že člani iste partije lahko zelo različno razumejo Marxove nauke, medtem ko so uradna pojmovanja marksizma (kjer jih pač imajo) običajno prirejena trenutnim razmeram njihovega delovanja: ponekod se bojujejo, da bi omajali buržoazno oblast, drugod spet, da bi se obdržali na oblasti; ponekod sta njihovo delovanje in nazor v znamenju moči in samostojnosti, drugod spet vse govori o slabotni, odvisni skupinici... V nekaterih partijah imajo zasnovan marksizem izrazito dogmatično... Kakorkoli že, videti je, da bi težko proglasili Marxovo misel za skupni imenovalec komunističnega gibanja, razen seveda če menimo, da je dovolj že sklicevanje na Marxa.

Kdo drugi bi spet dejal, da druži vse komuniste revolucionarna dejavnost, katere cilj je zrušiti kapitalizem in uresničiti svobodno samoupravno asociacijo proizvajalcev... Toda obstajajo partije, ki ne kažejo nobenega posebnega interesa za zrušitev kapitalizma v svojih deželah in se zadovoljujejo z vlogo čakajoče agenture ali malopomembne sekte nekje na obrobju družbe... Obstajajo partije, ki po zrušitvi kapitalističnega sistema ne morejo in ne znajo kreniti naprej, k višjim oblikam demokracije, svobode, človečnosti; obtiče kar v izhodiščnem etatizmu, ki polagoma popolnoma okosteni, ali pa nekatere kali nove socialistične družbenosti počasi zaduši bujna rast plevela tehnobirokratizma.

Res bi težko našli zadovoljivo skupno opredelitev za komuniste. Zato je najbolje razmisliti o tem kar z vidika naših razmer. Ne da bi se spuščali v kaka podrobnejša in obsežnejša razčlenjevanja in razlage, bi na vprašanje o tem, *kdo je komunist*, odgovorili:

– Komunist je zavesten borec za osvoboditev dela in delavca; izvorno-zgodovinsko ga lahko opredelimo kot pripadnika avantgarde proletariata, katere cilj je skozi proces socialistične revolucije ustvariti svobodno samoupravno asociacijo neposrednih proizvajalcev.

– Komunist si prizadeva kar najgloblje spoznati nauke Marxa, Engelsa in Lenina ter jih ustrezno uporabiti v sedanjih razmerah. Izvirni marksizem je zanj izvorna inspiracija, on pa mora najti odgovore na številna nova vprašanja. Še posebej je važno, da se komunist kritično sooči s sodobno meščansko družbeno in filozofsko misijo; rezultat tega soočenja utegne biti marsikatero pomembno spoznanje.

– Komunist je neogibno humanist. Uveljavljanje konkretne človečnosti, še posebej človekove svobode in ustvarjalnosti, je jedro komunistove praktično-teoretične pozicije. Seveda mora komunist zahtevni jezik svojega svetovnega in družbenega nazora sproti, vsakodnevno, prevajati v jezik politične, poklicne, strokovne in druge produktivne dejavnosti. Brzčas moramo, vsi, novi in stari člani, slediti tistim vzornikom v komunističnem gibanju, ki sami s seboj, s svojim delom in misijo, niso in niso hoteli biti zadovoljni. Pripadnik avantgarde, predhodnice ne more biti kdorkoli.

ZAKLJUČNI LOV ŽALSKIH LOVCEV 81

ZAJČKI SO PADALI POD RINKO

Zadnja nedelja v decembru lanskega leta. Jutro je bilo takšno, da je bilo še dovolj snega in da te je v ušesa, če si stopil čez širno polje, dodobra nazeblo. Smer Rinka. Lovska koča Lovske družine Žalec. Smer: Žalec, Gotovlje, Rinka. Nadvse prijeten kraj v vsakem letnem času. Namen: zadnji letni lov. Lov bolj za srečanje starih prijateljev kot za preganjanje živali, ki v tem zimskem času ne trpijo preveč dobro delujoče »centralne« kurjave.

Pod lovsko kočo Rinka, kjer je bil tudi napis »Srečno 82« (bolj bi ustrezal lovski pozdrav »Dober pogled 82«, se je med osmo in deveto uro zjutraj zbralo okoli šestdeset lovcev in ljubiteljev lova! Na snežnem prostoru so se greli ob doslej najvišjem kresu, ki pa je bil tako »učinkovito« postavljen, da se je že po nekaj taktih gorenja sesul. To pa ni motilo lovcev pred odhodom na zadnji lanski lov. V grlo je stekla še skodelica toplega čaja z rahlim dodatkom, sledilo je povelje predsednika Lovske družine Žalec Štefana Pečolarja in navodila vodje lova IVANA ROJCA z vsemi pripombami, tudi o tem, če bo kdo koga ustrelil, naj to takoj javi... Lov ni hec, lov je resna zadeva. In prav je imel vodja lova, kajti »padel« ni nihče izmed lovcev (razen na snegu in ledu!), ampak samo pet zajčkov. V zadnjih treh letih je to rekord zaključnega lova, kajti pred tremi leti so darovali dragoceno življenje trije zajčki, lani je izdihnila čudno zdravstveno opremljena lisica, letos pa je izdihnilo pet zajčkov.

Lovci niso verjeli v dober lov in so dva zajčka prinesli iz hladilnika že kar na start zadnjega lova. Zaradi sigurnosti in baje najavljenih Vinka Šimka, več kot (ne) znamenitega Šraufencigerja in

Marjan Krašovec je prinesel zajčka s seboj. Bil je trd (zajček namreč, da ne bo pomote!), saj je življenje daroval že nekoliko prej, kot je bilo potrebno. Kasneje se mu je pridružila (zajčku namreč) še peterica!

njegove Miš(i)ke. Bilo ni nobenega. Jaka menda ni znal novih štosov (ali pa je bil honorar premajhen!), Miš(i)ka pa se je zbala, da bi jo vrli lovci, vsi očedeni in »naostreni« prevečkrat ustrelili...

Škoda, ker oba »velikana« naše TV (televizije, ne Toneta Vrabla, ki pa je sodeloval na lovu in ta zapis slikal in zapisal ter pri vsej gneči ostal celo živ!) nista prišla. Prav gotovo bi se imela bolje pod Rinko in okoli nje, kot v suhoparnem televizijskem studiu. To smo, žal, videli tudi v silvestrski noči...

Po končanem lovu, padlo je pet zajčkov, so lovci z gosti sedli v sodoben dom na Rinki. Vrlo predsedstvo je tja pozno v popoldanski mrak izpeljevalo lovski krst, ki so ga ob dajanju pozitivnih in negativnih odgovorov ter šibanju s posebej pripravljeno palico po dobro zaščiteni zadnjici, uspešno izpeljali lovski pripravljenci: MIRAN COKAN iz Vrbja, JAKA LEŠNIK iz Galicije in VALTER VERHOVŠEK iz Žalca.

Trije novi »ta pravi jagri«, veliko smeha in dobre volje pa pesem s kozarcem dobrega vina v rokah. Še prej so vrle gospodinje ponudile slastne lovske pojedine...

V mrzlo noč so odšli lovci in njihovi prijatelji. Ne zaradi petih zajčkov, temveč zaradi ljubezni do narave, ohranjanja vsega lepega, kar je treba varovati. In to lovci znajo. Skozi vse leto delajo, da ob koncu leta srčno navdušeno rečejo »SREČNO« in »DOBER POGLED«. Ta je tokrat namenjen v leto 1982!

Ni lovil, je pa med lovci bil: z »nožem« je besede pisal in s fotoaparatom »streljal«

TONE VRABL

Rog zatrobi, čas je, da gremo... Lovci z nekaj psi in dobre volje so zagrizli v trd sneg tja proti Plevni... Začelo se je... Čeprav je šlo bolj za šalo in zaključno ljubiteljsk srečanje, je bila vsa stvar na moč resna... In prav je tako Naj bo tako tudi letos in vsa prihodnja leta!

Uvodna navodila pred odhodom na zaključni lov 81 je zbranim lovcem in gostom poda predsednik LD Žalec Štefan Pečolar (levo v sredini).

KOFIL FILTER
KOFIL FILTER
filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije
KONUS
Konus
Slovenske Konjice

Med vojno so se navduševali za Hitlerja in Mussolinija, pri čemer je nekatere med njimi motilo, da je v Mussolinijevi Italiji »preveč svobode«, v Hitlerjevi Nemčiji pa »premalo cerkvenega vpliva«. Mislim, da je to kar dovolj za razumevanje ideološke opredelitve te skupine.

»Hočemo samostojno Slovenijo,« mi je rekel Rudolf Jurčec, s katerim sem se pogovarjal malo pred njegovo smrtjo. Ta Slovenija bi bila trdno v rokah klera in stranke, ki ne bi dovoljevala demokratičnih svoboščin zunaj svojega programa in vodstva. Po zgledu Hitlerja in Mussolinija.

Skupina je skrajno protijugoslovanska in tega niti za trenutek ne poskuša prikriti. Komunizem je najhujše zlo človeštva, in če bi mogli, bi verjetno ukinili ne samo sleherno komunistično partijo na tem planetu, marveč odpravili tudi rdečo barvo.

Za ilustracijo nekaj (dobesedno prepisanih!) odstavkov iz člankov, objavljenih v njihovem glasilu »Sij slovenske svobode«:

»... Po udaru Belgrada na Slovenijo leta 1969 tudi slovenska javnost ni več tista, kot je bila pred vojno leta 1939 in dolga leta po vojni. Uradna poročila je ne morejo več slepiti, kakor jih pripravljajo v Ljubljani. Slovenska javnost se zaveda, kakšni so zakriti nameni Belgrada. Dolgo je Slovence zavajalo, da niso mogli jasno spoznati velesrbskih imperialističnih mini in velenakan in to zlasti zato, ker so bili pod vtisom prijaznosti srbskih ljudi in njihove gostoljubnosti. Toda sam srbski človek je danes pod vlado vladajoče belgrajske klike velik revež, toliko večji, ker mu niso dostopne nobene informacije, da bi se zavedal svojega bornega položaja, in je na milost in nemilost prepuščen vsakdanji propagandi o jugoslovanstvu itd., s katero mu njegov pravi položaj zakrivajo.«

Ali pa tole, pisano v enakem, okostenelem jeziku, že samem po sebi odtujenem slovenščini današnjih dni:

»Jugoslavija spominja danes na klasični kapitalizem. Potem ko je v času povojnega centralizma (ki ima poteze pravega kolonializma) je Belgrad nakopičil kapital iz vseh republik, predvsem iz Slovenije in Hrvaške, v centralnih bankah in je potem po ‚samoupravni poti' postal ta kapital ‚samoupraven' (samostojen). Danes, ko bi lahko imel parlament pri njegovem upravljanju besedo, ker je po padcu Rankovića nekoliko večja možnost, te možnosti nima več in kapital, nagrabljen po republikah, je last Belgrada... in lahko dela z njim kar hoče. Izredno slikovit način ‚zakonitega' ropanja... Torej toliko velja danes zakonitost v današnji Jugoslaviji.«

Ob tem so v tej isti številki, denimo, poceni namigovanja na zdravje predsednika republike (ki jih je neko potovanje mimogrede samo po sebi prepričljivo demantiralo), dolgo razglabljanje o dandanašnji pri nas že pozabljenem dogodku s Kocbekom in njegovim intervjujem... pa še drugi sestavki, pisani v najboljšem primeru na nizki ravni čenč.

Z urednikom »Sija slovenske svobode«, sedemdesetletnim Rudom Jurčecem, v Ormožu rojenim, nekdanjim urednikom bivšega »Slovenca«, sem govoril v njegovem stanovanju v ulici Cuba, številka 2247 v Buenos Airesu.

JANEZ ČUČEK

SRAMOTA UMIRA POČASI

SLOVENSKA POLITIČNA EMIGRACIJA

41

Že leta 1942 je italijanske oblasti skupaj z drugimi tedanjimi sodelavci ljubljanskih časopisov zaprosil za dovoljenje za nošenje orožja, pa mu ga niso dali. Uredništvo klerikalnega »Slovenca« je prevzel od duhovnika dr. Ivana Ahčina, ki si je pridobil sloves kot avtor več protikomunističnih brošur.

Ruda Jarčec je študiral v Parizu. Sprva je veljal za malega upornika, kasneje pa izredno poslušnega klerikalnemu vodstvu.

Mož, s katerim sem govoril dobra tri desetletja kasneje, je bil telesno samo še svoja senca, na posteljo priklenjen je bil pripravljen govoriti z menoj le kratek čas.

Šele kasneje sem zvedel od nekaterih njegovih znancev da je bil pred leti izredno vitalen in prizadeven. »Veste zgodilo se je, da je skoraj ves časopis sam napisal in uredil Garal je kot norec.«

»Vse je laž in slepilo,« mi je rekel, ko sem ga povprašal kaj sodi o Jugoslaviji. To je bilo vse, kar je lahko o tem povedal, toda teh pet kratkih besed je izgovoril s takim ognjem, da so izstopale od vsega drugega, kar je tisti dan izustil na svoji postelji.

»Povejte, no, kako je tam,« je rekel v začetku pogovora pa ne vem, ali zato, ker je hotel resnično kaj zvedeti, al samo zaradi tega, da je lahko pobil vse, kar sem mu pove dal, da ljudje večinoma dobro živijo, da lahko na svoje oč primerjajo življenje pri nas in onstran meje. Z naporom je dvignil roko in jo zopet spustil na posteljo. To je bilo ko neko turobno znamenje protesta zoper moje besede i hkrati prošnja, naj preneham in ne vdiram v svet njegovil iluzij.

Ruda Jurčec ni hotel videti ali slišati nič drugega ko tisto, v kar je verjel in kar ga je na koncu njegoveg življenja pripeljalo na posteljo neke majhne sobe v Bueno Airesu, deset tisoč kilometrov stran od domovine.

PROTIKOMUNISTIČNI BORCI, DRUGIČ

»Poznate ‚Zvezo društev slovenskih protikomunistični borcev'?« me je vprašal B. L.

Odložil sem kozarec z vinom na mizo in segel po beleznici. Sedela sva na miniaturnem vrtu za hišo, najmanjšem vrtu, kar sem jih menda videl v življenju, ampak vendar prijetnem, s precej zelenja. Domače, argentinsko vino je bilo prav pitno, tako zelo, da sva se ga proti večeru cel majčkeno nabrala, moj gostitelj in jaz.

»Kako ste rekli?« sem vprašal in brskal po straneh bloka

»Zveza društev slovenskih protikomunističnih borcev, je rekel in se nasmehnil. Ne vem, ali sem bil tako zel občutljiv ali pa je bilo kaj drugega vmes, ampak zdelo se m je, da je moje sogovornike v Argentini strašansko zabaval ko so me gledali, kako mukoma urejam ta silna imen skupin, organizacij, časopisov in grupic, s katerimi so m zakladali. Zanje je bilo to domače, zame pa (še posebej, ka so ta imena večinoma zares nenavadna) vse prej kot to.

»Žal mi je,« sem rekel naposled. »Ampak tega pa res nimam zapisanega.«

VAŠA STRAN

PISMA

SREČANJE UPOKOJENCEV

Tudi ob letošnjem srečanju nekdanjih sodelavcev IZLETNIKA Celje, je prevladovalo prisrčno razpoloženje in veselo snidenje. Znano je, da so Izletnikovi upokojenci razkropljeni po vsej celjski regiji in izven nje. Prav poredko se sicer vidimo, zato je srečanje toliko bolj pomembno in zaželeno.

Glavni direktor tov. Leopold Perč nam je na kratko obrazložil poslovanje podjetja v minulem letu. Veselimo se uspehov na vseh področjih, ki jih imajo kljub vsem oviram. Vemo pa, da so težave v prometu bile in da tudi še bodo, saj so že kar tradicionalne. Uspešno jih premaguje le kolektiv, ki je kot Izletnik Celje, homogen in pogumen.

Za povabilo, pogostitev in darila se kolektivu najlepše zahvaljujemo, ter mu želimo veliko sreče in uspehov v novem letu 1982.

S tovariškim SREČNO

Upokojenci
IZLETNIKA Celje

ČESTITKE ZA 35 LET

Ob 35. jubileju, ki ste ga proslavili, se tudi celjski hortikulturniki pridružujemo vašim poslovnim prijateljem s prijaznimi čestitkami in dobrimi željami za uspešno delo tudi v bodoče.

Ob pripravah na 20-letnico našega društva, ki bo v aprilu 1982, smo v zapisniku prvega sestanka pobudnikov za ustanovitev Hortikulturnega društva v Celju, ki je bil v sredo, 15. novembra 1961 v pisarni načelnika oddelka za gospodarstvo, okrajnega ljudskega odbora Celje, zasledili tudi ime vašega novinarja Milana Božiča. Naša kronika torej neizpodbitno dokazuje, da so bili dobri odnosi med nami vzpostavljeni že pred 20 leti. Zato upamo in želimo, da bi bili še vnaprej tako plodni kot doslej.

Uspešno leto 1982 vam želimo s hortikulturnimi pozdravi!

Jože Benčina
predsednik
Hortikulturnega
društva Celje

UREDNIŠTVO
Hvala za prijazne čestitke. V uredništvu obljubljamo, da bomo skrbno pisali o akcijah Hortikulturnega društva, še posebej z vidika vse večje družbene skrbi za čistejše, človekovemu dostojanstvu primernejše in bolj urejeno okolje.

KJE JE ROJSTNI LIST

Skupščino občine Celje in matični urad te skupščine sprašujem, kje je in zakaj še do danes nisem prejela rojstnega lista za svojo hčerko. 22. novembra 1981 sem v porodniškem oddelku celjske bolnišnice oddala poročni list, do 26. decembra, ko pišem to pismo, pa še nisem dobila rojstnega lista za hčerko. Ta dokument nujno potrebujem za uveljavitev otroškega dodatka po tragično preminulem možu in očetu treh otrok.

Z delavci v matični službi celjske skupščine sem govorila po telefonu in takrat so mi sporočili, da so dokumente poslali na naslov Repuš, namesto v vas Repno 7, Šentjur pri Celju.

Zdaj sprašujem, na kateri naslov oziroma pošto so poslali omenjena dokumenta in kdo bo odgovarjal zanju, če jih ne bom našla.

Skupščino občine prosim za odgovor.

Erna Keglič
Repno 7, Šentjur

UREDNIŠTVO
Prepričani smo, da bo javno vprašanje pospešilo iskanje izgubljenih dokumentov, ki jih nujno potrebujete, skupščino občine pa tudi mi prosimo za odgovor.

PARKIRIŠČA V ZAKUP?

V Celju imamo več parkirnih prostorov, kjer so nekaj časa za to najeti delavci pobirali parkirnino. Sedaj pa vozniki kar brezplačno postavljajo svoja vozila na te prostore. Zakaj ni več čuvajev na teh parkiriščih? So bili preslabo nagrajeni za delo?

Ali ne bi kazalo, kakor so to storili že v nekaterih naših krajih, prepustiti parkirišča v zakup zasebnikom, ki bi skrbeli za pobiranje parkirnine in del dohodkov odstopili pristojnemu organu, ki ima v oskrbi te prostore?!

Dr. Ervin Mejak

UREDNIŠTVO
Pobuda je tu in o njej bi veljalo razmišljati, saj so celjska parkirišča resnično bolj podobna divjim odlagališčem avtomobilov, kot urejenim parkirnim prostorom, da o varstvu parkiranih vozil sploh ne govorimo. Morda pa bi bilo še bolje, če bi svoje delo tem zahtevam nekoliko bolje prilagodila mestna straža.

ŠTIRI CELJSKA ČUDESA

Vse leto je Novi tednik opozarjal na vrsto napak in neredov v Celju. Nekaj črnih točk je bilo odpravljenih, toda bile so manjšega pomena. Ostale so vsaj še štiri, ki posebno kličejo na končno ureditev.

V Zidanškovi ulici, ki je doživela lani precej obnov, je še vedno razpadajoča hiša številka 20, ki je najbrž brez gospodarja in je prav čudno, da se še nihče ni nasilno vselil v to enonadstropno poslopje, v katerem bi si lahko za silo uredil bivanje. Ali Stanovanjska skupnost res nima nobene besede pri tej zgradbi?

Ruševine na začetku Ljubljanske ceste nasproti Narodnega doma, kjer je sedež Skupščine občine, so se začasno spremenile v parkirni prostor. Ruševine so poleti bujno obraščene in v njih zatišju se lahko opravijo potrebe v sili. Ali bi bilo res tako težko, pri sedanji bogati mehanizaciji, te ruševine odstraniti, saj najbrž niso spomeniško zavarovane?!

V Gubčevi ulici nasproti veleblagovnice T je razpadajoča nekdanja Krevhova hišica, ki že dolgo časa kaže rebra, streha ima polno lukenj, v ozadju pa se streha že podira. Porušiti bo treba ta stari spomin na Celje in prostor uporabiti za kaj koristnega in lepega.

Najbolj pa bode v oči vse, ki prihajajo v Celje, grdo razpokana in premočena fasada s preluknjanimi žlebovi na hiši v Kocenovi ulici št. 2, kjer ima svojo prodajalno Peko. Premočenje se širi že vse leto po steni in sega že v stanovanje v prvem nadstropju. Tu pa ima spet besedo Stanovanjska skupnost, da se ta velika sramota mesta uredi. Dobro stoječe podjetje Peko bi se najbrž ne branilo prispevati k popravilu fasade in žleba, kakor je to storila Zlatarna na hiši nasproti tej, kjer smo poprej grajali poškodovano fasado.

Novo leto je tu in čas je že, da se vsaj v letu 1982 vse te napake odstranijo, saj to ne bo onemogočil naš stabilizacijski čas!

Dr. Ervin Mejak

UREDNIŠTVO
Pridružujemo se mnenju dr. Mejaka. Prav zanimivo bi bilo slišati, kako o teh štirih celjskih čudesih razmišljajo pristojni, posebej še Stanovanjska skupnost. Zato vabimo predstavnike te organizacije, da javnost seznanijo z načrtom del pri odpravljanju kričečih celjskih črnih točk.

ZAKAJ TAKŠNA REKLAMA ZA SVINJSKO KOŽO

Je že tako v življenju, da se je treba najprej prepričati potem šele verjeti, če se res splača. Letos sem to naredila prvič, da sem prašičjo kožo prodala Koteksu, pa tega ne bom storila nikoli več. Koža je bila težka 11 kg, zanjo pa sem dobila 130 din. Vsak dober gospodar bo kožo uporabil doma, za takšno ceno se je ne splača prodajati. Moj sin, ki je kožo peljal na prodajno mesto, je porabil več za bencin, kot smo dobili za kožo. Lep pozdrav pa brez zamere.

FANI TERŽAN
Pečovnik 40

UREDNIŠTVO: Verjetno ste že morali prej prebrati, v reklami, koliko Koteks nudi za svinjsko kožo. Sicer pa, kot pravite, vsaka šola nekaj stane.

PRIREDITVE

MUZEJ REVOLUCIJE

V muzeju revolucije je odprta za obiskovalce stalna razstava vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 14. do 17. ure.

POKRAJINSKI MUZEJ

Pokrajinski muzej je odprt vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure, ob sredah popoldne pa tudi od 14. do 16. ure. Obiskovalci si lahko ogledajo stalno arheološko zbirko, rimski lapidarij in stalno razstavo, ki prikazuje kulturno zgodovinske spomenike.

Zaradi nujnih obnovitvenih del je zaprta stalna razstava umetnostno-zgodovinske zbirke v I. nadstropju stare grofije.

GALERIJA TURISTIČNEGA DRUŠTVA

V Galeriji turističnega društva na Tomšičevem trgu je še odprta prodajna razstava novoletnih čestitk. Razstava bo odprta do konca tedna.

KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA

V knjižnici Edvarda Kardelja v Celju je odprta razstava »Slovenska književnost za otroke in mladino 1945–1980«. Razstava bo odprta v času, ko knjižnica posluje za bralce.

LIKOVNI SALON

13. januarja ob 18. uri bo v Likovnem salonu v Celju otvoritev razstave mladega figuralika Borisa Berčica iz Primorske. Razstava, ki jo posreduje Obalna galerija iz Pirana bo odprta do 27. januarja. Uvodne besede ob otvoritvi razstave bo povedal Andrej Medved iz Kopra.

KINO VOJNIK

V kinodvorani v Vojniku bodo predvajali v soboto, 9. januarja ob 19.30 uri in v nedeljo, 10. januarja ob 17. in 19.30 uri nemški pustolovski film Prekletstvo Črnega Rubina.

KULTURNI DOM VOJNIK

V soboto, 9. januarja bo ob 16. uri v kulturnem domu v Vojniku lutkovna predstava, na kateri se bodo predstavili člani lutkovne sekcije Vojnik z igrico Rački.

CENTER ZA KLUBSKO DEJAVNOST CELJE

V Centru za klubsko dejavnost v Cankarjevi ulici v Celju je vsako nedeljo od 15. do 19. ure glasbena matineja.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 9. januar ob 15. in 19. Moliere: ZLAHTNI MEŠČAN Gostovanje v Cirkovcih.

Petek, 15. januar ob 19.30 Henrik Ibsen: GOSPA Z MORJA Premierski abonma in izven.

Sobota, 16. januar ob 19.30 Henrik Ibsen: GOSPA Z MORJA Sobotni abonma in izven.

Komisija za odprodajo materiala pri Keramični industriji Liboje

proda

stružnico starejšega tipa na jermenski prenos

Delovna dolžina 1000 mm, maksimalni premer struženja z mostom 500 mm brez mosta ca 750 mm.
Ogled vsak dan od 6. do 14. ure v Keramični industriji Liboje.
Cena 35 000 din.

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM

Dežurstvo nad tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. do 6. ure zjutraj. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure naslednjega dne, ob praznikih pa od 7. do naslednje dne do 6. ure zjutraj.

LEKARNE CELJE

Do sobote, 9. januarja do 12. ure je dežurna Nova lekarna na Tomšičevem trgu, nato prične z dežurstvom lekarna Center v Stanetovi ulici.

TRGOVINE

V tednu od 4. do 9. januarja je dežurna samopostrežba RIO v Prešernovi ulici vsak dan do 20. ure, 11. do 16. januarja pa bo dežurna samopostrežba SOČA v Stanetovi ulici.

DOMSKA

Tu v Loki dom stoji,
notri prebiva veliko ljudi.
Bolni in umobolni,
kruljavi in onemogli.

Poleti se grejemo na soncu
pozimi pri peči,
da nam je hudo,
to pa ne smemo reči.

Za vse je preskrbljeno,
a željo ima vsak eno:
domov, domov!

Doma sta oče in mati umrla,
hiša pa do tal se podrla.
Zdaj kamen vrh kamna leži,
zdaj doma več ni.

Mladi doma so ostali,
hišo novo so sezidali.
Stare ljudi pa v dom so poslali.

Tam ostanite,
domov ne hodite,
doma za vas prostora več ni!

Zato tu ostanimo
domov ne hodimo.
Saj prišel bo čas,
ko videli bomo spet
domači obraz.

JOŽICA PRELOGAR
TRUBARJEV DOM V LOKI
PRI ZIDANEM MOSTU

ROJSTVA

CELJE
Rojenih je bilo 50 dečkov in 53 deklic.

ŠMARJE PRI JELŠAH
Rodila se je 1 deklica.

SLOVENSKE KONJICE
Rodilo se je 6 dečkov in 5 deklic.

POROKE

CELJE
Poročilo se je 34 parov, od teh: REBEC Bojan iz Dobrne in SITAR Gerda iz Celja, ŽALER Marjan iz Celja in ŠMID Antonija iz Osredka pri Šentjurju, KVESIĆ Ivan in OJSTREŠ Jožefa oba iz Celja, KOŽUH Marjan iz Gabrovca pri Dramljah in NOVAK Romana iz Dobrne, HORVAT Vojko iz Celja in KOPRIVŠEK Marija iz Pariželj pri Žalcu, ŠIBANC Miran iz Vojnika in TURK Cilka iz Črešnjic, PLANKL Ignac iz Stenice pri Vitanju in BERVAR Marija iz Vitanja, IVANIŠEVIĆ Josip iz Vojnika in SAMEC Tatjana iz Celja, ŠTEKLIĆ Vitoslav iz Leskovca pri Škofji vasi in OBLAK Tamara iz Celja, PUNGARTNIK Venčeslav iz Dola pod Gojko in STENIČNIK Francka iz Selc pri Strmcu, JOVANOVIĆ Mladen in KUČUKOVIĆ Marija oba iz Celja, MAČKOVŠEK Boris in ČREPINŠEK Andreja oba iz Celja, TOPLIČANEC Branko in PLANKO Štefka oba iz Celja, LEBAN Milan in ŠARLAH Mojca oba iz Celja

ŽALEC
Poročili so se: JELEN Uroš iz Brega pri Polzeli in HAJNŠEK Marija iz Ptuja, KRAJNC Janko iz Ložnice pri Žalcu in LJUBIČ Vanja iz Kamenč, NOVAK Vladimir iz Kasaz in TOPOLOVŠEK Tatjana iz Zabukovice, KOVŠE Vladimir in REDNAK Marica oba iz Janškovega sela, MAJER Vladislav iz Pernovega in HALUŽAN Ingbritt, Vera iz Pongraca, ŠKOBERNE Edvard iz Staške gorce in MARČINKO Marija iz Braslovč, JANČIČ Cvetko iz Žalca in JEŽOVNIK Lilijana iz Migojnic, ŠORLI Milan, iz Nove Gorice in OSOJNIK Bojana iz Žalca, PEGAM Božo iz Hrastja pri Cerkljah in DIVJAK Jelka iz Šešč pri Prebodu, ZMRZLAK Rajmund in LAZAR Sonja oba iz Prebolda.

ŠMARJE PRI JELŠAH
Poročilo se je 10 parov.

SLOVENSKE KONJICE
Poročili so se: LINDNER Jože in KOTNIK Albina oba iz Zreč, MARTIČ Marjan iz Slovenskih Konjic in KOKOTEC Jožefa iz Loč, RAVNJAK Marjan in VUHERER Janja oba iz Sp. Prelog, MLAKAR Stanislav in CUGMAJSTER Irena oba iz Sp. Laž, VETRIH Janko iz Sp. Doliča in MAJCEN Marjetka iz Trnovelj, HABJAN Viktor iz Poljčan in SKUTNIK Bernarda iz Lipoglava, LESKOVAR Boris iz Brezja in SKALE Marija iz Žič, HOJNIK Maks iz Sp. Grušovja in JUHART Jožica iz Prepuž.

SMRTI

CELJE
Umrli so: VELENŠEK Martin, 81, Trnovlje, STRNAD Henrik, 73, Celje, KOŠTOMAJ Jožef, 83, Bukovžlak, BEZENŠEK Jože, 71, Zadobrova, ARNEŠEK Gizela, 69, Leskovec pri Škofji vasi, KOTNIK Roza, 77, Celje, POŽUN Štefanija, 79, Sevnica, BRATINA Marko, 24, Solčava, PLESNIK Ernest, 49, Mlače pri Slovenskih Konjicah, JAGRIČ Ivanka, 90, Podsreda, TRATNIK Andrej, 60, Trnov hrib pri Laškem, PETRIN Angela, 67, Zidani most, ŠTUKELJ Marija, 62, Verače pri Podčetrtku, DOLINŠEK Marija, 86, Arclin, OSTROŽNIK Anton, 76, Šmartno v Rožni dolini, SENEKOVIĆ Frančiška, 86, Celje, ZDOVC Jurij, 52, Slovenske Konjice, BOŽNIK Jožefa, 43, Zlateče, ŠEGA Marija, 69, Celje, GORJAN Marijan, 71, Celje, VODOVNIK Ivan, 71, Kasaze, SALEKAR Marija, 81, Celje, VINDAR Antonija, 83, Žalec, VRENKO Rudolf, 59, Vizore, TOMAN Franc, 76, Pernovo pri Žalcu, GRMEK Marija, 61, Kompole, FIŠER Marija, 87, Kristan vrh, KMECL Ana, 67, Škofja vas, BREČKO Frančišek, 52, Dobovec pri Ponikvi, STOJANŠEK Terezija, 72, Podvrh pri Žalcu, LEŠNIK Karel, 83, Celje.

ŽALEC
Umrli so: OROŽIM Ivan, 52, Gomilsko, PODBREGAR Karel, 94, Prapreče, SLAK Marija, r. RAK, 68, Dobriša vas, ROJŠEK Karol, 73, Braslovče, KOBALE Alojzij, 40, Dobriša vas, VERDEV Ljudmila, 67, Kale, STEBLOVNIK Angelina, 63, Latkova vas, CEROVŠEK Vladimir, 70, Vransko, DEŽNIKAR Franc, 73, Dobrovlje.

ŠMARJE PRI JELŠAH
Umrli so: GRIL Ana, 81, Vidovica, ŠELIGO Tereza, 76, Zibika, ŠOLMAN Marija, 82, Rogatec, BUTOLEN Štefanija, 48, Tlake.

SLOVENSKE KONJICE
Umrli so: PLESNIK Ernest, 50, Mlače, LUNDER Ludvik, 52, Jernej pri Ločah, PETACI Anton, 82, Vitanje, ZDOVC Jure, 53, Slovenske Konjice, TOMAŽIČ Ignac, 74, Ličenca, GORINŠEK Marija, 73, Dobrneč, SLEMENŠEK Jožefa, 74, Zreče.

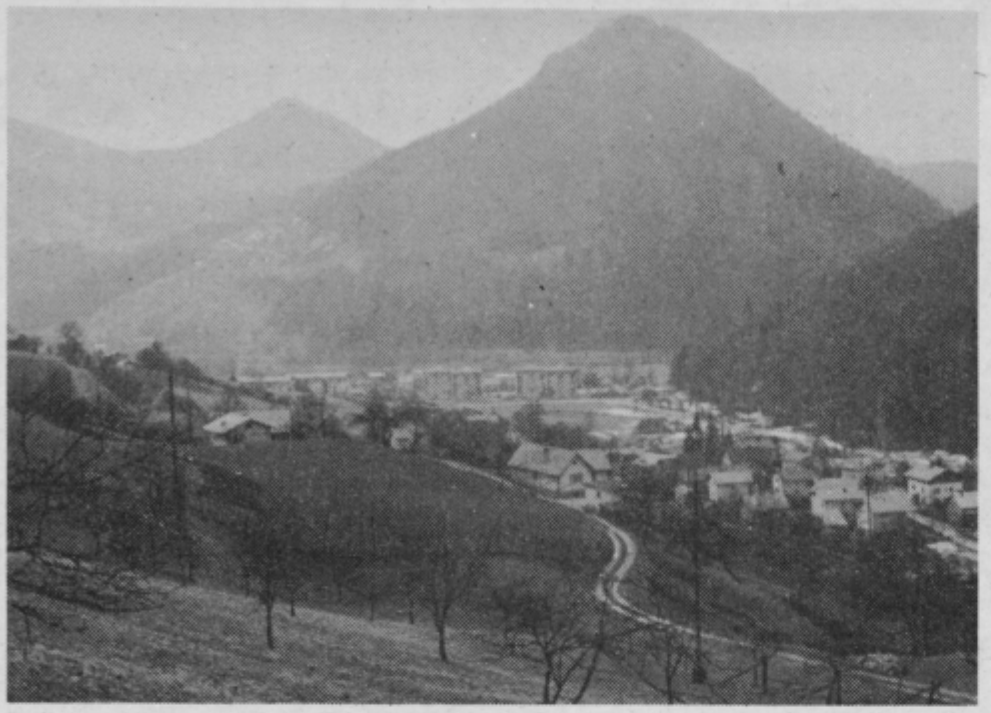

Pogled z višinskega predela Debra na nižinski del

OBISK V DEBRU PRI LAŠKEM

KRAJEVN
V NASTAJ

Problemov je že toliko, da bi temelji

KREBSOVA – PARTIZANSKI PAR

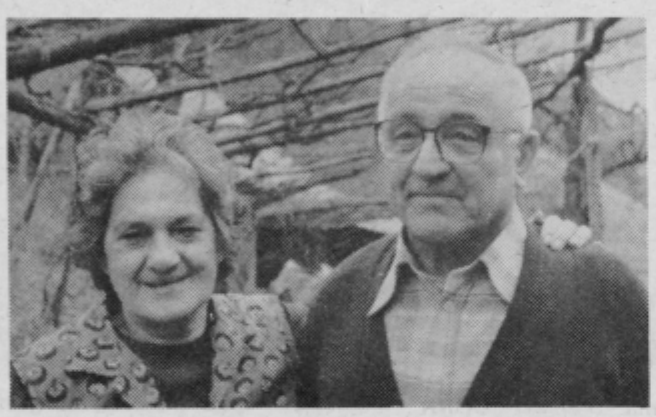

V Debru živi tudi veliko borcev. Največ jih je vključenih v občinsko oziroma krajevno organizacijo ZZB NOV. **Krebs Tone in Marija** sta se priključila rečiškim borcem, ki se zbirajo v lastnem bifeju v Rečici. Glavna aktivnost je usmerjena v skrb za sotovariše, posebna skrb so tudi spominska obeležja in sodelovanje z mladino. Tone in Marija imata veliko grenkih pa tudi lepih spominov na vojna leta, saj sta oba delala za partizansko tiskarno Nestl na Šmohorju.

KULTURNIŠKA POLANČEVA

Sem slišala, da je v Debru precej talentov, ki v tišini in, predvsem v lastno zadovoljstvo, ustvarjajo na najrazličnejših področjih. Odkrili smo slikarko-amaterko **Julko Polančevo.** Julka slika od svoje rane mladosti. Stene njenega stanovanja so prava galerija slik na platnu z najrazličnejšimi motivi. Prevladujejo, seveda, podobe iz narave iz najrazličnejših kotičkov laške občine, upodobljena so tudi kmečka opravila. Veliko slika, tudi ponoči vstane, ko se ji oglasi žilica. V šali pove, da jo mož večkrat kara, ker vsa hiša smrdi po olju in pravi: »A že spet pacaš?« Pa je tudi on zadovoljen, da Julka ustvarja. Laščani jo sicer poznajo, saj je svoje slike že večkrat razstavila, prav pa bi bilo, da se z njenim delom seznani tudi širše občinstvo. Sicer pa je vsa Polančeva družina kulturniško navdahnjena. Pavla skupaj z možem prepeva v marijagraškem pevskem zboru, doma pa zapojejo kar vsi Polančevi.

Nova stanovanjska soseska poraja nove probleme.

Debro ni zaselek, ni vas, ni krajevna skupnost. Je le del krajevne skupnosti Laško, po svoji vsestranski razgibanosti gotovo zelo zanimiv. Začenja se kmalu po prestopu meje med celjsko in laško občino. To je svet na desni in levi strani ob magistralni cesti, ki vodi v Laško je široka ravnina na desni, ki se na obronkih dvigne proti hribovju Maliča.

Tako kot geografsko, je Debro tudi demografsko razgibano področje. Gre namreč za tipično mestno obarvan utrip življenja v novi blokovni soseski ter za tipično kmečko idiliko v višinskih predelih, vmes pa so še strnjeni zaselki starih in novih zasebnih stanovanjskih hiš. V Debru je tudi delovna organizacija Elektrokovinar Laško. Debro je, glede na geografski položaj, morda bolj navezano na krajevno skupnost Rečica kot pa na matično krajevno skupnost Laško.

Debro je področje kontrastov, ki jih slikovito pogojuje prepletanje starega z novim in nastajajočim. Ob hišah z vrtovi, zgrajenih pretežno v prvih povojnih letih, rasejo nove, novi stanovanjski bloki, prihajajo novi ljudje, ki se na novo okolje in življenje v skupnosti šele privajajo. Ustvarjajo si tudi takšne pogoje, ki bi v bližnji prihodnosti morali olajšati in popestriti življenje.

Dobro je, zaradi lažjega in hitrejšega reševanja problemov, samoupravno razdeljeno na dva dela: Debro I in Debro II z vaškima odboroma. In ker je problemov v Debru kar veliko, imata oba veliko dela in nalog.

V Debru živi približno 350 družin, od teh kar slaba polovica v novih stanovanjskih blokih. To so pretežno mlade družine, ki se bodo gotovo v naslednjih letih številčno še okrepile.

Srednjeročni družbeni plan razvoja občine Laško predvideva še nadaljnjo gradnjo stanovanjskih blokov, s tem pa se predvideva občutno povečanje prebivalcev. Iz tega tudi sledi, da bo v Debru v naslednjih letih še več otrok in mladine. In že smo pri poglavitnih problemih, s katerimi se vsakodnevno srečujejo prebivalci Debra.

PRESKRBA!

Debro nima trgovine. Niti skromnega kioska, kjer bi si občan lahko na hitro kupil osnovna živila kot sta mleko in kruh. Nakupovalni center v središču Laškega je daleč, predaleč predvsem za tiste družine, ki nimajo prevoznega sredstva na štirih kolesih. Takih pa je v Debru precej. Leta nazaj problem preskrbe še ni danes, ko se je število prebivalcev gotovo potrojilo.

Intenzivna prizadevanja za ureditev preskrbe so v Debru stara nekaj let. V tem času je bilo že veliko dogovarjanj s SOZD Marx Celje, ki naj bi bil glavni investitor te naložbe. Do sedaj topogledna prizadevanja še niso obrodila kakšnih sadov. Obeti sicer so, saj je Merx ob koncu preteklega leta pokazal nekoliko več pripravljenosti za postavitev trgovine. Srednjeročni plan razvoja občine Laško predvideva gradnjo trgovine v letu 1982, občani pa so kar nekako skeptični, saj zazidalni načrt na kraju, kjer je predvidena gradnja, danes še ni izdelan. Zemlja je namreč še vedno v zasebni lasti, zato je tudi od pripravljenosti sedanjih lastnikov zemljišč odvisno, kako bodo ta prizadevanja nadalje potekala.

Laščani v Debru glede trgovine nimajo nobenih megalomanskih želja. Ne zahtevajo veleblagovnice, ampak le skromno trgovino, kjer bi si lahko na hitro nabavili osnovna živila in potrebščine.

Lani novembra sta oba vaška odbora organizirala in vodila javno tribuno v Debru, na kateri so občani upravičeno izražali zahtevo po čimprejšnji rešitvi problema preskrbe. V razpravi so sodelovali tudi predstavniki SOZD Merx in izv ga sveta laške obč skupščine. Izvršni svet krat sprejel tudi zadolž zvezi z izdelavo zazida načrta in nalogo da, v kor SOZD Merx v letu bo pripravljen zgraditi vino, poišče drugačno tev oziroma drugega in torja.

Na naslednji javni tri bila je 10. decembra v vilišču Laško, je bila in vana delovna skupina i krajanov Debra, ki bo delovali v vseh nada razgovorih, Merxu pa j naloženo, da pripravi ski program rešitve p ma preskrbe v Debru.

OTROŠKO VARSTV

Problem, ki tare pred številne mlade družin otroško varstvo, ki pa v čem srednjeročnem ob razvoja krajevne sku Laško ne obeta izbolj Problem nastopi predv zimskem času, ko je otroke na različne zgodaj zjutraj varno sp v otroški vrtec, ki pa je čisto na drugem konc jevne skupnosti, v sre Laškega. In tako je da sto vsakdanja slika, k tranji temi srečaš oče mater, ki na kolesu a tovori nežno breme pr daljenemu otroškemu Tudi temu problemu bo dalo izogniti. Sicer bilo krivično reči, da v laški občini takim dobnim problemom iz Gre le za težko prem nje vseh nadlog in nal bilizacije, ki je novim bam še najmanj nakl Ura zamujena se pač n nobena.

KANALIZACIJA

Še en večji problem javlja v Debru, tako njem kot v spodnjen predvsem tam, kjer so ne stanovanjske hiše kot gobe po dežju ras ve. Kanalizacija! Bre ravanja lahko zapiše se odplaka vseh vrst, sta najbolj smrdeča, mo hiš, po vrtovih, bočjih, vse do asfaltn Krajani, kot vedo in sami kopljejo jaške, preusmerili tok um pa je vse skupaj brez ga uspeha. In ker na dročjih rasejo nove vprašamo, zakaj tam predhodno urejena k cija in ostale potrebe nalnega standarda. T ja odlagališča smeti i zličnejših odpadkov, na predvsem za De pričajo o komunalni nosti, ki največ izvira

SKUPNOST
ANJU

aživela

V Debru so tudi takšne domačije

nizacijskih in še kakšnih težav, s katerimi se spopada ta služba v okviru krajevne skupnosti Laško.

TELEFON, ŠOLA

Telefonom, ki bi bili v domovih velikokrat potrebni, so se v Debru lani za nekaj časa odpovedali na račun hitrejšega reševanja problemov otroškega varstva, šolstva in komunalnih zadev. Za klic v sili imajo na voljo javno govorilnico.

Ob koncu tekočega srednjeročnega obdobja je v Debru predvidena gradnja osnovne šole ali vsaj priprave nanjo, s tem pa se šolarjem obetajo boljši časi, saj je osnovna šola Primoža Trubarja v Laškem danes že pretesna in preveč daleč. Za pričetek del so občani namenili tudi del sredstev iz tekočega občinskega samoprispevka.

IN OSTALI PROBLEMI

Najpogosteje se slišijo kritike na račun slabo vzdrževanih cest v zaselkih. V Debru želijo imeti tudi več pokritih avtobusnih postajališč, po možnosti opremljenih z voznimi redi avtobusov. Mladina si želi svoj prostor, kjer bi se lahko sestajala in koristno ter ustvarjalno preživljala prosti čas. Tudi kultura in kulturno življenje v Debru nima svojega prostora za raznovrstne dejavnosti, ki bi v primerno urejenih prostorih gotovo lahko polno zaživele. Bržčas bo tudi o tovrstnih potrebah treba začeti razmišljati. Zakaj bi se v stanovanjskih blokih, ki bodo še zgrajeni, ne moglo »rezervirati« tudi prostora za kakšno manjšo kulturno dvorano? Pa še za kakšno enoto vzgojnovarstvene organizacije tudi. In še za mladinsko sobo... Tudi telesnokulturni objekti za rekreacijo sodijo v sklop tako velike stanovanjske soseske, kot je danes, in še večje, kot bo v naslednjih letih.

Po vsem tem izgleda, da so v Debru sami problemi. Pa to ni res. V Debru živi tudi veliko ljudi, veliko družin otrok, ki so srečni, ker so od družbe prejeli stanovanje. Veliko je tudi solidarnostnih, se pravi družin, ki so našla topla gnezdeca po dolgih letih bivanja v neurejenih in nemogočih razmerah. Za mnoge je bilo letošnje praznovanje Novega leta najlepše v življenju.

MARJELA AGREŽ

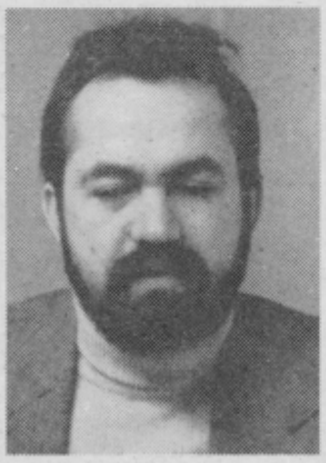

***RAŠA BRKLJAČIČ**, predsednik vaškega odbora Debro I: »Izmed številnih problemov, povezanih s širjenjem nove blokovne stanovanjske soseske, je gotovo najbolj pereč problem preskrba, ki jo sedaj poskušamo rešiti s skupnimi močmi. Kmalu se bomo krajani iz Debra ponovno srečali na javni tribuni in upamo, da nam bo SOZD Merx lahko ponudil konkretnejšo informacijo. Opaziti je, da se krajevna samouprava tudi v Debru krepi, dobro že delajo nekateri hišni sveti. Pogrešam pa prostovoljno delo, da bi si krajani sami uredili okolje. Ljudje se sedaj verjetno še vživljajo v novo okolje in se med sabo spoznavajo. Upam, da bodo tudi skupne prostovoljne akcije spomladi zaživele.«*

***REZKA JANČIČ**, predsednica vaškega odbora Debro II: »Tudi naš del Debra muči problem preskrbe, poleg tega pa še slabe ceste, komunalna neurejenost in delno problemi otroškega varstva. Debro II je področje, kjer so pretežno zasebne stanovanjske hiše z urejenimi vrtovi ter kmečke domačije, ki postajajo vse bolj napredne in tržno usmerjene v kooperantskih odnosih s Kmetijsko zadrugo Laško. Zdi se mi, da je na tem delu nekoliko več pripravljenosti med krajani za skupne delovne akcije, kar se je pokazalo, ko smo pred leti gradili cesto in cestne odseke v vaseh. V prihodnje nameravamo še več pozornosti nameniti ostarelim občanom in ponovno oživeti razna priložnostna srečanja.*

***ZDENKA GORIČ**, tajnik društva upokojencev Laško: »Živimo v družbi, kjer se povsod dogovarjamo, samoupravljamo, skupno sprejemamo najodgovornejše odločitve. Tako tudi mi, upokojenci ne moremo stati ob strani in čakati. Naši upokojenci so vsi aktivni. V okviru društva delujeta moški in ženski pevski zbor, športna sekcija balinanja in kegljanja, organiziramo izlete, vsako leto pa še teden invalidov v občini Laško. Nekdanji občutek hlapca Jerneja je sedaj le še preteklost, saj smo upokojenci vedno bolj povezani z združenim delom, naši nekdanji delovni tovariši se vedno spomnijo tudi na upokojence in nas ob raznih priložnostih povabijo medse.«*

***JULIJ GORIČ**, glasbeni pedagog, kulturni delavec: »Na kulturnoprosvetnem področju delujem že 46 let. Trdno sem prepričan, da je kulturna dejavnost pomembna za obstoj in razvoj nekega naroda. Amaterska kulturna dejavnost je pri nas dovolj kvalitetna, je pa še premalo množična, premalo zasidrana v širokih ljudskih množicah. Naša družba je v preteklosti dala veliko na razvoj industrializacije, mehanizacije in avtomatizacije, mnogo premalo pa na izobrazbo srca. Menim, da je v Debru veliko ljudi, ki bi radi ustvarjali na kulturnem področju pa nimamo prostora, kjer bi lahko delali. Storimo za amatersko kulturo nekaj več pa bodo naši delovni ljudje v vsem edinstveni na svetu«.*

***FRANJO KLEMEN** je gotovo eden najstarejših prebivalcev Debra. Letos spomladi bo dopolnil 85 let. Pa mu osem križev in pol nihče ne bi prisodil. Bister je, zgovoren, veliko bere, z dogodki doma in v svetu je na tekočem. Med vojno je kot trgovec v Rečici napravil veliko dobrega za partizane, saj jih je oskrboval z živežem in materialom, ki ga je imel v svoji trgovini. Oskrboval je tudi partizansko tiskarno Nestl, bil po vojni vsestransko aktiven v društvih. Vse do danes, ko lahko s ponosom pokaže na steno, kjer visijo številna odlikovanja: red zaslug za narod s srebrno zvezdo, priznanje ZKO občine Laško, republiškega sveta ZKO Slovenije, zlato Gallusovo značko... Še na mnoga zdrava leta!*

NA POMENKU PRI PAVLI ROVANOVI

V Debru smo obiskali tudi **Pavlo Rovanovo**, pisateljico in članico društva slovenskih pisateljev. Namenili smo se k njej, da bi ji čestitali za uspeh njene zadnje knjige Kje so tiste stezice, ki trenutno izhaja tudi v podlistku v Slovenském vestniku na avstrijskem Koroškem. Gostoljubna in živahna nas je sprejela in v zanimivem razgovoru med drugim povedala: »V tej debrski skupnosti živim z vrlinami in napakami: svojimi in vsega okolja, ki me obdaja. Prav nič me ne motijo stolpnice, saj je prijeten občutek, da imajo v njih številne družine svoj topel dom. Rada imam otroke, ki jih tu ni malo, pa so prisrčni in dobro vzgojeni. Svetlo mi je v srcu ko te ljubeznivo pozdravljajo in si mislim: to je že drugi rod tistih, s katerimi me je v desetletjih v Laškem tovariško združevalo neplačano delo za skupnost. Ob vsem tem delu pa si lahko pohvaljen in še večkrat s krivico odet. Kljub vsemu se razdajaš skupnosti in življenje teče dalje, boljše in lepše za slehernega izmed nas.

In kadar krivica v tebi obleži, vzemi knjigo v roke! Knjiga in časnik sta lahko tvoja dobra prijatelja. Prav gotovo je naš Novi tednik eden najboljših pokrajinskih tednikov. To ni fraza ali podarjena cvetka...

Debrčane bi razveselili s prepotrebno trgovino in pozimi z boljšo potjo do avtobusa. Velika ugodnost zame pa je bližina Zdravilišča z bazenom, odlično fizioterapijo in okusno domačo kuhinjo. Tudi to mi, poleg pisateljevanja, olepša moj delovni dan...« In potem je še dodala: »V moji soseščini je še kulturnik glasbenopevske smeri, zborovodja Julij Gorič, ki je kulturo zborovskega petja v Laškem in tudi drugod, dvignil na višjo raven.« Tako pisateljica Pavla Rovanova nikoli ne pozabi na druge in jim v svoji skromnosti daje prednost. To je danes redka vrlina.

KMETIJA IMA NASLEDNIKE

Na fotografiji je obnovljen Klinarjev hlev v Debru št. 64. Domačija je višinska, usmerjena v govedorejo. Življenje tam ni lahko, saj je ravninskega sveta bore malo. Ta mlada bosta vzela vajeti kmetije v roke takrat, ko bosta gospodarja opešala. Klinarjeva hčerka je kmetijski tehnik, zato so obeti dobri. Ob strokovnosti in boljši mehanizaciji je pričakovati lepih rezultatov.

DEVIZNO ZDRUŽEVANJE ZA GNOJILA

KAKO BO Z NJIMI?!

Napotek: kupite jih čimprej!

Kako bomo gnojili z mineralnimi gnojili v letošnjem letu je vprašanje, ki najbolj neposredno zadeva kmetovalce. Še zlasti to velja, če je verjeti duhoviti primerjavi, da so njive topovi, gnojila pa strelivo. Ker pa smo v bitko za hrano vpleteni prav vsi – vdaj naj bi bili – pa nekaj konkretnejših sporočil.

Po mnenju dipl. ing. Jožeta Rojnika, predstavnika INE Kutina, je trenutno na zalogi dovolj umetnih gnojil. Dobri gospodarji se že oskrbujejo z njimi, pa čeprav izbira ta čas ni ravno najboljša. Tu in tam zmanjka dušičnih gnojil, od mešanih gnojil pa je na razpolago cela vrsta gnojil še za zimsko gnojenje, medtem ko je v kmetijskih preskrbah že mogoče najti razne mešanice s poudarjenim dušikom. Ena od takšnih mešanic je na primer NPK 17:8:9, ki dobro služi kot prvo gnojilo za dognojevanje, seveda, če prej ni bilo danih dovolj osnovnih gnojil.

Na republiški koordinaciji za oskrbo in razdelitev mineralnih gnojil so zbrali tudi že potrebe po gnojilih za 1983. leto. Iz podatkov je razvidno, da so kmetijske organizacije zelo pogumno načrtovale potrebe po gnojilih. Koordinacijski odbor je te potrebe še povečal, saj je jasno, da moramo v bitki za hrano uporabiti več gnojil, kot pa smo jih bili navajeni do sedaj. V naši republiki naj bi gnojil porabili za okrog 30 odstotkov več. Pri tem moramo za Slovenijo upoštevati še pospešeno akcijo večjih melioracijskih del, pri katerih bomo porabili tudi več gnojil.

Ko torej načrtujemo takšno, večjo porabo gnojil, se postavlja vprašanje, ali bo mogoče načrt uresničiti, saj gre za vse dražja gnojila, za devizna sredstva, s katerimi moramo zagotavljati surovino, ali pa že prispevati za gotova gnojila. Glede temeljne usmeritve ni dvoma: ta je, da z večjo porabo gnojil dobimo tudi večji in cenejši pridelek. Pri velikih pridelkih se odstotek gnojila kot repromateriala zmanjšuje, ne glede na njegovo trenutno ceno.

Zaradi znanih uvoznih in deviznih težav lahko pričakujemo letos od glavnega preskrbovalca Slovenije INA Kutina manjše količine, čeprav nas lahko tolaži dejstvo, da bodo že v drugi polovici leta proizvedli v novi tovarni tudi novih milijon tristo tisoč ton od katerih bo Slovenija dobila dvesto tisoč ton več gnojil. INA Kutina je lani dokaj dobro oskrbovala Slovenijo, za letos bo tudi poskušala realizirati večje zahteve, vendar je to odvisno predvsem od tega, koliko bomo v Sloveniji uspeli zagotoviti deviznih sredstev za repromateriale.

Na vsak način pa je tako in velja za pametnega kmetovalca vsakdo, ki ne čaka in si čimprej zagotovi gnojila.

MITJA UMNIK

Razpisna komisija pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Žalec

po sklepu skupščine z dne 23. 12. 1981

razpisuje
opravila in naloge

VODJA DELOVNE SKUPNOSTI

za mandatno dobo 4 leta.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje iz 35. člena statuta skupnosti, in sicer:
– da imajo najmanj višješolsko izobrazbo ekonomske, gradbene, organizacijske ali pravne smeri,
– da imajo 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih opravil in nalog,
– da so moralnopolitično neoporečni in družbeno aktivni.

Pismene vloge z dokazili naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov:
Razpisna komisija pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Žalec, Šlandrov trg 20.

Kandidati bodo o izidu obveščeni v roku 30 dni po odločitvi pristojnega organa«.

Vsak košček zemlje obdelati

V OBČINI ŠENTJUR

PRIDELATI ČIMVEČ HRANE

Le dobro obdelana zemlja lahko rodi sadove

Tudi letošnje leto bo potekalo v znamenju bitke za hrano. V občini Šentjur bodo zato namenili proizvodnji hrane in sploh kmetijstvu, veliko pozornost. To bo ena prednostnih nalog, ki jo bodo uresničevali na področju kmetijske politike.

Poleg prizadevanj za večjo proizvodnjo hrane bosta v ospredju intenzifikacija in širjenje obdelovalnih površin. Osnovna pozornost bo namenjena zasebnemu sektorju, in sicer področju živinoreje. Tej pa bo prilagojena poljedelska proizvodnja, predvsem predelovanje krme.

V občini imajo 10.000 glav živine, v letošnjem letu pa predvidevajo 5% porast, ki bo obsegal predvsem povečan stalež plemenic ter mlade živine za pitanje.

Zgradili bodo dve farmi za brojlerje z zmogljivostjo 50.000 do 70.000 piščancev letno. Kljub orientaciji in živinsko proizvodnjo, bo letošnje leto v znamenju setve in žetve žitaric. Posevek bodo povečali za 8% od sedanjih 800 ha. Povečanje setve žit bo uresničeno tudi s pritegovanjem v obdelavo doslej neobdelanih površin. Teh pa ni tako malo. Po zadnjih podatkih kliče po plugu in semenu več kot 60 ha površin.

Letošnje leto nameravajo v občini ustanoviti še pet proizvodnih skupnosti za področje spravila pridelkov rastlinske proizvodnje. Takih skupnosti imajo zdaj v občini 16.

Temeljna naloga na področju kmetijstva v občini Šentjur je torej dobro obdelana zemlja tako v zasebnem kot družbenem sektorju.

MATEJA PODJED

kovinotehna
PRODAJNA ENOTA
IDEAL
MARIBORSKA C. 7

SPECIALIZIRANI ODDELEK ZA VSE VRSTE GLASBIL IN NOTNEGA MATERIALA

ZANIMIVI PODVIGI:

ZGODOVINA PLOVBE OKOLI SVETA

Ko je Jure Šterk, jadralec ljubljanskega jadralnega kluba, prekinil svojo plovbo okrog sveta s svojo 5,8 m dolgo jadrnico (o čemer sem pisal pred kratkim), so nekateri govorili, da so to vedeli že od vsega začetka. Širile so se razne govorice, ki so, če jih skrčimo, govorile o nesmiselnosti takih početij ter o norosti njihovih izvajalcev.

To človeka, ki morje obožuje ne samo v času počitnic, ko odhaja na njegove obale z namenom, da se v njem kopa, pripelje do žalostnega sklepa. Ta ugotovitev je, da človeštvo še vedno morje premalo ceni. Pri tem pa v hitrem tempu ter v brezglavi dirki za proizvodi sodobne civilizacije pozablja, da se je življenje pravzaprav začelo v morju.

Ta resnica je med drugim povzročila, da so nekateri posamezniki začeli s plovbo. Sprva je pračlovek stopil na nekoliko debelejši kos lubja in mu je to služilo kot plovno sredstvo. Z razvojem tehnike so se razvijala tudi plovna sredstva in tako poznamo danes že ladje na jedrski pogon. Jugoslavija pri tem seveda ne zaostaja, čeprav so znane težave našega pomorstva.

Z napredkom tehnike pri gradnji ladij in tehnike njihovega pogona, so se seveda večale tudi želje ljudi, da bi odkrivali nova področja ter s tem pripomogli k razvoju svoje dežele. To je pripeljalo do različnih vojn, sporov in ne nazadnje tudi do enostranskega razvoja sveta.

Bogastvo, ki so si ga prilastile nekatere dežele, je v teh deželah povzročilo, da so nekateri lahko živeli tudi brez neposrednega dela. Tako so se ti posamezniki začeli ukvarjati z raznimi stvarmi. Interesi teh ljudi so bili seveda različni. To je bilo odvisno od področja, na katerem so živeli. Eni so se tako pričeli ukvarjati s potovanji po tujih deželah pa z jezdenjem in še s čim. Drugi pa, ki so živeli ob morju in jih je le – to vsak dan vabilo, pa so se pričeli podajati nanj. Ti so se prepričali, da je morje mogoče najbolj spoznati in užiti njegove lepote, če si na njem sam, oziroma v družbi dobrih prijateljev. Tako so pričele po morju jadrati spet manjše, z razliko od velikih jadrnic. Njihove posadke pa so bile sestavljene iz ljubiteljev jader, vetra in morja. Nekateri so iskali v tem zabavo, drugi pa so hoteli pobegniti pusti vsakdanjosti kopnega.

Tako so jadrali po vseh morjih sveta. Ker pa so morja in oceani na obeh poloblah, se je rodila misel, da bi človek obplul svet. Ta zahtevna zamisel se je najprej posrečila ladjam, ki so imele na krovu več ljudi. Kar precej časa je moralo preteči, predno se je človeku posrečilo, da bi to veliko in zahtevno nalogo opravil sam.

Prvi, ki je premagal vsa morja in oceane sveta ter se s tem zapisal v pomorsko zgodovino z zlatimi črkami, je bil Amerikanec Joshua Slocum. Da je Slocum svet objadral sam, seveda ni naključje. Ta pomorščak, ki se je rodil v Novi Škotski, je bil morju zapisan namreč že od malih nog. Sprva se je še kot deček vdinjal za kuharja na ribiških barkačah. Čez nekaj časa je zamenjal »kuharske« instrumente z navigacijskimi, ter se nazadnje prebil do naslova kapitana. Kot kapitan je s svojo ladjo neštetokrat plul iz San Franciska do Kitajske, Japonske ter Avstralije. Trgoval je tudi po otokih Tihega oceana.

Na plovbo okoli sveta se je odpravil 24. aprila 1895. leta. Odšel je s slupom, ki mu ga je podaril nek prijatelj iz Massachusettsa. To je bila jadrnica dolga 10,8 m in široka 4,25 m. Njen novi lastnik pa jo je imenoval Spray.

S svojim Sprayem je Slocum odrinil iz Bostona. Pot ga je nato vodila proti Novi Škotski, mimo Azorskih otokov in skozi Gibraltar v Sredozemsko morje. Od tu je nameraval nadaljevati pot preko Sueškega prekopa v Rdeče morje, a

so ga zgodbe o krvoločnih morskih razbojnikih, ki da so tam, od tega odvrnile. Zato se je raje vrnil na Atlantik. Premec svoje jadrnice je usmeril nato proti Južni Ameriki. Po razmeroma kratkem jadranju je prispel do Magelanovega preliva, kjer je Slocum doživel morda najhujše trenutke na tej plovbi. Tu so ga namreč viharji mnogokrat porinili nazaj do rta Horna ravno tedaj, ko je bil prehod že skoraj za njim in Tihi ocean na dosegu roke. Čeprav je Spray potreboval za prehod te »Himalaje« ladij in pomorščakov cel poldrugi mesec, je le uspel priti v Tihi ocean. Pravo nasprotje pa je bila plovba od Thursdaya do Otočja Kokos (2700 milj), ko se zaradi ugodnega vremena krmila ni dotaknil skoraj štiri tedne. Slocum se je nato preko Tihega in Indijskega oceana in Atlantika vrnil v Severno Ameriko. S tem, ko je vrgel sidro v Newportu leta 1898 (27. junija), je bila ta zahtevna naloga opravljena.

Slava, ki jo je Joshua Slocum želel po vsem svetu, ga ni uspavala ter pokvarila. Tako v knjigi, ki jo je napisal o potovanju in predstavlja danes klasiko v pomorski literaturi, kot v neposrednih pogovorih z mladimi, je Slocum mlade navduševal za morje. Govoril jim je, da so skoraj vse pravljice o krutosti morja, izmišljene. Bil je namreč mnenja, da če človek morje pozna, predvsem pa, če se tega zaveda, se na njem nima česa bati.

O tem, kako je bil Slocum z morjem »zastrupljen«, nam zgovorno priča njegov ponovni odhod na pot okrog sveta, na katero se je odpravil le enajst let po prihodu s prve. Toda s te plovbe se Joshua Slocum ni vrnil. Za 64 let starega Slocuma je bil to morda le pretrd oreh, ali pa si je na prvi plovbi zbral kraj svojega zadnjega počitka sredi širnih prostranstev morja in se nanj vrnil, da bi tako za vedno ostal tam.

O njem so se še dolgo širile razne govorice, češ, da še vedno pluje po južnih morjih. Toda Slocuma in njegovega Spraya ni nikdar več nihče videl.

Morje pa je vabilo še naprej. Tako je bil prvi, ki je posnemal Slocuma v Kanadi živeči Danes John Voss. Na plovbo okoli sveta je odrinil leta 1901. Njegova jadrnica je bila dolga 12,6 m. Toda Voss Slocuma ni v celoti posnemal, saj je na potovanje vzel prijatelja. Tudi Voss je zadano si nalogo izpolnil v treh letih in pol. Čeprav so jugoslovanski narodi živeli takrat pretežno pod zasedbo tujih držav, so se naši pomorščaki večkrat postavljali z raznimi rekordi. Pa jih opišimo nekaj!

Eden od teh je Nikola Primorac, Dubrovničan, ki je že leta 1870 v obe smeri preplul Atlantik. To je storil z majhno jadrnico imenovano The City of Ragusa. Ko se je po 92 dneh dramatične plovbe zasidral v Bostonu, so ga tam slavili kot prvega človeka, ki je bil kos temu Oceanu v majhni jadrnici. Dubrovničan v Bostonu ni dolgo ostal, saj se je že po nekaj dneh pričel vračati v Anglijo. Ko se je zasidral v Liverpoolu, kamor je prijadral v 38 dneh, je tako dobil stavo tisoč funtov. Na to tvegano pot se je namreč podal zaradi te stave. Drugih tisoč funtov pa je prejel od angleške kraljice Viktorije, ki mu je tudi osebno čestitala.

Seveda je treba med te velikane uvrstiti tudi Iva Visina, ki je dolgo veljal za prvega Jugoslovana, ki je obplul svet. Kapetan Visin si je prvo pomorsko znanje pridobival na hitrih bokeljskih jadrnicah. Izpit za kapitana dolge plovbe, pa je položil v Trstu. Svoje potovanje je pričel leta 1852. Njegova jadrnica Splendido (dolga 30 m, z 11 člani posadke) je odplula iz Boklja v Antwerpen, nato pa je jadrnica sedem let križarila po vseh morjih sveta. Ko je leta 1859 Splendido pristala v angeškem Plymouthu je bilo potovanje končano. Prava škoda pa je, da iz tega potovanja Visin ni prinesel nobenega zapiska.

Nazadnje moramo omeniti še Jožo Horvata, ki je objadral svet s svojo družino v času nesmiselnih dirk za rekordi. To je bilo leta 1965. Tod Joža Horvat ni jadral zaradi rekordov, jadral je zaradi tega, ker ljubi morje. Kljub temu pa je 671 dni dolgo plovbo, občutke ter razmere na »Besi« strnil v prijetno knjigo »Nad brezni oceanov« (O tej knjigi smo v Novem tedniku že pisali).

Kot vidimo, je v zgodovini pomorstva mnogo ljudi, po katerih se je Jure Šterk lahko zgledoval, zato mu lahko verjamemo, da bo nalogo, ki si jo je zastavil tudi izpolnil, daj je morski opoj po Horvatu med vsemi opoji najmočnejši.

GALJOT MATJAŽ

SLOVENIJALES

SLOVENIJALES
INŽENIRING IN OPREMA
TOZD 500 LJUBLJANA

vošči vsem občanom širom naše domovine

SREČNO NOVO LETO 1982

poleg osebnega zadovoljstva, zdravja in sreče pa vam v novem letu kličemo tudi

DOBRODOŠLICO

v naših razstavnih in poslovnih prostorih.

SLOVENIJALES-OPREMA
PE 504
Celje, Medlog 18

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

ŠIROKO RAZPREDENA MREŽA

Ljubljanska banka Splošna banka Celje.

Velika in ugledna, z dolgoletno tradicijo, sicer pa tista, ki svoje posle, usluge in storitve vse bolj približuje delovnemu človeku in občanu, poslovnim sodelavcem.

Njen sedež je v Celju, Vodnikova ulica št. 2.

Svoje ekspoziture in agencije pa ima v vseh občinah, kjer deluje, sicer pa takole:

v Celju sta dve ekspozituri: na Vodnikovi ulici št. 2 in Celjska mestna hranilnica, Titov trg št. 5.

Ekspoziture so za tem še v Žalcu, Laškem, Slovenskih Konjicah, v Šentjurju pri Celju, Šmarju pri Jelšah in v Rogaški Slatini. V šmarski občini sta torej tudi dve, tako kot v Celju.

Dosti več pa je seveda agencij, tistih enot, ki so predvsem namenjene občanom in delovnim ljudem.

V celjski občini je pet agencij, in sicer na Otoku, v Vrunčevi ulici, na Hudinji, v Novi vasi in v Vojniku.

Pet agencij je tudi v žalski občini, in to v Šempetru, na Polzeli, v Preboldu, Braslovčah in na Vranskem.

V laški občini deluje le ena agencija in to v Radečah.

Na območju šmarske ekspoziture sta dve agenciji: v Bistrici ob Sotli in v Kozju, na območju rogaške ekspoziture pa ena v Rogatcu.

V konjiški občini sta dve agenciji: v Vitanju in v Slovenskih Konjicah.

Po vsem tem je v šestih občinah celjskega območja razpredenih kar 24 enot Ljubljanske banke Splošne banke Celje, od tega 8 ekspozitur ter 16 agencij.

In če k vsemu temu dodamo še 44 poštnih enot, pri katerih lahko na podlagi sporazuma med Ljubljansko banko Splošno banko Celje in podjetjem za ptt promet Celje lastniki hranilnih knjižic in tekočih računov pri LB Splošni banki Celje prav tako polagajo in dvigujejo sredstva na hranilnih knjižicah in razpolagajo s sredstvi (s čeki) tekočih računov, potem se tako imenovana bančna mreža znova razširjuje in približuje človeku.

To pa še ni vse, saj je treba vsem tem enotam, bančnim in poštnim, prišteti še 20 hranilnih blagajn v organizacijah združenega dela, ki so namenjene za osnovne denarne manipulacije samo za člane teh delovnih kolektivov. Čeprav so hranilne blagajne v organizacijah združenega dela v bistvu zaprte bančne enote, torej namenjene le članom tistih kolektivov, kjer takšne blagajne poslujejo, opravljajo veliko delo in olajšujejo opravila, ki bi jih sicer člani teh delovnih kolektivov morali opravljati pri okencih bančnih enot.

Po vsem tem je na delovnem področju Ljubljanske banke Splošne banke Celje 68 enot (24 bančnih in 44 poštnih), ki so odprte za vse občane in delovne ljudi, ki so svoja sredstva zaupali Ljubljanski banki Splošni banki Celje, poleg tega pa je še 20 hranilnih blagajn v organizacijah združenega dela, ki prav tako opravljajo pomembno delo za člane določenih delovnih kolektivov.

Ni kaj reči – mreža Ljubljanske banke Splošne banke Celje, v najširšem pomenu besede, je razpredena na široko, je blizu in lahko dostopna slehernemu občanu in delovnemu človeku. To pa je prednost, ki veliko velja!

ZAGOŽENOVA MAMA

(Ob spominu na junaško kmečko ženo)

Pot me je vodila skozi Latkovo vas. Za hip, samo za trenutek sem obstal pred Zagoženovo domačijo. Počasi sem stopal proti Savinji in se v mislih pogovarjal z Zagoženovo mamo.

Pred leti sem jo obiskal. Bila je videti krepka in oči izpod utrujenega čela so tako toplo sijale. Zdaj počiva na preboldskem pokopališču. Takrat pa mi je o svojem trnovem življenju tako zavzeto pripovedovala.

o Začelo se je kar ob rojstvu. Starša sta me pustila pri tujih ljudeh, odšla sta po svetu s trebuhom za kruhom. Nikoli ju nisem videla, nikdar občutila mehke materine roke. Zgodaj sem si sama služila kruh...

Z Zagoženom sva se vzela pred prvo svetovno vojno. Še pred poroko je nesreča terjala njegove oči; bil je popolnoma slep. Mene to ni motilo. Bil je razburljive narave, po srcu pa dober kot pravi savinjski hleb. Razumela sva se in rodila sem mu deset otrok; kruha pri hiši ni manjkalo. Delala sva od ranega jutra do poznega večera, prebedela nič koliko noči. Nisem tarnala, če pa sem kdaj pa kdaj rahlo zavzdihnila je mož razprostrl zameglene oči in mi rekel: »Saj bo šlo, tebe ne zlomi tako hitro.«

Tudi s politiko so otroci hitro začeli. Prihajali so v hišo znani in neznani ljudje iz Ljubljane, Trbovelj, Šoštanja, Celja... Ljudje so kmalu dvignili glas: »Pri Zagoženu se zbirajo komunisti!« Mož je zamahnil z roko: »Kaj hočeva, mladi z režimom niso zadovoljni. Boš videla, tudi žandarji bodo prišli.«

Nekatere obraze sem si dobro zapomnila: vsi Šlandri, Rök in Mravljak iz Šoštanja, Hribarja iz Šentlovrenca... Tukaj v sobi, na podstrešju, marofu, kozolcu in celo v listnjaku so imeli sestanke. Često pozno v noč. Moj mož je bil slep, toda za dogodke po svetu se je vedno zanimal. Največkrat mu je bral kdo od otrok. Za cerkev se nisva kaj prida brigala. Nisva utegnila. Posebno jaz, vedno sem imela polne roke dela. No, pa se je zgodilo, naši in znanci od drugod so imeli na podstrešju sestanek, ko se na pragu pojavijo žandarji. Gleda me stražmojster in prebada s sršečimi očmi, kakor da sem jaz vsega kriva. »Vaša hiša je vedno bolj sumljiva. Mati, ne igraj se s komunističnim gibanjem!« je brundal, jaz pa tudi nisem držala jezika: »Ježeš, če smo vam Zagoženi tako strašno napoti, polijte bajto z bencinom in jo zažgite!« Tega niso storili, pač pa so pridno brskali po hiši, povsod so vtaknili svoj nos.

Potem je izbruhnila vojna. Nismo še pozabili prve svetovne, že je tu vihar, ki nas bo zavrtinčil v drugo. Prišli so: Mravljak, Pikl, Hribarja in drugi, vsi glavni komunisti v Savinjski dolini. Nekateri so se vračali iz fronte. Kraljevine ni več, so rekli. Kralja je zamenjal Hitler. Komaj so se odpočili, so naskočili žandarmerijsko postajo. Nemcev še ni bilo. Hoteli so imeti orožje in so razorožili preboldske žandarje. Dobro so naši odnesli pete, ko so na dvorišču zabrneli motorji in nekdo je ostro vprašal: »Zagoženi?« Potem, ko smo povedali, da smo res tisti nevarni Zagoženi, nam je bilo ukazano: »Vsi na dvorišče!«

Prvič sem od blizu videla Nemce. Ti zelenci so nam grozili, da nas bodo kar na dvorišču postrelili; tokrat so nam prizanesli.

Naš Tonček je bil star osemnajst let. Ves je gorel za nekaj novega, ki da bo prišlo, midva z možem pa tistega novega nisva povsem razumela. Vse otroke sem imela rada, Tonček pa mi je bil še posebno pri srcu. Niti pomisliti nisem hotela, da bi ga izgubila. Pa se je vse tako hitro zasukalo. Ponoči so prihajali znani in neznani ljudje. Nosili so nahrbtnike, orožje. In vsi naši so bili z njimi. Spali so na kozolcu, hlevu, hiše so se podnevi izogibali. Bili so previdni, zanka pa je bila zadrgnjena.

Prva aretacija. Zaprli so Tončka in Joža. V Starem piskru so ju zasliševali in tepli, tepli... Toda hoteli so imeti še druge Zagožene, moje otroke: Treziko, Jožico, Hermino, Ano in Ančija, Micko in Dolfa. Zato so Tončka in Joža izpustili. Na delu v tovarni pa so aretirali Treziko. Tudi njo so odvlekli v Stari pisker.

Drugi so povedali, kako so jo tepli, izdala pa ni nikogar; Zagoženi niso izdajali. Njen fant, prav tako zagrizen komunist, Plaskanov Ivan iz Šentruperta, je poskusil vse, da bi jo rešil. V paket med kruh je skril samokres. Sam je nesel paket pred zapor in čakal... Pričakal pa je Nemce. Takoj so ga aretirali. Trezi je čez čas prišla domov, kmalu pa je dobila pismo iz zapora. Njen Ivan je pisal: »Draga Trezi! Zaman čakam glasu od tebe, pa čeprav sva tako blizu. Vem, razumem te... Mislim, da me bodo kmalu poslali v negotovost. Če bom šel v Maribor, je malo upanja, da se še kdaj vidiva. Prosim te samo, da vse mirno preneseš, ker tako ne moreš s svojo žalostjo nič spremeniti. Ali si mi ti poslala to žlico in eno marko? Srčna ti hvala Veš, mogoče je ta listič zadnji, ki ga pišem. Težko, silno težko mi je, če bodo ostale sanje o najini bodočnosti neizpolnjene. In če bo kaj hudega prišlo, bodi trdna in imej vero v življenje in v vse tisto, kar smo kdaj govorili v vaši, Zagoženovi hiši...«

– Ivan je bil tako dober fant. Pismo smo dobili po skrivni poti. Ne spomnim se, kdo ga je bil prinesel; bilo pa je res zadnje... Ivana so ustrelili kot prvega talca iz Savinjske doline... Naša Trezi je med vojno dosti prestala, prerano je morala v grob...

Tudi po Tončka in Joža so spet prišli, našli pa ju niso, sta se prej umaknila. Žandar Schutz mi je s praga zagrozil: »Zagoženka, vse bomo našli, vse postrelili!« Začeli so se težki časi. Nastradali smo prvi med prvimi. Bila me je ena sama skrb za otroke. Gestapo je zategoval zanko, imeli so nas na očeh podnevi in ponoči. Potem pa tisto strašno jutro. Mici, Tonček in Jožko so spali na kozolcu. Fanta sta hotela ob ranem svitu na pot; bila sta partizana, prva borca. Naša Mici pa si je kdo ve kolikokrat zadela nahrbtnik in odhitela z njim proti Dobrovljam, proti Zgornji Savinjski dolini. Komaj pa so se naši pod kozolcem zganili, že je odjeknil rezek nemški glas: »Halt!« Najprej so našli Mici. Potem še Jožka in Tončka. Uklenili so ju in odgnali proti Preboldu. Hodila sta zravnano, čeprav se je ob cesti nagnetlo vse polno radovednežev. Jože je odskočil in zadeli so ga trije streli, niso bili smrtni. Spet sta morala v Stari pisker in spet tepež, mučenje, zaslišavanje. Malo pred smrtjo mi je Tonček pisal pismo: »Draga mama, dragi domači, zdaj sva z Jožkom pri kraju s svojim življenjem. Brata sva in veva, kje nama je mesto. Prav zdaj se spominjam domače hiše, spominjam se vaju in vseh naših. Mama, vsak človek mora umreti, toda mi umiramo drugače... In če bodo kdaj pisali o najinem življenju, naj ne pozabijo zapisati, da sva bila tvoja sinova, rojena v Zagoženovi hiši v Latkovi vasi...«

– Ne spominjam se vseh besed. Tako mlada sta morala umreti: Tonček je bil ustreljen, Jože je umrl v taborišču. Življenje v naši hiši pa je teklo svojo pot. Hermina, Jožica, Ana in Anči z delom niso niti za hip prenehale. Hermina je bila v znani savinjski trojki. Prihajali so žandarji, policisti, gestapo: »Hočemo Hermino! Kje je Hermina? Zagoženka, v kratkem spet pridemo!«

Res so prišli. Ni še posvetilo sonce, bili smo še v posteljah, ko je zaropotalo po vratih: »Odprite, žandarmerija!« Pridrveli so v hišo in me vrgli iz postelje. Tudi tisti strašen Schutz je bil med njimi. Začel je suvati slepega moža. Stopila sem predenj in kriknila: »Pustite ga, saj je popolnoma slep!« Schutz pa mi je na prsi nastavil revolver: »Hermino hočemo, govori!« Da bi lastnega otroka izdala? Nikoli!

Takoj smo morali na pot. Vnuček Sergi me je tako splašeno pogledoval. Vzela sem ga v naročje in se oprijela slepega moža. Sin Dolfe in njegova žena Lojzka sta pograbila nekaj obleke, pokladala živini, nato so nas strpali na kamion. Privijala sem na prsi malega Sergeja, gledala slepega moža; iz ugaslih oči so drsele solze. Besede, ki mi jih je tolikokrat govoril, so zdaj bile še glasnejše: Zagoženka, trdna bodi, živeti moraš, zaradi drugih, za vse tvoje!

Morala sem postati kamen. Rodila sem deset otrok in vsi so bili vključeni v boj za boljše življenje... V Celju so nas ločili: otroci na eno, starejši na drugo stran. Dolfe, Lojzka, Mici, Ana in Anči so šli v Auschwitz, midva z možem v Baumgarten, mali Sergi v taborišče za otroke. Oba z možem sva nalagala sedmi križ, življenje sva darovala Zagoženovi grudi in desetim otrokom, zdaj pa na pot k popolnemu uničenju.

Iz Baumgartna so naju preselili v taborišče Tann. Tu pa je gospodaril tifus in skoraj vsak dan se je kdo izmed taboriščnikov za vedno poslovil. Spali smo na mrzlem, hodili na delo, jedli pa skoraj nič. Mož ni hodil na delo. Ždel je v mrzli sobici in premišljeval o našem življenju. Ponoči je večkrat zavzdihnil: »Mar bi nas na domačem dvorišču postrelili!«

Potem se nama je izpolnila goreča želja: V naše taborišče so dali vnučka Sergija. Bila ga je ena sama hrasta, ena sama uš; toda ob njem sem zaživela še bolj trdno življenje. Mnogi v taborišču so trdili, da sem med vsemi najbolj trdna. Večkrat, ko se je kdo za vedno poslavljal, mi je tiho naročal:

Zagoženka, ko se vrneš, še naše pozdravi...

Tudi Mogu iz Šmartnega me je prosil. Po njegovi smrti je tudi mojega moža vidno pobiralo. Malo pred smrtjo mi je s hropečim glasom dejal: »Le kaj bi dal, da bi zdaj umiral doma, v Latkovi vasi, v naši Savinjski dolini, da bi me položili v domačo grudo...« Želja se mu ni izpolnila. Umrl je daleč od svojega doma, daleč od ljubljene Latkove vasi. Kadar je bil vnuček Sergi žalosten, me je gledal in spraševal: Mama, bova tudi midva tukaj umrla?

– Ne bova. Morava se vrniti domov, na Zagoženovo, sem odgovarjala.

Avgusta 1945 sva stopila na domače dvorišče. Iz Auschwitza je prišel sin Dolfe, iz naših gozdov so se vrnile Hermina, Jožica in Trezi, ki je zaradi trpljenja kmalu umrla. Tonček, Jože, mož, Lojzka in Ana so bili žrtve norega Hitlerja; pet Zagoženov in Trezi je bila šesta; sedma bom pa jaz. Naložila sem si osmi križ, pa je zame pretežak. Lenarila nisem, delo so mi v zibel nastlali, počivala bom, ko me bodo pod domačo grudo zakopali... je končala pripoved in si s predpasnikom pobrisala solze.

Zdaj je ni več, počiva na preboldskem pokopališču, spomin nanjo pa bo širom Savinjske doline še dolgo živ, spomin na Zagoženovo mamo, ki je rodila deset otrok, jih vzgojila v dobre in srčne državljane, ki so postali desetina hrabrih borcev, prvoborcev za svobodo, za našo socialistično Jugoslavijo.

DRAGO KUMER

PROGRAM PREDAVANJ ZA ČLANE DRUŠTVA DIABETIKOV ZA LETO 1982

Februar: predavanje višje medicinske sestre Silve Mikuš iz dispanzerja za sladkorno bolne v prostorih diabetičnega društva Celje, Zidanškova 1, I. nadstropje, dne 5. februarja 1982 ob 14.30 uri. Tema predavanja: dietna hrana, uživanje zdravil, delovanje injekcij, itd.

Marec: Predavanje dr. Nuše Čede-Perc v dvorani socialnega zavarovanja v Celju ob 16. uri, dne 5. marca 1982.

April: predavanje o sladkorni bolezni višje medicinske sestre v prostorih društva Celje, Zidanškova 1 ob 14.30 uri, dne 2. aprila 1982.

Maj: izredna slavnostna seja društva diabetikov za 25-letnico obstoja društva diabetikov Celje in slavnostni govor – predavanje dr. Štravsove dne 7. maja 1982 ob 16. uri v dvorani socialnega zavarovanja Celje.

Avgust: predavanja višje medicinske sestre iz zdravstvenega doma Olge Arzenšek o patronažni službi po terenu, kjer dobivajo injekcije diabetičarji dne 6. avgusta ob 15. uri v prostorih društva Celje, Zidanškova 1.

September: predavanje o sladkorni bolezni 3. septembra 1982 ob 16. uri v dvorani socialnega zavarovanja Celje, predaval bo dr. Miha Koselj iz Kliničnega centra Ljubljana.

Oktober: predavanje dr. Nuše Čede-Perc v dvorani socialnega zavarovanja v Gregorčičevi ulici, dne 1. oktobra 1982 ob 16. uri.
Predavanje medicinske sestre, dne 8. oktobra v prostorih diabetičnega društva ob 15. uri.

November: predavanje v dvorani socialnega zavarovanja Celje, dne 26. novembra 1982 ob 16. uri.

toper

Tovarna konfekcijskih
in športnih izdelkov

TOPER – CELJE
DELAVSKI SVET
TOZD MODA ŠENTJUR

razpisuje in vabi k sodelovanju nosilce za opravljanje del in nalog:

1. DIREKTOR TOZD
2. VODJA PROIZVODNJE TOZD

AD 1
– višješolska izobrazba tekstilne ali organizacijske smeri;
– 3 leta delovnih izkušenj;
– podan predlog o načinu realizacije razvojnega programa TOZD in opredelitev svoje vloge pri realizaciji le-tega;
– organizacijske in vodstvene sposobnosti ter sposobnosti za delo z ljudmi;
– moralnopolitična neoporečnost.

AD2
– višja izobrazba konfekcijske oz. tekstilne smeri;
– 3 leta delovnih izkušenj;
– podan predlog o načinu realizacije razvojnega programa TOZD in opredelitev svoje vloge pri realizaciji le-tega;
– organizacijske in vodstvene sposobnosti ter sposobnosti za delo z ljudmi;
– moralnopolitična neoporečnost.

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

DELAVSKI SVET
TOZD KONFEKCIJA ŠMARJE pri JELŠAH

razpisuje in vabi k sodelovanju nosilce za opravljanje del in nalog:

1. DIREKTOR TOZD
2. VODJA PROIZVODNJE TOZD

AD 1
– višješolska izobrazba tekstilne ali organizacijske smeri;
– 3 leta delovnih izkušenj;
– podan predlog o načinu realizacije razvojnega programa TOZD in opredelitev svoje vloge pri realizaciji le-tega;
– organizacijske in vodstvene sposobnosti ter sposobnosti za delo z ljudmi;
– moralnopolitično neoporečen.

AD 2
– višja izobrazba konfekcijske oz. tekstilne smeri;
– 3 leta delovnih izkušenj;
– podan predlog o načinu realizacije razvojnega programa TOZD in opredelitev svoje vloge pri realizaciji le-tega;
– organizacijske in vodstvene sposobnosti za delo z ljudmi;
– moralnopolitična neoporečnost.

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Kandidati naj predložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: TOPER Celje, Teharska c. 4 z oznako »razpisna komisija TOZD MODA Šentjur oz. TOZD KONFEKCIJA Šmarje pri Jelšah«, najkasneje v 15 dneh po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

GLASBENI CENTER

prva specializirana samopostrežna prodajalna kaset in plošč v Celju, Stanetova 5

kovinotehna

SOZD merx CELJE

Trgovska delovna organizacija »TEKO«
63000 Celje, Gubčeva 2

VSE ZA ZIMSKI ŠPORT IN REKREACIJO
Priporoča se
ODDELEK ŠPORTNIH POTREBŠČIN V VELEBLAGOVNICI T

JOSIP JURČIČ

DOKTOR ZOBER

16

»Ker ste moj razgovor z gospodično prej poslušali, kakor pravite, potem veste, da mi je povedala, kako je. Svoj vpliv ste upotrebili, katerega vsi ne umejomo. Jaz vam morem samo pristaviti kar sem vam že prej rekel, da mi je cela stvar sicer nekako neprijetna, vendar, kakor so reči zdaj, moram vam hvaležen biti,« reče Lisec.

»Na hvaležnost nisem računal, prijatelj. Te besede že dolgo in dolgo ni bilo v mojem leksikonu. Da sem za vas založil svoj vpliv, kakor pravite, ni se zgodilo tolikanj zaradi vas, nego zaradi kmetov, kajti to ljudstvo moram vendar še rad imeti, ko bi ga tudi ne hotel in čeprav ne zasluži. Ali vi ste nekov posebno težaven človek. Samo s svojim vplivom ne bi bil skoro ničesar dosegel ali vsaj bi bil moral zadnje strune napeti, katerih pa iz raznih vzrokov nečem več rabiti. Tako sem se čez dolgo enkrat moral in hotel za silo – zlagati. Rekel sem gospe, da ste moj nečak in da ste zaročeni. To je moralo biti, ker – ona (videlo se mu je, da gospe neče imenovati) se je vas bala zaradi svoje hčerke. Neumno babje ljudstvo! Ko sem bil zadnjič tu, bilo je to dete še majhno, sedaj vidim, da je precej lepo zraslo in je celo res sposobno, zopet poštenega človeka ob razum spraviti. Jaz mislim namreč vas. Zato ste morali moj nečak biti in celo zaročen in povrhu tega še z bogato in lepo nevesto. To je vam bilo potrebno povedati, da boste znali molčati, ako pogovor na to pride. Če hočete imeti mir. Sicer mi je vseeno. In to je bil tudi mali vzrok, da sem, lič pri vas videč – menim, da še ob pravem času – povedat vam prišel. Če se vam hoče sanjati, da je bil pri vas, i to vam je svobodno. Sedaj mi pa po stopnicah posvetite, da najdem vrata. Nekdaj sem videl tudi ponoči kakor mačka, sedaj smo pak stari.«

Obrne se in Lisec ni mogel drugega nego odgovarjaje za njim svetiti.

Sedaj mu je bilo jasno, zakaj mu je gospa pri prvem sprejemu očitala, kako da ni precej povedal, kdo je, in zakaj ga je vprašala, ali je njegova nevesta bogata. Isto tako mu je bilo bolj jasno, kako da je gospa ondan Lino poslala v vas ponj, dasi je že iz tetinega razgovora bil razloge druge strani nekoliko povzel.

Ko prideta po starih stopnicah do vrat, zalaja zunaj grajski Sultan tako ljuto in srdito in buta ob vrata, da sta nehote oba obstala. Lisec je iz izkustva poznal energijo tega domačega stražarja.

»Aj, hudiča, na to zver sem pa popolnoma puzabil,« pravi tudi Zober. »Pes je star in nikakor ni moj prijatelj že od nekdaj, posebno ponoči ne, poznam ga. E, pa naj nocoj dosluži, boljše zanj, če nagle smrti crkne, nego da ga naposled konjederec dobi.«

Rekši sname starec dvocevno puško z ramena, napne jo in dene roko na kljuko, da bi odprt.

»Ne!« prosi Lisec prestrašen in se postavi predenj, »streljali ne boste, dokler vam jaz braniti morem. Ves grad bi bil pokonci. Ostanite tu.«

»Menite li, da sem jaz mož, ki si braniti da, kadar hoče?« vpraša suho smehljaje se Zober.

»Tedaj vas lepo prosim, že zaradi ropota, ki bi ga strel naredil, ne ubijajte psa, ako se vam že ne smili žival, ki glede zvestobe prekosi najboljšega prijatelja. Rajši ne hodite proč!

»To je bila prva moževa beseda! Prav govorite. Pes je zvest. Človek ni. Zato pes kazni ne zasluži.«

In starec se zopet zagrohoče, spne petelina in oprta puško.

»Knjigo o tem napišite: pes je zvest, človek pa človeka izdaje, le človek je nehvaležen.«

In zopet se starec glasno zasmeje, a z nekovo resnobo, da je Lisca skoro pretreslo.

»Idimo torej nazaj v vaš brlog, dragi moj nečak, sin moje sestre, katere niti nisem nikoli imel. Ne ostaje mi torej drugega, nego pri vas prenočiti. Nič se ne ustrašite, jaz sem z malim zadovoljen.«

Vrneta se v sobo; tam sede stari na zofo, vrže svoj redeči fes z glave po mizi in pravi:

»Nemezis, nemezis! Ondan sem vas spodil iz postelje in iz stanovanja, in evo, jaz moram zdaj vas prositi prenočišča. Jaz sem vaš in pasji ujetnik. Sedaj storite kar hočete.«

»Moja postelja je vam z voseljem na službo dana, gospod doktor,« reče Lisec.

»Sedaj sem že na zofi in sem morda celo vesel da mi žareče oglje na grešno glavo zbirate.« Ton, s katerim je starec govoril, je bil vedno sarkastičen, sicer dobrovoljen in vendar na pol žaljiv. Ali govornik je imel sive lase in je vobče kazal nekaj, kar je Liscu imponiralo.

»Na oknu imate nekaj, kar bi utegnilo vino biti. Ako je sploh kaj alkoholičnega v steklenicah, primaknite mizo in dajte sem. To se razume, da prisedete tudi sami. Ker sva že enkrat v tako bližnje sorodstvo stopila, morava se vsaj natančneje seznaniti. In to gre najbolje pri vinu, po stari šegi. Ker moram sam prevzeti zagovor svoje osebe, naj vas takoj potolažim, da sem morda vendar še malo boljši, nego je moj glas, posebno morda nimam toliko hudičev v sebi, kakor vam jih je vaša stara prijateljica poprej malala.«

Lisec je bil medtem mizo primaknil in steklenico vina na mizo postavil. Brižljivost gospodične Senčarjeve ga je namreč vedno oskrbovala z dobro pijačo.

Ko vkupe sedita začne stari doktor Lisca izpraševati o njegovih razmerah, kakor ga je nekdaj grajska teta izpraševala.

Počasi se tako med njima začne pogovor, ki je bil od prejšnjega osornega in zbadljivega starčevega vedenja povsem različen in je dobil celo prijateljsko lice. Doktor je bil zgovoren in beseden, ni mu zmanjkalo ni vprašanj ni opomb; samo o sebi ni govoril.

Pil jo pogosto, izpraznila sta bila drugo steklenico in večina izpitega je prišla na račun starčev. Vino je bilo močno, vendar ni Lisec čisto nič opazil, da bi se bila pijača starega pivca prijemala, kvečjemu da je morda neizčrpljivost njegovega besedovanja tudi v pijači zajemala vedno novih predmetov.

»Kaj berete tu?« vpraša Zober, ko je Lisec, zastonj njegovega ugovora pričakovaje, tretjo steklenico odpiral, in vzame z druge mize odprto knjižico, katero je Lisec prej ob mraku v rokah imel. Bila je zbirka slovenskih pesmi. Zober nekaj časa prebira in nazadnje vpraša:

»Imate več takih knjig?«

»Vzel sem le malo s seboj, da imam včasih za zabavo, kadar ne delam.«

»Mnogo itak niste mogli s seboj vzeti takega.«

»Ker je naša literatura majhna,« odgovori Lisec nekako veselo zavzet zaradi starčevega zanimanja. Zober pregleda vse in potem pravi:

»A vendar nove reči, nova pisava. Stvar je napredovala. Ko sem jaz študiral, zanimal sem se tudi nekoliko za to. Kasneje v Afriki mi je bil še Vodnik ljub tovariš, ki me je spominjal doma in lepe mladosti. Ali potem sem vse zgrešil.

NAGRADNO KRIŽANKO VAM POKLANJA »EMO«

SESTAVA JEV
ZANIČLJIV IZRAZ ZA DUHOVNIKA
DANEU
DRAGO KAMENJE
REKA V ZSSR
MITO TREFALT
JAZ (lat.)
ČEŠKI SKLADATELJ Alois
SIRIJA SKUPAJ Z MEZOPOTAMIJO
NOVI DINAR
BOG RIŽA V ŠINTOIZMU
SLOVENSKI PEVEC Braco
POLOŽAJ V JOGI
DROBNA MEHANIKA
POD
VODILNOST V POLITIKI
GORNJE OKONČINE
EDEN IN DRUGI
OSEBNI ZAIMEK
JEZERO V ZSSR
IZBOLJŠAVA ZAKONA
KARBONILNA ORGANSKA SKUPINA
SKAND. MOŠKO IME
PESNIK GRUDEN
PRIMORSKA REKA
ZVRST VIŠNJE
JOPICA (orig.)
MUSLIM. ŽENSKO IME
OVIJALKA
EMO
MESTO NA JUGU INDIJE
KRAJ BLIZU BARCELONE
AFRIŠKO DREVO S TEMNIM LESOM
SLOVENŠKI DNEVNIK
ZVRST PŠENICE
STARA BABILON. PRESTOLNICA
IGRALKA TKAČEVA
VELIKA PTICA UJEDA
DESNI PRITOK MORAČE
MAJHEN DELEC SNOVI
PIŠČALKA, KI POSNEMA ZAJČJE VEKANJE
VZKLIK PRI BIKOBORBI
MOORIKAVOST
CERKV. SLOVANŠČINA
PEDAGOG DORIAN
IGRAČA MADŽAR. ARHITEKTA
ČEVLJARSKA NIT
STAROFRANC. KRALJ ŠKRATOV
DANSKI OTOK daljša pisava
CIRIL IN...
NAŠ DENAR
EMO
GRŠKA ČRKA
ZNAN WESTERN

NAGRADNI RAZPIS

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 200 din

Pri žrebu bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih najkasneje do torka, 12. januarja do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite »NAGRADNA KRIŽANKA« in svoj točni naslov.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE »MODA«

Vodoravno: KOKSAR, OTRPNI KRČ, S POSLOVNIMI, ENOTAMI, KES, RIL, KAEMOR, KOK, ATENEJ, LRS, IN, ATLAS, MINA, ALOA, SKI, PRIKOLICA, ONAN, ITAL, ROKADA, ADAMIT, FRA, ABADAN, AROSA, RIS.

IZID ŽREBANJA

1. nagrado 300 din prejme Marica OZIS, Valentina Orožna 8 b, 63230 ŠENTJUR PRI CELJU
2. nagrado 200 din prejme ŠPEH ERNEST 63330 MOZIRJE 258
3. nagrado 100 din prejme LEBEN MARTA, Novo Polje c. VII/16, 61260 Ljubljana Polje

Nagrajencem iskreno čestitamo!
Nagrade boste prejeli po pošti.

Zakaj je tako...

ZAKAJ SANJAMO?

Tudi če trdno, globoko spimo, naši možgani ne mirujejo popolnoma. Sicer počivajo, malo pa le delajo. To zmanjšano delo so naše sanje. Največkrat sanjamo o tistem, kar smo počeli čez dan, toda večkrat spremenjeno – prizore gledamo kot v čudnem filmu.

Sanje so naraven pojav. Menijo, da sanjajo vsi ljudje, da, celo dojenčki. To so ugotovili s posebnim aparatom – encefalogramom, ki zapisuje spremembe električnih impulzov v naših možganih. Sanje doslej znanstveno še niso dovolj raziskali, čeprav jim ljudje že stoletja pripisujejo velik pomen. (Mnogi mislijo, da sanje lahko opozorijo na nekaj, kar se bo šele zgodilo, a to ni res). V našem spominu ostanejo samo posamezni prizori, ker si nikakor ne moremo vsega zapomniti. Nekateri menijo, da sanje pomagajo našemu duševnemu ravnotežju in da je to njihova najvažnejša vloga.

ZAKAJ NAS NE BOLI, KO STRIŽEMO NOHTE IN LASE?

Občutek bolečine prenašajo v našem telesu živci. Razširjeni so povsod po telesu, njihovo središče pa je v možganih. Če se urežemo, opečemo ali zbodemo, prenesejo živci občutek bolečine v možgane. V laseh in nohtih živcev ni, zato nas ne boli, ko jih strižemo.

Nohti in dlake – torej tudi lasje – so tako grajeni, da deli, ki štrlijo iz kože, nimajo živcev. Ti so v koži, globlje ali bolj plitvo razporejeni. Če dlako porežemo s škarjami, ne bomo nič čutili, če pa jo bomo izpulili, bomo hkrati z njo izvlekli tudi njeno korenino, ki je povezana z živci za bolečino. Takrat bomo občutili bolečino. Kot je vse drugo v naravi smotrno, je zelo smotrno tudi to, da nohti in lasje nimajo živcev: če bi jih imeli, bi bili ljudje zaraščeni, namesto nohtov pa bi imeli kremplje.

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Za obrtnike – imetnike žiro računov smo pripravili poenostavitev postopka vnovčitev čekov občanov, ki jih obrtnik prejme za opravljene storitve. Izplačilo je takojšnje in je lahko gotovinsko ali pa banka vknjiži sredstva na žiro račun.

TELEKS

AMADEUS POROČA

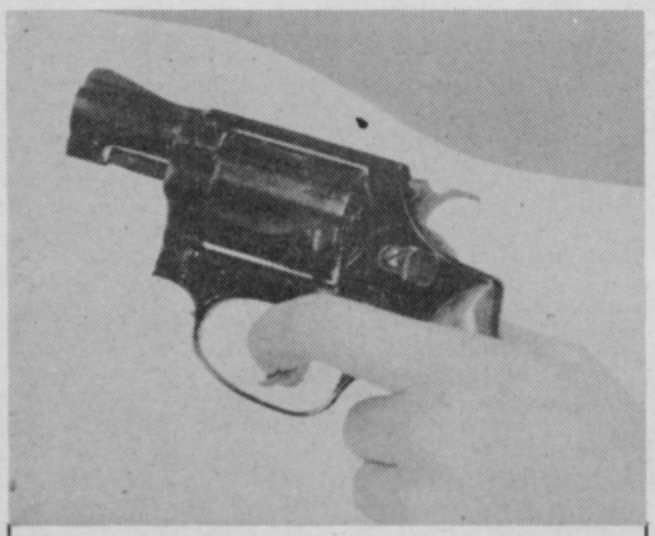

Na sliki vidite najnovejši tip pištole, s katero streljajo v naši regiji živino. Med njo so tudi kozli. Nekaj jih je tudi pri dogovarjanju med delitvijo dela med šentjursko in celjsko klavnico, v vsakem primeru, kot vedno, pa je zaklan potrošnik.

VELIKA IGRA

16

Piše in riše: JELKO PETERNELJ

KAJAKAŠI NA MRZLIH VODAH

»Sportske novosti« so v nedeljo, 3. januarja letos pripravile 12. tradicionalni novoletni spust s kajaki in kanuji na Savi pri Zagrebu. To tekmovanje bo ostalo v globokem spominu vsem nastopajočim in gledalcem, saj je potekalo pod zelo težkimi pogoji. Narasla Sava je nosila s seboj drevje, steklenice in razno drugo navlako, poleg tega pa je megla zastirala dober pogled. Krajši konec so tako potegnili »mirnovodaši«, saj je prispel na cilj le Delić iz Končarja, medtem ko sta naša najboljša Janić in Ljubek reševala čoln oz. sotekmovalca Šabljana, ki se je zagozdil v grmovju.

Celjani so znova pokazali, da so kos tako težkim razmeram, saj so se v primerjavi z ostalimi odlično uvrstili. Pri članih v kajaku je DUŠAN KONDA osvojil tretje mesto in le za las zgrešil pokal Sportskih novosti. Prav tako je bil odličen MATJAŽ MURGELJ, ki je zmagal med mladinci, drugi pa je v isti kategoriji bil njegov klubski tovariš SANDI JELENC! ZDRAVKO SENIČAR je osvojil prvo mesto pri pionirjih in dokazal, da bo treba nanj v letošnjem letu krepko računati!

Rezultati: K-1 člani: 1. Tumara »Slavija« 30,45, 2. Skok »Rašica« 30,46, 3. KONDA »Nivo Celje« 30,47. K-1 mladinci: 1. MURGELJ »Nivo« 30,58, 2. JELENC »Nivo« 32,05, 3. Viljevac »Končar« 32,34. K-1 pionirji: 1. SENIČAR »Nivo« 34,19.

JOŽE JELENC

SKOZI ŠAHOVSKI KOTIČEK 81

1051 POSLANIH KUPONOV

Lani v šahovskem kotičku 28 gostov

Prav je, da na začetku Novega leta opravimo tudi krajšo analizo »Šahovskega kotička,« torej tiste odaje, s katero smo začeli v Ponedeljkovih športnih dopoldnevih pred dvemi leti in sicer dvakrat na mesec. Tej specializirani oddaji so kasneje sledile še druge, kot »Iz dela Partizana« in »Iz pisarne ZTKO.« Vse troje se je izkazalo za koristno, saj pomeni na posameznih področjih poglabljanje v določeno panogo ali dejavnost.

Januarja je bil gost »Šahovskega kotička« doslej največji celjski športnik **Stanko Lorger,** ki je dokazal, da je velik ljubitelj in dober poznavalec šahovske igre. Tretji ponedeljek v januarju je bil gost predsednik Šahovskega kluba Celje in direktor Topra **Zvone Dežnak.**

Februarja sta bila gosta **Jože Šnajder,** ki je 2. decembra lani slavil 70 letnico življenja in ponovno **Zvone Dežnak** zaradi sodelovanja v žrebanju nagradne igre.

Marca so bili trije gostje: novinarka **Marjela Agrež** je pripravila zapis o delu šahovskega krožka na I. osnovni šoli in se pogovarjala z vodjo tega krožka **Jožico Lorger,** v studiu pa sta bila **Branko Lorger** iz celjskega Izletnika in **Srečko Kolar,** predstavnik celjske Metke.

Trije gostje so bili tudi aprila: **Milan Ojstrež** iz Ingrada, mednarodni mojster in zmagovalec šahovskega turnirja v Celju ob Dnevu železničarjev **Zvonko Meštrović** ter **Vojo Džinovski,** direktor Steklarne Boris Kidrič iz Rogaške Slatine.

Maja smo se spomnili **Viktorja Godnika,** ki je slavil 80 letnico življenja, v studiu pa je bil **Jože Sadar** iz Pivovarne Laško.

Junija so bili gostje oče in sin oba **Franca Brinovec** iz Žalca in **Franc Gazvoda,** direktor EMO Celje ter tudi predsednik ŠK Žalec.

Julija je prišel **Jovo Tišma** iz Rogaške Slatine, sodeloval pa je tudi **Arandžel Stanković** iz Kovinotehne.

Avgusta smo se pogovarjali z mladim šahistom **Tinetom Prislanom** in **Mitjo Uriskom** iz KIL Liboje.

Septembra sta prišla **Marjan Leban** iz Cinkarne in **Ivo Pohole,** predsednik šahovske sekcije v Cinkarni.

Oktobra so bili ponovno trije gostje: **Edo Rudolf** predsednik ŠK Ptuj, **prof. Božidar Brezonšćak – Bagola** in **Vladimir Strilne** iz Straže pri Rogatcu.

Novembra nas je najprej obiskal **Franc Lipoglavšek,** predsednik Občinskega sindikalnega sveta Laško, nato pa še **Vili Germ** iz Auree Celje.

December smo zaključili s **Petrom Zalokarjem,** ki vodi šahovski krožek na OŠ I. celjske čete in **Brankom Vivodom** iz celjskih Zlatarn.

Tako je bilo v lanskem letu v studiu samo v »Šahovskem kotičku« 28 gostov! V nagradnih igrah je bilo podeljenih 36 nagrad v dvanajstih igrah, za katere smo dobili kar 1051 kuponov (300 več kot leta 80!) ali poprečno na igro 87 kuponov, kar je občutno več, kot predlansko leto. Nagrade je dobilo 41 nagrajencev. Največ poslanih kuponov je bilo za Zlatarno 154 (doslej rekord), Kovinotehno 127 itd. Z igro in »Šahovskim kotičkom« bomo nadaljevali tudi v letošnjem letu po ustaljenem programu!

FRANC PEŠEC

ŽOGA JE OKROGLA

Žoga z nogometnih velikih igrišč počiva! Kako smo lahko zadovoljni z uvrstitvijo ekip s širšega celjskega območja v različnih ligah?

Velenjski Rudar je končal v II. zvezni ligi jesenski del na predzadnjem mestu. Če pa upoštevamo, da je zadnjeuvrščena ljubljanska Svoboda odstopila od nadaljnjega tekmovanja, potem je Rudar zadnji. In če k temu prištejemo še zadnje ukrepe v upravi NK Rudar (nič več zaposlenih, nič več nadomestil itd.), potem si od tega zveznega ligaša v spomladanskem delu ne moremo obetati kaj boljšega kot slovo od te lige in povratek v republiško ligo.

Republiška liga: imamo enega predstavnika, in to Šmartno, ki je jesenski del prvenstva končalo na drugem mestu za favoriziranim Mariborom. Šmartno je s samo domačimi igralci v trinajstih srečanjih zmagalo devetkrat, enkrat remiziralo in trikrat izgubilo. Zanimivo je, da je oddalo kar tri točke na domačem igrišču (remi z Železničarjem in poraz z Muro), štiri pa izgubilo prepričljivo z Rudarjem v Trbovljah in »nepreprič-ljivo« v zadnjem kolu z Mariborom, jesenskim prvakom, na njegovem terenu. Šmartno ima tudi boljšo gol razliko od vodečega Maribora (Maribor plus 22, Šmartno plus 26!) Napoved za spomladanski del: prvak bo po vsej verjetnosti Maribor, za drugo mesto pa so kandidati Šmartno, Mura, Izola, Slovan in Železničar, med katerimi so samo tri točke razlike. Šmartno je jesenski del začelo odlično, kasneje pa popustilo. Če bo tako tudi spomladi, bo vrstni red brez manjših sprememb verjetno podoben jesenskemu. Žal pač Šmartno nima večjih ambicij kot samo visoko uvrstitev v republiški ligi. Samo to in nič več!

OBMOČNA ČLANSKA LIGA VZHOD: Kladivar je jesenski prvak (9 5 2 2 23:10 +13 12 točk), Elkroj iz Mozirja je drugi (9 5 2 2 20:7 +13 12 točk), Steklar iz Rogaške pa peti (9 3 4 2 6:6 0 10 točk) itd. Spomladanska borba za vrnitev v republiško ligo bo huda. Favoritov je več, med njimi tudi vse tri ekipe s širšega celjskega območja – Kladivar, Elkroj in Steklar. Kladivar je »zaživel« v zadnjem delu jesenskega tekmovanja, Elkroj je dobro začel in slabše končal, Steklarja pa muči strašna neučinkovitost.

SLOVENSKA MLADINSKA LIGA: edini predstavnik s širšega celjskega območja velenjski Rudar je med dvanajstimi ekipami osvojil peto mesto, za vodečo ekipo Ljubljane pa zaostaja za pet točk.

PODROČNA MLADINSKA LIGA »C« SKUPINA: po jesenskem delu vodi Usnjar iz Šoštanja, Partizan Žalec je četrti, Kladivar iz Celja šesti, Sigma Vransko sedma, Elkroj iz Mozirja osmi in Šmartno deveto med enajstimi ekipami. Usnjar Šoštanj ima tri točke prednosti pred drugouvrščenim Partizanom iz Slovenj Gradca.

PODROČNA MLADINSKA LIGA »D« SKUPINA: Dravinja iz Slovenskih Konjic je po jesenskem delu na drugem mestu, Steklar iz Rogaške pa zadnji, deseti.

TV – MILAN BRIŠNIK

NA KRATKO

TOČKI LITIJI

V 8. kolu SKL so košarkarice Libele doma presenetljivo izgubile še z ekipo Litije. Dejstvo je, da so nasprotnice mnogo starejše in veliko bolj izkušene igralke, vendar to nikakor ne more biti opravičilo za poraz Celjank 47:50 (24:26). Tokrat so domačinke prikazale najslabšo igro v lanskem tekmovalnem obdobju, saj so bile neuspešne na vsej »črti«. Raztreseni igri Celjank je verjetno botrovala tudi poškodba Kozeljeve takoj na začetku drugega polčasa. Igralke Libele so se po zadnjem porazu razšle s tolažljivim upanjem – saj po Novem letu boljše bo!

Koše za Libelo so dosegle: Kozelj 6, Božič 4, Cerjak 15, Janžek 2, Cencelj 11, Aleksič 5 in Pibernik 4.

J. BOŽIČ

IVAN KOVAČIČ TRETJI

V Doliču je bilo območno prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše pionirje, kjer so sodelovali tudi skakalci Izletnika iz Celja. Rezultati: 1. **Tomi Muršec,** SSK Titovo Velenje, 2. **Andrej Kotnik,** TVD Partizan Mislinja in 3. **Ivan Kovačič,** SD Izletnik Celje.

NOVOLETNI TURNIR FRANCU BRINOVCU

Šahovski klub Prebold je tudi ob letošnjem Novem letu pripravil novoletni šahovski brzoturnir, na katerem je nastopilo 26 šahistov iz Savinjske doline. V prvi skupini je zmagal pionir Franc Brinovec iz Žalca pred Stanetom Skokom iz Šempetra in Francem Turkom iz Žalca. V drugi skupini je bil najboljši Jože Štorman iz Šempetra in v tretji Jože Grobelnik iz Vrbja pri Žalcu. Organizacija je bila odlična, dogovorili pa so se tudi za srečanje v začetku prihodnjega leta.

J. GROBELNIK

ŠENTJUR PRED HMEZADOM

Tri ženske kegljaške ekipe z našega območja tekmujejo v kvalifikacijah za vstop v I. republiško ligo. V 6. kolu, ki je bilo v Prevaljah, so najboljši rezultat dosegle mlade kegljavke Celja, ki so bile pete in so porušile 2287 kegljev. Najboljša je bila ekipa Rudarja iz Trbovelj 2408 kegljev.

Kot zanimivost naj omenimo, da je presenetila mlada ekipa Šentjurja, ki je bila sedma (2207) pred Hmezadom (2188) kegljev. Med posameznicami je bila v ekipi Celja najboljša Šeškova 422, pri Šentjurju Kroflova 417 in pri Hmezadu Birsa 384 kegljev.

ŠOŠTANJ PRED KOVINARJEM

Prvi finalni kvalifikacijski nastop najboljših kegljaških ekip posameznih regij ni prinesel uspeha našima predstavnikoma. V Celju je namreč zmagala Čarda 5274 pred Fužinarjem 5246, medtem ko je bil Kovinar tretji 5203 in Šoštanj četrti 5006 kegljev. V skupnem seštevku je Šoštanj tretji s 25.117 keglji pred Kovinarjem, ki je četrti in je porušil 24.988 kegljev.

V zadnjem nastopu so bili pri Kovinarju najboljši Zorc 899, Čagalj 878 in Brglez 864 ter pri Šoštanju Rajšter 858, Križovnik 847 in Fidej 842 kegljev.

Zadnji nastop bodo imeli vsi kegljači še v Prevaljah. Zmagovalec je že ekipa Čarde iz Murske Sobote. Vse to ponovno potrjuje, da nobena celjska ekipa ne bo uspela, če se ne bodo v najboljši celjski ekipi pomerili najboljši igralci in da bo ekipa, pa naj si bo to Kovinar, Aero ali Ingrad, dejansko najboljša selekcija kegljačev, ki ne kegljajo za KK Celje. Le tako si bomo priborili drugega predstavnika v republiški ligi.

NOV USPEH PLAVALCEV NEPTUNA

Na novoletnem plavalnem mitingu v Mariboru so nastopili tudi najboljši celjski plavalci, ki so dosegli lepe uspehe. Mojca Anderle je bila tretja na 100 m kravl – 1:20,0. Lavričeva je bila dvakrat tretja in to na 100 m prsno 1:29,9 in 100 m delfin 1:30,4. Še boljša je bila Juršetova na 100 m delfin, druga, z rezultatom 1:25,0. Lavričeva je zmagala na 100 m mešano z dobrim rezultatom 1:27,3.

Med pionirji je bil Dejan Tesović tretji na 100 m mešano – 1:30,2. Mladi Zupanc pa je osvojil drugo mesto na 50 metrov prsno z rezultatom 48,1.

J. KUZMA

ŠAHISTI ŽELEZARNE NIČ VEČ NA SŠI OB TAKŠNEM SOJENJU

Prvi delovni dan v letošnjem letu smo v uredništvo športa pri NT – RC dobili nadvse zanimivo pismo, ki so nam ga poslali v objavo šahisti Železarne Štore. Takšnih pisem si želimo še več, na današnje pa pričakujemo odgovor tistih, katerim je namenjeno. Pismo objavljamo v celoti in nepopravljeno. Original je v uredništvu.

Ekipa železarne je na jesenskem šahovskem tekmovanju občine Celje, za leto 1981, zbrala 22 točk in s tem dosegla 2. mesto. Za ekipo Ingrada je zaostala za 2,5 točki, je pa dosegla 3 oziroma 3,5 točke več od tretjeuvrščene Kovinotehne in četrtouvrščene ekipe EMO.

Ker pa je v ekipi železarne v zadnjih dveh kolih nastopil njen štipendist, ki po propozicijah ne bi smel igrati, so dosežena rezultata (z Ingradom 2:2 in Zlatarno 3:1) kontumacirali s po 0:4. V preteklosti so za posamezne ekipe večkrat igrali štipendisti, kar se je toleriralo in do sedaj ni bilo primera, da bi se zaradi tega izvajale sankcije, kljub pravilnikom. Šlo je namreč za široke – delavske igre, ki naj zajamejo čim širše množice. Tu bi tudi odgovorili strokovnemu tajniku ZTO, ki nam očita zaradi tega primera goljufanje. Najbrž ni dovolj seznanjen in ne ve, kaj govori. Mi smo našega štipendista odkrito prijavili v nastopnem lističu in tudi povedali smo, da je naš štipendist. Naj se tajnik ZTO o tem prepriča. Kje je tu kakšno goljufanje? Če pa smo nepravilno ravnali, pa smo pripravljeni sprejeti sankcije po propozicijah in pravilniku. Vendar pošteno in po pravilih, ne pa samovoljno in krivično odločitev ZTO, ki je na podlagi neznanja in namernega zamolčanja pravilne odločitve, ki bi jo moral podati vodja šahovskega tekmovanja, ki je tudi republiški šahovski sodnik, odločila drastično s po 0:4!

Ali je možna takšna kontumacija v šahu za ta primer? Nikakor ni možna! Odvzame se dosežene točke samo osebi, ki ni imela pravice igrati, ne pa ostalim igralcem, ki so pravilno registrirani. Kako so na ZTO mogli biti tako hrabri, da so odvzeli točke tudi ostalim trem igralcem v ekipi, ki so jih zasluženo prigarali?

Propozicije, ki smo jih dobili od TKS, pravijo, **v točki 11: »Igra se po pravilih Šahovske zveze Jugoslavije«.** Po tem pravilniku ŠZJ se izvajajo namreč prav vsa tekmovanja v šahu v naši državi in to brez izjeme od medobratnih tekmovanj v DO do državnih prvenstev. To vedo vsi šahisti. In kaj pravi pravilnik ŠZJ za naš slučaj? V členu 38 in točki C pravi: **»Če igra na ekipnem tekmovanju igralec, ki je nepravilno registriran ali nima pravice, da igra iz nekega drugega razloga, potem izgubi to partijo s kontumacom. Ostale partije pa se registrirajo z doseženim rezultatom.«** Seveda morajo biti igralci razvrščeni po kategorijah. Temu pa je bilo zadoščeno.

Po pravilniku ŠZJ se nam pravilno odvzame torej 2 točki, kolikor jih je dosegel igralec, ki ne bi smel nastopiti. S tem odvzemom dveh točk pa smo še vedno drugi! In to tudi smo po sprejetih PROPOZICIJAH za to tekmovanje in po PRAVILNIKU ŠZJ!

Žal pa je ta zakoniti odvzem dveh točk bil nekaterim premalo. O kontumacu s po 0:4 so odločevali na ZTO rokometaši in ostali športniki, ki se na šah ne razumejo preveč, kot se je pokazalo. Pri tej drastični odločitvi pa je asistiral vodja šahovskega tekmovanja in šahovski sodnik, ki pa je vedel za pravilni postopek, vendar pa je modro molčal in ni povedal pravilne poti. Zakaj? Ker je hkrati tudi igralec ekipe EMO! Ni prvič, da se v celjskem šahovskem življenju špekulira. Če se železarno močneje kaznuje, čeprav mimo pravilnika, skoči ekipa EMO s četrtega na tretje mesto?! Prva tri mesta pa so denarno nagrajena! To se je dejansko tudi zgodilo. Tako se je ekipa EMO pomaknila s četrtega na tretje mesto in sprejela denarno nagrado za to mesto. Bravo za oboje! Mesto in nagrado! Na ZTO se nista pritožili prizadeti ekipi Ingrada in Zlatarne, ampak kaj mislite, kdo? Pritožila se je ekipa EMA in njen igralec, ki je vedno tudi sodnik in vodja tekmovanja. Ali ni to preveč oblasti za eno in isto osebo? Po pravilniku ŠZJ ne more glavni sodnik igrati za nobeno ekipo! In še nekaj. Pritoži se lahko direktno prizadeta ekipa, proti kateri je sporni igralec igral! Ali je igral proti ekipi EMO? Ni igral! To pa še niso vse pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki so na tem tako množičnem šahovskem sindikalnem tekmovanju bile storjene. Pred tekmovanjem se mora obvezno prečitati propozicije za to tekmovanje. To ni bilo storjeno s strani šahovskega vodje. Propozicije so imele samo trinajst kratkih točk in jih je možno prečitati v minuti ali dveh. Kako se je sodilo na tem tekmovanju, je tudi dokaz, kako nam je sodnik v šahu odštel prisojeno kontumacijo s po 0:4? Po dopisu ZTO št. 208/81 smo bili obveščeni o kontumacih z Ingradom in Zlatarno s po 0:4, kjer je republiški šahovski sodnik podal novi vrstni red ekip, po katerem imamo 14 točk in smo na sedmem mestu! Kako je možno tako sojenje? Saj smo imeli že pred spornima dvobojema 17 točk! Torej nam je sodnik, poleg kontumacov s po 0:4, odvzel še dodatno 3 točke! Zopet nepravilnost, brez vsake obrazložitve. Mnenja smo, da nam bi sodnik rad vzel prav vse točke. Ali je možno, da nam takšen človek sodi še v nadalje? Tu bi pripomnili, da se take in podobne nepravilnosti dogajajo v Celju že vrsto let nazaj in so jih molče trpele druge ekipe, pa tudi mi. Če si se samo malo oglasil, ti je jezik takoj zavezal. Saj se tudi sedaj nismo imeli pravice pritožiti. Zato smo napisali odprto pismo in pričakujemo pošten odgovor šahovskega sodnika, ki je toliko stvari v tako kratkem času zakuhal.

Na sestanku šahistov naše sekcije v železarni pa smo sklenili, da se zaradi krivic, ki smo jih utrpeli s strani večnega šahovskega sodnika v Celju, tovrstnih tekmovanj ne bomo več udeleževali. Vsaj tako dolgo ne, dokler bo on delil pravico. Nam je pa zelo žal, da prekinjamo to tekmovanje, na katerem sodelujemo že več kot 30 let in lahko rečemo, da zelo uspešno. Saj smo bili v preteklosti že večkrat občinski in tudi okrajni prvaki v šahu.

P. s.: podpisanih je lastnoročno šest šahistov Železarne Štore, na njihovo željo pa zaenkrat ta zapis objavljamo pod naslovom

ŠAHISTI ŽELEZARNE ŠTORE

MLADI PIŠEJO

IZLET V MEDULIN IN PULJ

Listam po celjskem Novem tedniku, ki ga redno berem. Naenkrat zagledam prijavnico za izlet v Medulin in Pulj. Vedela sem, da sta stara mama in stari oče že pripravljena. Mamica me je vprašala, kateri članek tako z zanimanjem berem. Ko sem ji povedala, da berem o izletu v Medulin in Pulj, me je vprašala, če bi tudi jaz rada šla. Pa še kako rada bi videla puljsko areno in se peljala z zelenim vlakom! In mama mi je dala denar za ta izlet.

V soboto ob sedmih smo se iz Celja odpeljali z zelenim vlakom. Sedela sem ob oknu in opazovala naravo, ki je bežala mimo mene. Kmalu je posvetilo sonce in pogled na belo pokrajino, posuto z biseri, je bil še lepši. Skratka, bila sem zadovoljna. Vso pot nas je spremljala glasba. Tako udobno se še nisem nikoli vozila. Kar prehitro smo bili v Pulju, kjer so nas že čakali avtobusi in nas odpeljali v Medulin. Namestili smo se v hotelu Belvedere. Tam smo imeli tudi kosilo. Popoldne pa smo si ogledali mesto. Nikoli še nisem bila v tem času na morju. Mesto je bilo lepo, vendar skoraj popolnoma prazno. Le tu in tam smo srečali kakšnega človeka in ga povprašali po trgovini. Šli smo mimo treh trgovin, vendar je bila le ena odprta in v njej sem si kupila razglednice in spominčke na to mesto.

Po dobri večerji smo imeli zabavni večer. Pripravili so nagrade za posamezne udeležence. Tudi jaz sem bila med srečnimi dobitniki. Kot najmlajši potnik zelenega vlaka sem dobila čokoladno torto. Ker sem velika sladkosnednica, sem bila nagrade zelo vesela.

Drugo jutro smo po zajtrku imeli prosto. Nekateri so posedli ob kavi, drugi so kegljali, skratka, nikomur ni bilo dolgčas. Vsi smo se lahko zaposlili.

Po kosilu smo se s tremi avtobusi odpeljali v Pulj, kjer smo si ogledali znamenito areno. Kar sem do sedaj videla le na slikah, je postalo resnica. Veličastni amfiteater me je navdušil.

Prehitro je minil ta lepi izlet. V vlaku sem slišala, kako so potniki hvalili organizatorje tega izleta. Želim si, da bi me starši še kdaj nagradili s tako lepim izletom.

DARJA TURNŠEK, 7. a
OŠ Primož Trubar, Laško

VABLJIVA VABILA

Na šoli velikokrat pripravljamo razne prireditve. Na nje vabimo krajane in druge. Zato pa moramo narediti vabila. Opazili smo, odkar pošiljamo vabila, ki jih naredimo sami, da ljudje raje prihajajo na proslave. Letos sem naredila dva vabila. Za večer kmečke proze in poezije, ki ga je pripravil literarni krožek, sem narisala na sprednjo stran kmečko hišo, kmetico, ki krmi pišek in kmeta. Vse sem narisala, s črnim flomastrom. Za taborniško čajanko pa sem narisala tabornico in tabornika v taborniškem kroju, ki stojita ob gozdu. Če je le mogoče vabila izročamo ljudem osebno.

IRENA ŠVAB, 3. r.
OŠ Stranice

JAZ, PES

Uh, kako težko je biti pes! Moram jesti trde kosti in ostanke od večerje ali kosila. Privezan sem na težki verigi. Moram biti zunaj, ko je mraz, v hiši pa se grejejo očka, mamica. Včasih mi je kar dobro, ko me gospodinja počoha po glavi in me spusti z verige. Takrat svobodno tekam po travnikih in lovim metulje, žalosten pa sem, ko me priveže jo spet na njo. Jaz se pa ne pustim in včasih se mi posreči, da zbežim takrat me ne morejo prikleniti na to presneto verigo. Pes pač ni dobro biti. Lajati moraš na nepoznane ljudi, pa vseeno jih ne moreš doseči, ker je veriga prekratka.

Naenkrat se zbudim in vidim, da sem v postelji in da sanjam o psu. Mislim, da je res tako s psom. Hitro vstanem in nesem psu jesti. Veselo pomaha z repom in vse poje. Spustim ga z verige, saj sem ponoči okusil, kaj pomeni biti privezan. Še enkrat pomislim, da sem pes, potem pa pozabim in zdrvim v šolo.

MARKO LAZNIK, 4. r.
OŠ Stranice

AVTOMOBILSKA NESREČA

Ko sem bil majhen, sem preživel avtomobilsko nesrečo. Takrat smo imeli fičota. Prevrnili smo se z avtom vred v ribnik. Ko sem prišel domov, sem bil čisto moker. Bili smo srečni, da smo ostali vsi ponesrečenci živi. Takoj, ko sem prišel domov, sem šel spat. Tudi avto je bil čisto razbit. Zdaj nimamo več tistega avta. Kadar grem mimo ribnika, se zmeraj ozrem na tisti nesrečni kraj.

IZTOK HORVAT, 2. r.
COŠ Marija Broz,
Bistrica ob Sotli

KAKŠEN MORA BITI DOBER DOPISNIK

– mora novico čimprej sporočiti, napisati
– pogovarjati se mora z ljudmi, da kaj zve
– učiti se mora slov. jezika, da zna pravilno pisati
– redno mora hoditi h krožku
– tudi sam mora kaj napisati doma
– tudi v popoldanskem času se mora kdaj pa kdaj udeležiti krožka
– pisati mora resnico
– za vse se mora zanimati
– čitati mora zelo veliko
– ljubiti mora svoj materin jezik

DOPISNIKI, 3. r.
OŠ Stranice

BOLEČA RAMA

Ko sva s prijateljico Mileno pasli, nama je bilo dolgčas. Zato sva se šli igrat. Milena me je prijela za roko, jaz pa sem padla. Začela me je boleti rama. Sploh je nisem mogla dvigniti. Ona se je prestrašila, zato je gnala krave domov. Jaz sem jih tudi odgnala. Toda v rami me je tako bolelo, da sem malo jokala. Povedala sem, kaj se mi je zgodilo. Drugo jutro sva šli k zdravniku. Rekel mi je, da moram v bolnico na pregled. Z mamo sva odšli v Celje. Ob povijanju roke me je še bolj bolelo, da sem jokala.

Ko sem ozdravela, sem bila zelo vesela.

BREDA IVAČIČ, 3. r.
COŠ Marija Broz,
Bistrica ob Sotli

NOVOLETNE ŽELJE UČENCEV 1. RAZREDA

Boštjan: da bi mamica končala šolo in da bi imela več časa zame in za bratca. Da bi dobil avtostezo in flomastre.

Peter: sladkarije in tri knjige.

Damjan: smučarske čevlje, knjigo o Indijancih.

Anita: smučarsko opremo, zopet bi rada videla starko zimo, snežinke in čebelico Majo.

Damjan: knjigo o Pepelki.

Aljoša: da bi vsi otroci bili siti. Da bi se selili v nov blok.

Nina: da bi ne bilo več nobene letalske nesreče in da ne bi nobeden otrok izgubil mamice in očka.

Primož: da bi mamica delala v Celju, da bi bila lahko več skupaj. Da bi imel takšne smuči kot Bojan Križaj.

Aleš: da bi bratec hitro zraste, da bi se skupaj igrala.

Alen: želim si, da bi bil tako dober smučar kakor Ingemar Stenmark.

Davor: da bi bil priden.

Sibila: da bi kmalu znala brati.

Marjanca: da si stara mama ne bi več zlomila noge.

Daniel: flomastre, barvice

Metka: žogo

Nataša: da bi se vselili v novo hišo

Marjana: prstan in uhane – zvezdice

Karlinca: smučarsko opremo

Erik: da bi bil ati zdrav, da bi bilo veliko snega in da bi dobil smuči.

Boštjan: da bi šel k teti na obisk v Nemčijo.

Boris: veliko knjig.

Boštjan: veliko malih avtomobilčkov.

ZBRALA:
DARJA KAPUS
COŠ Slavko Šlander,
Prebold

OBISKALA SEM KRAJE, KJER SE JE PISALA ZGODOVINA SVOBODE JUGOSLAVIJE

Ko smo se peljali na dopust v Velo Luko, smo sklenili, da si bomo spotoma še ogledali nekatere zgodovinske kraje Jugoslavije.

Najprej smo zavili v Jasenovac. Že od daleč sem zagledala štorklje, ki so mirno gnezdile na strehah. Naselile so se šele po vojni, ker jih je med vojno plašilo streljanje. Po nekajminutni vožnji sem zagledala kamnito rožo upora in ogromno gomil okoli nje. V te gomile so med vojno zasipavali vse tiste, ki so se uprli okupatorjem in zato umrli. Iz pripovedovanja smo zvedeli, da je Sava, ki teče le nekaj sto metrov od bivšega taborišča, nekoč povsem spremenila barvo. Bila je rdeča od krvi in polna mrličev, ki so plavali po njej. Zgrozila sem se ob misli, koliko nedolžnih ljudi je tu trpelo in umiralo. Otroci, žene, starci in možje. Ustaši niso poznali usmiljenja.

Molče smo se odpravili dalje. Med potjo nisem govorila. Bila sem kot uročena od misli na preteklost, ki jo mi mladi poznamo le iz knjig in pripovedovanja.

Po krajši vožnji skozi Bosno smo se ustavili na Kozari. To je bil drug pomembni kraj naše zgodovine. Najprej smo zagledali dolge stopnice sredi gozda. Povzpeli smo se po njih in pogled se nam je ustavil na mogočnem spomeniku. Upor, ki raste in ga ne morejo zaustaviti niti sovražne divizije, to nam predstavlja Kozara. Na tisoče imen je napisanih na betonske table. To so imena vseh tistih, ki so padli v boju s sovražnikom. Molče sem hodila ob teh imenih in razmišljala. »Zakaj sploh so vojne? Ali ne bi bilo lepo, če bi živeli v miru in ne bi bilo lakote? Molčala sem in se ubadala s temi vprašanji. Se celo moja sestrica je bila začuda tiho. Ni več sitnarila in pot je kar hitreje minevala. Pot v Jajce. Malo pred Jajcem nam je zmanjkalo bencina. Na srečo smo se ustavili prav na bencinski črpalki. Tam smo kasneje tudi pustili avto in se peš odpravili na slapove reke Plive. Že od daleč smo jih zagledali. Ko pa smo prišli bliže, se nam je pogled zaustavil na velikem napisu Tito, ki se je bleščal na veliki pečini. Podali smo se v muzej, kjer se je rodila svobodna Jugoslavija. Dvorana je bila skromna, a okusno opremljena. Delegati so sedeli na lesenih stolih, le za maršala so izbrali udoben fotelj. Vrnili smo se iz okrašene dvorane, iz preteklosti spet v sedanjost. Vendar ta pomembna zgodovinska ura zame ni bila končana. Vprašala sem se: »Kaj je svoboda?« »To, da živimo v miru, gremo brez skrbi na dopust, govorimo svoj jezik?« Tudi to je del svobode, ki smo si jo priborili s Titom na čelu.

Na to so me spominjala imena Tito še vso pot. Vklesana so bila na visokih skalah, na najbolj nedostopnih krajih. Mladi so s trudom pokazali svojo ljubezen do domovine in do Tita.

NELI SOTLAR, 7. b
OŠ Marjana Nemca,
Radeče

OBISK V VOJAŠNICI

V petek, 18. decembra smo si učenci sedmih in osmih razredov osnovne šole Štore ogledali vojašnico v Celju. Tu so vojaki pripravili razstavo sodobnega orožja v počastitev dneva JLA.

Največ zanimanja smo pokazali za terensko vozilo, opremljeno s teleprinterji in najsodobnejšimi radijskimi aparati za oddajanje in sprejemanje poročil.

Tudi ob sodobnem tanku ni bila gneča majhna, saj je vsak želel videti notranjost tega oklepnega vozila, katerega izstrelki lahko uničijo celo mesto.

Učenci smo se zanimali tudi za rakete, ki se uporabljajo predvsem kot protiletalska obramba. Omembe vredne so tudi pištole, ki jih je vsak hotel prijeti v roko. Lahko pa smo si ogledali še topove, mitraljeze...

Ob vsakem orožju so stali prijazni vojaki, ki so nam povedali marsikaj zanimivega o orožju, o njegovi nevarnosti, zakaj se uporablja, kakšni so rezultati pri napadanju in obrambi, kako se polni, kako je treba ravnati z njim...

Ob obisku v celjski vojašnici smo spoznali, kakšno je življenje vojakov, njihovo opremo, za katero so izurjeni. Prav to pa nam vliva zaupanje v moč in sposobnost obrambe naše domovine. Lahko smo brez skrbi, saj bi tako opremljena in hrabra vojska lahko odbila morebitni napad sovražnika.

Spoštovati moramo to našo vojsko, spoštovati njeno budnost in pripravljenost braniti domovino.

ALEŠ KUMPERGER, 8. a
OŠ Štore

MOJA PSIČKA

Moji psički je ime Kala. Je rjave in črne barve. Po pasmi je nemški volčjak. Vse uboga. Je tudi nagajiva. Rada se spusti za putkami. V mojo sestro Darjo je skočila in jo z lahkoto prevrnila.

CVETKA ZAVRŠNIK
OŠ Tabor

OTVORITEV COŠ V ZIDANEM MOSTU

14. novembra, točno ob 10. uri, so trije učenci naše šole prerezali trak ob otvoritvi nove COŠ. Ta dogodek nam bo ostal za vedno v spominu. Naša šola se je preimenovala v COŠ. Otvoritev COŠ je bil za kraj nadvse svečan dogodek. Po kratkem govoru tovariša direktorja, smo vsi nestrpno pričakovali govor tovariša Emila Rojca, ki se je nadvse ljubeznivo odzval našemu vabilu. Z zelo lepimi in jasnimi besedami nam je prikazal vlogo in pomen COŠ. Zelo zanimivo je posegel nazaj, ko je tudi on začel svojo učiteljsko pot in to prav na naši šoli.

Po tem zelo zanimivem govoru tovariša Emila Rojca, se je nadaljeval kulturni program. Pri tem kulturnem programu smo sodelovali tudi mi, učenci naše šole, učenci glasbene šole iz Radeč, člani KUD Zidani most in železničarska godba na pihala.

Po končanem programu so si številni gostje in krajani lahko ogledali prostore prenovljene šole, ki je z adaptacijo in novim pohištvom dobila res novo obliko in podobo.

Na nas učencih COŠ Zidani most pa ostane dolžnost, da s svojim delom pokažemo občanom, da smo upravičeno postali učenci prve COŠ v občini Laško.

SIMONA PEVNIŠEK
in ANDREJA DRAKSLER
COŠ Zidani most

Pionirji na delu – Andreja Rotovnik, 3. r., OŠ Stranice

KER SEM PIONIRKA

– se moram pridno učiti,
– pomagam slabšim učencem,
– imam rada starše,
– koristim domovino,
– se rada učim,
– imam rada tovarišice,
– ne smem nagajati,
– moram spoštovati stare ljudi,
– urejam grob stotih talcev,
– čuvam okolico,
– pobiram odpadke,
– sadim drevesa,
– imam rada našo domovino,
– se dostojno obnašam,
– se redno udeležujem vsakih akcij.

KARMEN ŠMALC, 4. b
OŠ Dušana Jereba,
Slovenske Konjice

NAŠ KLUB OZN

Na naši šoli že dolgo deluje krožek OZN, vanj se lahko vključijo učenci od 2. do 8. razreda. Sestanke imamo vsak ponedeljek sedmo učno uro. Mentorica je tovarišica za zgodovino. V krožku nas letos sodeluje 31 učencev.

Vsak učenec, ki se odloči za sodelovanje, natančno proučuje eno izmed članic OZN in o njej na sestanku poroča. Tako je vsak učenec v krožku OZN ambasador svoje države. Sestanke krožka vodi predsedstvo, ki ga volimo vsako leto. Pred kratkim pa smo se dogovorili tudi za referate predvsem o manj znanih deželah in zanimivostih. Člani kluba OZN se iz teh referatov naučimo mnogo zanimivega in koristnega.

Naš krožek se povezuje tudi z drugimi krožki OZN na osnovnih šolah. V okviru našega krožka deluje tudi sekcija za esperanto, v kateri se lahko učenci naučijo tega mednarodnega jezika, ki jim bo koristil pri sklepanju prijateljstev z mladimi v drugih državah.

Tako člani krožka spoznavamo dogajanja v svetu in pri nas ter si širimo obzorje. To nam bo pomagalo, da bomo znali prav presojati politične probleme v svetu in pri nas.

SANDI ŽIŽEK, 7. b
OŠ Franja Vrunča, Celje

SNEŽI

Tiho, neslišno na zemljo
bele snežinke padajo.
Že se lesketa hrib in breg,
saj do vrha pokril ju je sneg.

Tiho, neslišno sneži,
a narava v plašč se ovije, zaspi.
Gledamo v drobni, beli sneg
in gazimo v strmi breg.

Tiho, neslišno snežec drsi
in nam požene sanke, smuči...
Naše kape obarval je sneg,
mi pa veselo gazimo v breg.

IRENA KRAGEL, 8. c
OŠ Štore

BILI SMO V TOVARNI

Zjutraj, ob 10. uri smo se zbrali pred šolo. Nato smo odšli v obrat LIO. Po obratu LIO nas je vodil tovariš Poklič. Pokazal nam je delovna mesta. Ko smo si ogledali delovna mesta, smo spraševali razne stvari. Povedal nam je, da je v obratu 68 delavcev in da imajo še veliko prostih delovnih mest. Vprašali smo ga, kako skrbijo za zaščito delavcev. Tovariš Poklič nam je vse lepo razložil. Ogledali smo si sušilnico, lakirnico, in tovarno. Nato smo se lepo zahvalili in odšli v šolo.

PRIMOŽ JAGER, 3. b
OŠ Vitanje

IMELI SMO KOLINE

Meseca novembra smo imeli koline. Zaklali smo čunko. Prišel je mesar Adi, pomagal je tudi ati in Radoš. Ko sva prišli z mamico dol, so že delali klobase. Ko sem jaz prišla do hiše, sem v kovačnici zagledala svinjsko glavo. Tako sem se ustrašila, da sem poklicala na pomoč. Mamica je pritekla in se začela smejati, jaz pa sem jo vprašala zakaj se smeje. Rekla je zato, ker je le svinjska glava.

BARBARA KOVŠE, 3. a.
COŠ Zreče

MOJ DOMAČI KRAJ

Moj domači kraj je lep,
pozimi je tu tudi sneg.
Ima veliko lepih stvari,
v njem se vsak dan nekaj spremeni.
V njem se blagovnica blešči,
poleg porušenih gradov,
pa novi blok stoji.

BRANKO POKLIČ, 4. b
OŠ Vitanje

flis maks

predelava plastičnih mas in umetnih smol • lastna orodjarna • dekorativni tisk

arclin 75
63211 škofja vas
tel.: 063 772-053

POSLOVNIM PARTNERJEM
IN VSEM DELOVNIM LJUDEM
SREČNO 1982. LETO

Za stanovanje je potrebno varčevati

Ja . . . z ženo sva se odločila. Enostavno začela sva in vztrajala do konca. Kar se dela tiče — precej sva sama delala, nekaj so nama pomagali tudi znanci pa prijatelji. Pri denarju je bilo malo težje. Namensko sva varčevala že precej časa pred gradnjo. Poleg kreditov od delovne organizacije sva dobila še dolgoročne kredite od banke.

Pri reševanju stanovanjskega problema vam banka pomaga s posojilom, ki si ga lahko pridobite:

- če namensko varčujete z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom,
- z vezavo dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih konvertibilnih deviz,
- s predhodnim varčevanjem in vezavo privarčevanih sredstev.

Višina posojila je odvisna od oblike varčevanja in varčevalne dobe.

Vse podrobnejše informacije vam bodo dali v naši enoti temeljne banke združene v Ljubljansko banko-združeno banko.

ljubljanska banka

NOVOLETNO PRAZNOVANJE PODPRTO Z ŽLAHTNO KAPLJICO

Novo leto. Trenutek, ko si ljudje, pogosto zaprti v ozkost štirih sten, v prešernem razpoloženju sežejo v roke, želijo zdravja, sreče v pravkar rojenem letu... Pa se zgodi, da se toliko nestrpno pričakovano Novo leto obrne tudi drugače, kot smo sprva načrtovali in si želeli. Slavje, podprto z nekaj litri žlahtne kapljice, se kaj rado izrodi v objestnost, grobost, konča pa s posredovanjem mož postave. »Pridržan do iztreznitve« piše v poročilih milićnikov.

Pravzaprav je bilo letošnje praznovanje v primerjavi s prejšnjimi še kar mirno. Večino sporov so skupaj z milićniki zgladili na samem kraju, le osem preveč vnetih vročekrvnežev se je znašlo »na hladnem«.

Že zgodaj na Silvestrovo je 37-letni V. F. iz Celja preglobokо kogledal v kozarec. Domov je prišel nekaj po 18. uri že dodobra v rožicah in začel pretepati ženo in otroke. Da pa bi družina mirno praznovala, so milićniki V. F. odpeljali silvestrovat v zapor. Do iztreznitve.

30-letni L. S. iz Celja na Silvestrovo ob 22. uri še ni vedel, kje bi preživel ostanek noči. Pa se je spomnil znanke M. G. iz Celja in si mislil, da bi bilo silvestrovanje pri njej kar prijetno. Pa je imela M. G. očitno že druge načrte in mu kljub vnetemu razbijanju po vratih njenega stanovanja ni odprla. Pač pa so prišli milićniki in priprli L. S. ter ga tako rešili skrbi, kje bo praznoval Novo leto.

M. P. (30 let) iz Dobrne ob osmi uri zjutraj na Novega leta dan očitno še ni nameraval končati s slavjem. Ker so glasbeniki v hotelu Dobrna že omagali in tudi kakšne druge primerne zabave ni bilo več, si je M. P. omislil metanje kozarcev v goste. Tem pa tovrstna zabava ni bila všeč, še posebej, ker si jih je M. P. izbral za tarče in jim tudi grozil. Milićniki so M. P. pomagali, da je prišel iz hotela in se v zaporu primerno naspal.

R. D. (26 let) iz Titovega Velenja je za srečo v Novem letu razbil nekaj kozarcev. Žvenket stekla mu je bil tako všeč, da je razbijal tudi že zvečer, ko je prišel na obisk k znanki Š. S. v Titovem Velenju. Ta pa za njegovo vraževernost očitno ni imela smisla, zakaj poklicala je milićnike, ki so ga odpeljali. R. D. se bo zagovarjal tudi pred sodniki, ker je poškodoval tujo lastnino.

Tridesetletni Polzelan K. M. je praznoval še v soboto dopoldan in se »v rožicah« vrnil domov, kjer je začel razbijati in groziti družini. Možje postave so mu pomagali, da se je malo ohladil.

D. M. (22 let) iz Titovega Velenja je v soboto zvečer še kar praznoval. Ko se je že vsega naveličal, je najprej razbil prometni znak ob cesti, nato pa še razbijal po vratih stanovanja v Jenkovi ulici. Ker stanovalcem takšen način vošćenja očitno ni bil všeč, so poklicali milićnike, ki so jih rešili nezaželjenega vsiljivca.

Tudi 27-letni G. K. iz Celja, ki je pretepal ženo in otroke, je moral noč preživeti v zaporu.

Č. A. (31 let) iz Celja je praznovanje podaljšal v zgodnje nedeljsko jutro in se nekaj po polnoči znašel na Prešernovi ulici v Celju. Hotel je zapeti, pa je zaradi popitega alkohola lahko samo še kričal. Razočaran, ker se mu koncert ni posrečil, se je začel valjati po tleh in se zaletavati v izložbena okna, ki pa so bila k sreči trša kot njegova glava. Da pa le ne bi naredil kakšne škode, je moral jutro dočakati v zaporu.

S televizijskim programom imamo že čez leto precej težav. Oddaje na malem ekranu nam niso všeč, televizijci pa se izgovarjajo na različne okuse gledalcev in prazno blagajno ter še naprej prikazujejo in pripravljajo slabe oddaje, tiste malo boljše pa kar prevečkrat ponovijo. Toda, če program tudi na Silvestrovo ni kaj prida, to pa je že od sile! To si je mislila Celjanka, ki je na Silvestrovo zalučala barvni televizor skozi okno stanovanja večnadstropne stolpnice. Televizor oziroma gledalnik po novem se je razletal na koščke. No, nekaj časa ji ne bo več potrebno gledati slabega programa na malem ekranu, zakaj novi barvni televizorji v trgovinah so precej dragi.

S. ŠROT

PROMETNE NESREČE

POBEGNIL PO NESREČI

Ob Prijateljevi ulici je bil parkiran tovornjak, last celjske Obnove. Mimo je pripeljal s tovornim avtomobilom RIFET TABAKOVIĆ, 36, iz Šentjurja in zaradi prehitre vožnje s sprednjim desnim delom zadel ob parkiran tovornjak, katerega je obrnilo za 180 stopinj in na katerem je škode za okoli 70.000 dinarjev. Voznik Tabaković ni ustavil, temveč odpeljal na Zgornjo Hudinjo, kjer je parkiral svoj tovornjak.

POVOZIL LEŽEČEGA MOŠKEGA

Ko je pripeljal v bližino Kmetijske zadruge v Slovenskih Konjicah, je voznik osebnega avtomobila LEOPOLD BRUDERMAN, 39, iz Konjic, opazil na tleh ležečega moškega in ga prevozil z desnim delom avtomobila. Takoj po nesreči se je vrnil v gostilno, kjer je bil tudi do takrat. Po sledovih na vozilu pa so ga milićniki kaj hitro odkrili. Težko poškodovan MATIJA KOLŠEK, 42, iz Konjic, je naslednji dan v celjski bolnišnici umrl.

UTRUJEN VOZNIK

Iz smeri Vojnika proti Celju je vozil pozno ponoči voznik osebnega avtomobila MARJAN ŠVAJGER, 25, iz Celja. V Arclinu, pri odcepu ceste proti Ljubečni, je zapeljal v levo in trčil v stanovanjsko hišo ter se pri tem težje poškodoval.

BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

IVAN MLAKAR, 22, iz Javornika je vozil osebni avtomobil iz Javornika proti Celjski koči. Zaradi neprimerne hitrosti in zaradi vožnje brez ustreznega dovoljenja, je pri spomeniku, kjer se cesta odcepi proti Domu železarjev na Svetini, zapeljal po hribu navzdol. Težje se je poškodovala 17-letna sopotnica, škode pa je za 50.000 dinarjev.

VSAK ČETRTEK NOVI stop POGLEJMO SI V OČI!

M OGLASI

PRODAM

AVTO Renault 12 dacija, prodam. Tel.: 746-107.

PRAŠIČA za zakol, prodam. Anton Podergajs, Zagrad 1, Celje.

PRODAM 120 kg težkega prašiča za zakol, krmljen z domačo hrano. Rudi Mirnik, Lopata 44, Celje.

KRAVO mlado s teletom ali visoko brejo vozno prodam. Golob, Slance, Teharje.

ZELO ugodno prodam novo trivrstno harmoniko. Zvodno 16, Celje ali tel.: 22-506.

KOMBINIRANO trodelno omaro in manjšo knjižno omaro za dnevno sobo, kombinirani štedilnik Gorenje (plin – 2 elektrika) kavč in oljno peč Emo 5 prodam. Celje, Moše Pijade 10, tel.: 25-172.

PRODAM zamrzovalno skrinjo, 300 l LTH. Ignac Mikuš, Korpule 13, Šmarje pri Jelšah.

PRODAM tračno žago za razrez hlodovine. Žaga je težje konstrukcije in primerna za lesno obrt. Slance 14, Teharje, tel.: 28-160.

AVTO BMV 1600 prodam. Vlado Skočaj, Gornja vas 11, Prebold.

VINSKO staro klet in 22 a zemlje na lepi legi, s parcelno številko prodam. Jože Polutnik, Lopata 8, Prevorje.

ZELO ugodno prodam malo rabljen kladivar za mletje koruznih storžev ali zrnja. Prislan Viktor Poljče 2, Braslovče.

FRANCOSKO posteljo prodam. Ulica 29. nov. 22, stanovanje 48/IV.

PRODAM 1 mesec star električni štedilnik na 4 plošče z vrtljivim ražnjem in Zastavo 750, letnik 76. Inf. na tel.: 24-240.

SEDEŽNO garnituro s klubsko mizo ugodno prodam. Inf. dobite na tel.: (063) 33-508.

ZA ŠKODO S 100 prodam razne rezervne dele. Tel.: (063) 701-457 od 16. ure dalje.

PRODAM Zastavo 750 lux letnik 72, reg. do junija in 300 kg betonskega železa Ø 16. Andrej Kramer, Zaloška Gorica 7a, Petrovče.

ZASTAVO 750 S prirejena za cestne hitrostne dirke s Slick gumami ter Austin 1300 prodam. Zvonko Blažun, tel.: 826-063.

SPAČKA letnik 73, ter spačka furgon z rezervnimi deli za Amija, Diano. Božak Kolman, Rogatec 115, tel.: 826-063.

PRAŠIČA za zakol 130 kg, prodam. Karl Podkrižnik, Primoš 3, Šentjur.

KATRCO 4 TL letnik 77, prodam. Hribernik, Senovica 25, Šmarje pri Jelšah. Inf. med 19 in 20. uro, tel.: 821-180.

KUPIM

MANJŠO kravo ali hrvaško šeko, kupim. Miha Volčil, Pečovje 26, Štore.

STANOVANJA

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v pritličju na Mariborski 54 v Celju za enako v bloku. Slavko Kadovič.

SPREJMEM študentko v centralno opremljeno sobo s kopalnico. Ponudbe ŠTUDENTKA.

SOSTANOVALKO k dijakinji sprejmem za dobo 6 mesecev. Tel.: 28-059.

POŠTENA mlada tričlanska družina nujno išče stanovanje v Celju ali v Šentjurju. Šifra: 1. FEBRUAR.

MLAJŠEMU intelektualcu oddam sobo. Bordon, Božičeva 5.

MLADA uslužbenka z višjo izobrazbo išče centralno ogrevano sobo ali garsonjero s posebnim vhodom v Celju. Ponudbe na tel.: (062) 22-616.

ZAPOSLITEV

ZIDARSKA dela sprejme za leto 1982. Inf. Anton Žagar, Gornja vas 29, Prebold.

RAZNO

INSTRUIRAM angleščino in nemščino. Ponudbe pod USPEH.

PODPISANA Jožefa Anderlič, 7000 Stuttgart 61, Alosenweg 45, izjavljam, da nisem plačnik dolgov svojega moža Jožeta Anderliča, Sp. Tinsko 20, Loka pri Žusmu.

IZDELUJEM električne lonce za kuhanje kave, čaja. Kdor želi jih dobi Trnovlje 246.

DNE 25. 12. zvečer sta izgubljeni dve denarnici v avtobusu iz Šentjurja proti Žalcu. V obeh denarnicah je bilo 3400 din in osebni dokumenti. Poštenega najditelja naprošamo naj vrne predvsem dokumente. Ivan Ribič, Štrakl Marija.

POLAGAMO tapete, pleskamo. Ponudbe na NT: Solidno – popoldan.

UPOKOJENEC vdovec star 71 let neodvisen, zdrav, želim spoznati vdovo od 55–65 let, za skupno gospodinjstvo. Ponudbe pod OSAMLJEN.

PODPISANA Edita Zupanc iz Zabukovice 160, izjavljam, da so vse besede, ki sem jih izrekla zoper Antona Škarlina in Hede iz Zabukovice lažne in se obenem zahvaljujem ker sta odstopila od tožbe.

VSAK ČETRTEK NOVI stop POGLEJMO SI V OČI!

Cenjene bralce Novega tednika obveščamo, da v oglasnem oddelku

naslovov od oglasov,

objavljenih pod šifro,

ne posredujemo.

Sprejemamo samo pismene ponudbe.

Ponudnike, ki dajo svoje oglase pod šifro, naprošamo, da prispele ponudbe dvignejo najkasneje teden dni po izidu oglasa.

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA!

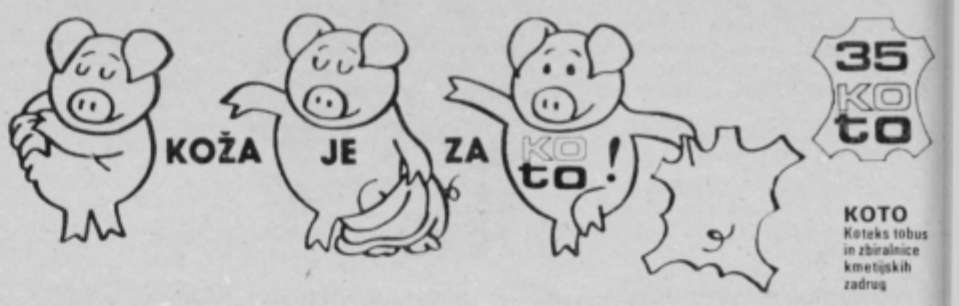

KOTO
Koteks tobus in zbiralnice kmetijskih zadrug

DO INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA GRADNJA ŽALEC

objavlja
sledeča prosta dela in naloge:

1. **ključavničarja**
2. **elektrikarja**
3. **snažilke**

POGOJI:
Pod 1 in 2 poklicna šola s prakso pri vzdrževanju gradbenega postrojenja, pod 3, osnovna šola.
VELJA ZA VSE:
OD po pravilniku, stanovanja ni na razpolago, nastop dela takoj ali po dogovoru.
Pod 1 in 2 poskusno delo dva meseca, pod 3 en mesec.

Vloge pošljite na naslov: IGM GRADNJA ŽALEC, Žalec, Aškerčeva 4.

Pohištvena industrija »GARANT«, o.o. POLZELA
Komisija za delovna razmerja
OGLAŠA
prosta dela in naloge

I. VZDRŽEVALEC II. – ELEKTRIKAR

– za zasedbo je potrebna strokovna izobrazba elektrikarja-KV
– zahtevane so delovne izkušnje s področja vzdrževanja in sicer opravljanja del in nalog obratnega elektrikarja najmanj 2 leti
– opravljen poseben izpit s področja varstva pri delu in požarne varnosti
– pred iztekom poskusnega dela mora opraviti strokovni izpit za S-naprave
– delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom
– zaradi dežurstva na domu imajo prednost kandidati iz bližine delovne organizacije

II. VZDRŽEVALEC II. – REZKALEC

– za zasedbo je potrebna strokovna izobrazba rezkalca-KV
– zahtevane so delovne izkušnje s področja vzdrževanja in sicer najmanj 2 leti dela kot samostojni rezkalec na univerzalnih rezkalnih strojih
– opravljen poseben izpit s področja varstva pri delu in požarne varnosti
– delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom
– zaradi dežurstva na domu imajo prednost kandidati iz bližine delovne organizacije

III. »KOMPLEKSNA DELA« v proizvodnji, za katera potrebujemo 6 moških

– za zasedbo ni predpisana strokovna usposobljenost
– ker gre za opravljanje težjih fizičnih del in nalog, se zahteva starost nad 18 let, delo pa ni primerno za invalide
– delo se združuje za določen čas 5 mesecev s polnim delovnim časom in enomesečnim poskusnim delom

Stanovanja delovna organizacija nima na razpolago.
Rok prijave je 15 dni po objavi oglasa, kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri najpozneje v 30 dneh po opravljeni izbiri.

PROGRAM RADIA ŠMARJE PRI JELŠAH

ČETRTEK: 16.00 Napoved, poročila, obvestila, reklame, **16.30** Aktualni četrtek, **16.45** Kulturni mozaik, **17.00** Mavrica pozabljenih, **17,30** Šopek domačih, **18.00** Zaključek.

PETEK: 16.00 Napoved, poročila, obvestila, reklame, **16.30** Jugoton Express, **17.00** Zaključek.

NEDELJA: 10.00 Napoved, Od Pohorja do Sotle, obvestila, reklame, zabavna glasba, **10.45** Kmetijska oddaja, **11.00** Danes v studiu, **12.00** Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, **15.00** Ponovitev obvestil in zaključek sporeda.

PONEDELJEK: 16.00 Napoved, poročila, obvestila, Reklame, **16.30** Mladi mladim, **17.00** Zaključek sporeda.

TOREK: 16.00 Napoved, poročila, obvestila, reklame, **16.30** Stari in novi znanci, **16,45** Športnih sedem dni, **17.00** Veseli jukebox, **18.00** Zaključek.

TELEKS

ZAHVALA

Ob tragični izgubi naše drage mamice, hčerke, sestre in svakinje

SILVE FLANDER

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tej priliki nudili pomoč in izrazili sožalje. Še posebej se zahvaljujemo upravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam občine Laško, Delovni organizaciji Elektrokovinar Laško, tov. Kužniku za poslovilne besede, godbi na pihala, pevcem, nadžupniku za opravljen obred in tolažilne besede, sostanovalcem in vsem ostalim prijateljem in znancem za darovano cvetje in izraze sožalja.

Žalujoči:

hčerka Metka z Borisom, starša, bratje, sestre in ostalo sorodstvo

NOVI tednik

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

Naslov izpolnite s tiskanimi črkami

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ **ulica** _____ **št.** _____

pošta _____ **naročam časopis »NOVI TEDNIK«**

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ **dne** _____ _____

podpis naročnika

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, brata in strica

JOŽETA ZUPANCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sočustvovali z nami ter izrekli sožalje. Zahvaljujemo se sosedom za izkazano pomoč. Posebna zahvala dr. Fidlerju za večkratno zdravljenje, tov. Lojzetu Pepelnaku za poslovilne besede ob odprtem grobu in duhovniku za pogrebni obred.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Neutolažljiva žena Slava ter sinova Jože in Branko

Šentjur, Primož, 1. januarja 1982

TV SPORED

NEDELJA, 10. 1.

8.25 POROČILA (Lj)
8.30 ŽIV ŽAV, otroška matineja (Lj)
9.20 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
9.25 Morzine: VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka (EVR, Lj)
11.00 S. Zaninović: KO SEM BIL VOJAK, nadaljevanka TV Beograd (Lj)
11.20 TV KAŽIPOT (Lj)
11.40 PO SLEDEH FLAMENCA (Lj)
12.20 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
12.25 Morzine: VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka (EVR, Lj)
13.30 POROČILA (do 13.35) (Lj)
15.30 DO KONCA DOMA, ameriški film (Lj)
16.45 POROČILA (Lj)
16.50 SLIKE S PLIVSKIH JEZER, dokumentarna oddaja TV Novi Sad (Lj)
17.30 ŠPORTNA POROČILA (Lj)
17.45 Ž. Žilnik: BOLEZEN IN OZDRAVITEV BUDE BRAKUSA, drama TV N. Sad (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.22 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.24 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 D. Mihajlović – R. Grlić – S. Karanović: PETRIJIN VENEC, 1. del nadaljevanke TV BEOGRAD (Lj)
20.50 »TRIGLAV« V JUŽNI AMERIKI, 2. del dokumentarne oddaje (Lj)
21.25 ŠPORTNI PREGLED (Zgb)
21.55 POROČILA (Lj)

PONEDELJEK, 11. 1.

16.05 KMETIJSKA ODDAJA TV ZAGREB (Lj)
17.05 POROČILA (Lj)
17.10 ZGODOVINA LETALSTVA, francoska serija (Lj)
18.00 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 ZDRAVO, MLADI (Zgb)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 J. Mitchell: OSTANI PRI MENI, angleška drama (LJ)
21.10 KULTURNE DIAGONALE (Lj)
21.55 V ZNAMENJU (Lj)

TOREK, 12. 1.

9.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
9.55 Bad Wiessee: SLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka (do 11.00/11.15) (EVR, Lj)
12.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
12.55 Bad Wiessee: SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka (do 14.00) (EVR, Lj)
16.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
16.05 SLALOM ZA MOŠKE posnetek iz Bad Wiesseeja (Lj)
17.15 POROČILA (Lj)
17.20 POTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA, češka risana serija (Lj)
17.30 BALET ZA VSAKOGAR: Angleški balet danes (Lj)
18.00 PUSTOLOVŠČINA, otroška serija TV Beograd (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 ČAS, KI ŽIVI: SUTJESKA, oddaja TV Sarajevo (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
20.00 SKUPNO, oddaja TV Sarajevo in drugih jugosl. studiev (Lj)
20.45 F. C. Weiskopf: SLOVO DO MIRU, vzhodnonemška nadaljevanka (Lj)
22.05 V ZNAMENJU (Lj)

SREDA, 13. 1.

17.25 POROČILA (Lj)
17.30 CICIBAN, DOBER DAN: Mali čarovnik in snežnike (Lj)
17.45 PADLA Z NEBA, češka otroška serija (Lj)
18.15 OKROGLI SVET (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 ZLATE MARIBORČANKE (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FILM TEDNA: SMRT NA NILU, angleški film (Lj)
22.15 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
17.30 TV DNEVNIK (Bgd I)
17.45 MAJSKE IGRE, otroška oddaja (N. Sad)
18.15 AKTUALNOSTI (Bgd I)
18.45 NARODNA GLASBA (N. Sad)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Pr)
20.00 KULTURA DANES (Bgd II)
20.45 ZAGREBŠKA PANORAMA (Zgb II)
21.05 VEČER V »ATELJEJU 212«: (Bgd II)
S. Beckett: ČAKAJOČ NA GODOTA, 1. dejanje
V. Marić: NEDOSEGLJIVI SISTEM GUME (do 22.20)

ČETRTEK, 14. 1.

17.25 POROČILA (Lj)
17.30 ZBIS – Stane Mramor: PA NE LE TO LETO (Lj)
17.45 KUHINJA PRI VIOLINSKEM KLJUČU: Zgodba o kruhku (Lj)
18.15 MOZAIK KRATKEGA FILMA (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 MEDNARODNA OBZORJA (Lj)
21.30 PANTOMIMIK LADISLAV FIALKY (Lj)
22.10 V ZNAMENJU

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
17.30 TV DNEVNIK (Bgd I)
17.45 Lj. Kozomora: SIAMCI, otroška serija (Bgd I)
18.15 ZNANOST (Bgd I)
18.45 G. Mihić: SREČNA DRUŽINA, humoristična serija (Bgd I)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Tg)
20.00 TELESKOPIJA (Bgd II)
21.00 PO IZBIRI (Bgd II)
22.30 24 UR (do 22.35) (Bgd II)

PETEK, 15. 1.

17.25 POROČILA (Lj)
17.30 JELENČEK, otroška serija TV Zagreb (Lj)
18.00 TELESTART 81, glasbena oddaja (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 NOTRANJA URA, oddaja iz cikla Človekovo telo (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 A. Marodič: NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST – Delegat (Lj)
20.50 NE PREZRITE (Lj)
21.05 TI DNEVI, TA LETA: Filmska kronika 1949 – 2. del, dokumentarna serija (Lj)
21.50 POROČILA (Lj)
21.55 SPREMLJAMO – SODELUJMO! športna oddaja (Lj)
22.05 NOČNI KINO: MANHATTAN, ameriški film (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
17.30 TV DNEVNIK (Bgd I)
17.45 OTROŠKA ODDAJA (Tg)
18.15 KORAKI, mladinska oddaja (Zgb I)
18.45 ZVEZDE, KI NE UGASNEJO, zabavno glasbena serija (Bgd I)
19.30 TV DNEVNIK (Bgd I)
20.00 MALE SKLADBE VELIKIH MOJSTROV (Zgb II, N. Sad)
20.55 ZAGREBŠKA PANORAMA (Zgb II)
21.10 POROTA, dokumentarna serija (Bgd II)
22.15 OBLOMOV, sovjetski film (do 00.05) (Zgb II)

SOBOTA, 16. 1.

8.00 POROČILA (Lj)
8.05 POTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA, češka risana serija (Lj)
8.15 CICIBAN, DOBER DAN: Mali čarovnik in snežinke (Lj)
8.30 ZBIS – S. Mramor: PA NE LE TO LETO (Lj)
8.45 JELENČEK, otroška serija TV Zagreb (Lj)
9.15 PUSTOLOVŠČINA, otroška serija TV Beograd (Lj)
9.45 ZGODOVINA LETALSTVA, francoska serija (Lj)
10.35 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
11.05 JEDRSKA REVOLUCIJA: Atom – ta neznanka (Lj)
11.35 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
12.10 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
12.15 Kitzbühel: SMUK ZA MOŠKE, prenos (do 13.45/14.00) (EVR, Lj)
15.40 POROČILA (Lj)
15.45 NAŠ KRAJ (Lj)
16.00 KOŠARKA BOSNA : CIBONA, prenos, v odmoru : . . . (Sa, Lj)
17.30 MLADINSKI FILM (Lj)
19.05 ZLATA PTICA – 1001 NOČ: Zgodba o romarju in starki (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 TV KRIŽANKA (Lj)
21.40 ZRCALO TEDNA (Lj)
21.55 ZADNJI ČLOVEK, ameriški film (Lj)
23.25 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

16.10 SNEŽNA KRALJICA, 1. del predstave za otroke (Zgb II, Bgd II)
17.10 VROČI VETER, ponovitev nadaljevanke (Bgd II)
18.10 »RIBLJA ČORBA«, zabavno glasbena oddaja (Bgd II)
19.00 Madrid: ŽREBANJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU (EVR, Zgb I)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Bgd I)
20.00 TV KASETA: Zlatko Pejaković (Sk II)
20.30 PESNIŠKO GLEDALIŠČE (Bgd II)
21.05 POROČILA (Zgb II)
21.10 VIDIKI, dokumentarna serija (Sa II)
21.55 ŠPORTNA SOBOTA (Bgd II)
22.15 IZZIV NOVEGA, dokumentarna serija (do 23.00) (Sa II)

Trgovska delovna organizacija TEKO obvešča vse ljubitelje glasbe, da bo nova specializirana prodajalna s ploščami, kasetami, glasbili in notnim materialom MELODIJA odprta meseca januarja 1982.

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ

1. HANDS UP – OTTAWAN
2. BONOONOONOOS – BONEY M
3. MAJHNI PSI – ANDREJ ŠIFRER
4. PLAVA RUŽA ZABORAVA – GABI NOVAK
5. START ME UP – ROLLING STONES

KUPON
za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Velika izbira plošč in kaset vam je na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNE – TOZD TEHNIČNA TRGOVINA CELJE

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ

1. PRAKTIČNO JE LE KOLO – AVSENIK
2. SREČNO, SREČNO – MUŽENIČ
3. TEČEJO, TEČEJO NITKE – MARIJA AHAČIČ POLAK
4. TVOJI CVETOVI – SAVINJSKIH 7
5. DOLINA TRENTE – SLAK

KUPON
za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca. Elica Kmetič, Šlandrov trg 8, Celje
Jožica Blazinšek, Brege 4, Frankolovo

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.
Vsakič nagrada velika plošča.

Poiščite v . . . IDEALU

V Idealu na Mariborski cesti so vedno dobro založeni z vsemi vrstami glasbil. Glasbenikom se je obisk tam še vedno izplačal.

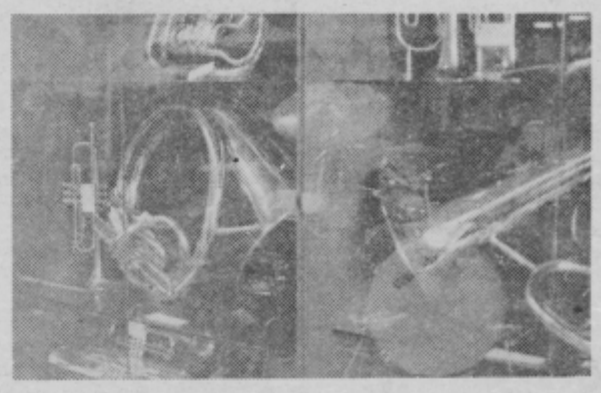

kovinotehna **tozd tehnična trgovina**

RADIO CELJE

SPORED OD 7. 1. DO 13. 1. 1982

ČETRTEK, 7. 1: 8.00 Poročila, **8.05** Dopoldne z vami – gost oddaje družbeni pravobranilec samoupravljanja Rudi Peperko (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **15.45** Zabavni globus, **16.00** Kronika, **16.15** Čestitke in pozdravi, **16.30** V živo: **18.00** Zaključek sporeda.

PETEK, 8. 1.: 8.00 Poročila, **8.05** Petkov mozaik (vmes ob **9.00** Poročila), **9.30** Zveplometer, **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Glasbo vam izbira, **17.45** Mladi mladim, **18.00** Zaključek sporeda.

SOBOTA, 9. 1.: 8.00 Poročila, **8.05** Kuharski kotiček, **8.30** Koledar prireditev, **9.00** Poročila, **9.05** Jugotonov express, **9.30** Filmski sprehodi, **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **15.45** Športna sobota, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **17.00** Kronika, **17.15** Lestvica zabavnih melodij, **17.30** Kulturni feljton, **17.45** Zabavni globus, **18.00** Zaključek sporeda.

NEDELJA, 10. 1.: 10.00 Poročila, **10.10** Obvestila, **10.30** Predstavljamo vam, **10.45** Onkraj srebrne črte, **11.00** Vedri zvoki, **11.15** Zabavni globus, **11.30** Kmetijska oddaja, **12.00** Čestitke in pozdravi, **13.00** Poročila, **13.05** Zveplometer (ponovitev), **13.30** Literarna oddaja, **13.45** Iz domačih logov, **14.00** Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 11. 1.: 8.00 Poročila, **8.05** Športno dopoldne (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.30** Reportaža, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Lestvica narodnozabavnih melodij, **17.30** Športni pregled, **17.45** Glasbene novosti, **18.00** Zaključek sporeda.

TOREK, 12. 1.: 8.00 Poročila, **8.05** Dopoldne z vami (vmes ob **9.00** Poročila), **9.30** Govorimo Esperanto, **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.30** Iz krajevnih skupnosti, **17.00** Kronika, **17.15** Iz arhiva resne glasbe, **17.45** Odmevi, **18.00** Zaključek sporeda.

SREDA, 13. 1.: 8.00 Poročila, **8.05** Dopoldne z vami (vmes ob **9.00** Poročila), **9.30** Koledar prireditev, **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.30** Za delavce iz bratskih republik, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Glasbene vzporednice, **17.30** Aktualno, **17.45** Iz zakladnice zborovske glasbe, **18.00** Zaključek sporeda.

IZ SPOREDA

PETEK, 8. januar ob 17.45: MLADI MLADIM

V okviru Centra za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci ZSMS Celje vse bolj uspešno in množično delujejo klubi brigadirjev. Da bi brigadirsko življenje v času tako imenovane mrtve sezone ne zamrlo, pripravljajo klubi brigadirjev obširen program aktivnosti. V oddaji bosta o tem pripovedovala Nino Rode in Zoran Marković.

SOBOTA, 9. januar ob 17.30: KULTURNI FELJTON

Tokrat se je novinarka Mateja Podjed z mikrofonom podala v šmarsko občino. Kaj so v tej občini v zadnjem obdobju naredili na področju kulture, kaj so si začrtali za letošnje leto in prihodnja leta, kateri so uspehi in problemi na področju kulturnega snovanja, vse to so vprašanja, na katera boste odgovor lahko slišali v tej oddaji. Sogovornika bosta tajnik občinske kulturne skupnosti in ZKO Anton Kampuš in predsednik skupščine kulturne skupnosti Franc Ploh. Vabimo vas k poslušanju.

TOREK, 12. januar ob 8.05: DOPOLDNE Z VAMI – STROKOVNJAK SVETUJE:

Današnja dopoldanska oddaja bo verjetno bolj povšeči ženskam, saj bo govorila o kozmetiki. V studio smo namreč povabili Metko Klajne, kozmetičarko iz Zdravilišča Dobrna, ki se bo z Damjano Stamejčič pogovarjala o negi obraza, telesa in vsem drugem, kar spada zraven. V oddajo se bodo s svojimi vprašanji lahko vključili tudi poslušalci, če bodo poklicali na telefon 22-009.

AMD ŠLANDER CELJE

ZELO USPEŠNI ŠPORTNIKI

Člani športne komisije pri AMD Šlander v Celju so pred nedavnim pregledali delo za preteklo leto. Ugotovili so, da so bili njihovi športniki in športni delavci v lanskem letu zelo uspešni na posameznih področjih. Tekmovalci v kartingu, motokrosu, avto rallyu, MZ ligi in motoristi so se udeležili polnoštevilno vseh prireditev, oziroma raznih tekmovanj. Sodelovali so tudi v akciji NNNP.

Po programu so se športni sodniki AMD Šlander aktivno udeležili Trim akcij, nadalje akcij, ki jih je organiziral SPV Celje, na tekmovanju inštruktorjev in na tekmovanju voznikov tovornih motornih vozil na avtopoligonu Ljubečna. Športni sodniki so vzorno izvedli devet tekmovanj, za kar so prejeli dve zvezni priznanji, kot najboljši organizatorji karting dirk v Celju v letu 1981.

Tekmovalci so sodelovali na preko 40 raznih tekmovanjih v avto moto športu. Od tega je bilo samo na območju, kjer deluje AMD Šlander devet raznih tekmovanj.

Največ uspeha so poželi tekmovalci v kartingu, kjer so kot ekipa zasedli v republiškem in zveznem merilu odlično drugo mesto. Najboljši posameznik pa je bil Jože Mesarec v razredu N-90 ccm, ki je postal za leto 1981. republiški in državni prvak. Zavidanja vredno uvrstitev je dosegel tudi mladi Aleš Pepel v razredu A-100 ccm za juniorje, saj je bil v republiki drugi, v zveznem merilu pa prvi v skupni uvrstitvi. Tu sta še Alojz Prek in Jure Bitenc, ki sta se v razredu A-100 ccm za seniorje uvrstila v republiki in državi na drugo oziroma tretje mesto. Tudi ostali tekmovalci so dosegli zavidanja vredne uvrstitve v svojih tekmovalnih razredih.

V lanskem letu so si tekmovalci in ostali člani športne komisije pri AMD Šlander zadali nalogo, da uredijo lastno progo za tekmovanje v motokrosu. To jim je tudi uspelo v Lembergu pri Mestinju, ob izdatni pomoči domačinov in podpori družbenopolitičnih organizacij občine Šmarje pri Jelšah. Za izgradnjo in pripravo proge je bilo opravljenih okoli 3 tisoč prostovoljnih ur. Že 20. septembra lani je bila na tem dirkališču otvoritvena pozivna dirka v motokrosu, katera je bilo splošno zadovoljstvo tekmovalcev in številnih navdušenih gledalcev odlično uspela. Tekmovalci v motokrosu so doslej nastopali samo v tekmovanjih za republiško prvenstvo. Mladi Gorazd Sović je zasedel v razredu do 125 ccm odlično drugo mesto. Ostalim se še pozna, da so se pričeli šele lani aktivno ukvarjati z motokrosom. Kot ekipa so zasedli v republiki osmo mesto.

Tekmovalci v avto rallyu so tekmovali samo v okviru turističnega prvenstva v avto rallyu »Štajerska – 81«, kjer so kot ekipa zasedli peto mesto.

V tekmovanju MZ lige je tekmoval lani samo Zlatko Kolenc, ki je dosegel na republiškem prvenstvu peto mesto.

Motoristi so skupaj s sekcijo »Veteran« pri ZŠAM Celje organizirali srečanje motoristov iz vse Jugoslavije na avtopoligonu Ljubečna.

Vse naloge, ki so si jih zadali lani so praktično uresničene s pomočjo nesebičnega dela vseh članov športne komisije. Vsi skupaj so iskali razne oblike pomoči in sodelovanja pri izvedbi športnega in nasploh programa AMD Šlander. V ta namen so se obrnili na razne organizacije in posameznike s prošnjo, da jim pomagajo uresničiti zastavljene naloge tako, da so jih materijalno podprli za kar se vsem najlepše zahvaljujejo.

F. GABER

Najbolje uvrščeni tekmovalci AMD Šlander v avto moto športu v preteklem letu

DOBRO JE VEDETI

Slovenci ne skrbimo za okolje samo od včeraj. Najzanimivejše naravne rastlinske vrste smo zaščitili že leta 1922. Za tistega, ki je utrgal planiko, murko, jeglič, marijine čeveljce ali rumeni encijan je bila predvidena kazen 14 dni zapora. Nadaljnjih 39 rastlin smo zaščitili leta 1947. Od tedaj dalje pa je bila za zaščito našega dragocenega rastlinskega sveta izdana že cela vrsta odredb in zakonov.

* * *

Zaradi agrokemičnih pripravkov je na poljih čedalje manj jerebic, tik pred izumrtjem pa je poljska kokoška, nazaduje število poljskih prepelic, izumira tudi divji petelin. V plantažnih nasadih poginjajo ptice pevke. Na najbolj ogroženih področjih beže iz gozdov srne in lisice. Gamsi bežijo pred smučarskimi žičnicami.

* * *

Nihče ne trdi, da žabji kraki niso okusni. Za vsako porcijo, ki jo naročimo v gostilni, mora končati najmanj pet žab, število sladokuscev pa gre v tisoče. V nekaterih ekološko osveščenih državah so prepovedali vsak lov na žabe. Pri nas jih lovimo celo za izvoz. Posledica tega je, da je žabje regljanje v nekaterih predelih Slovenije že povsem utihnilo.

* * *

48 odstotkov Slovenije je pokrite z gozdovi. Uvrščamo se v eno tistih dežel, kjer pridelamo več lesa, kot ga porabimo. Na prebivalca odpade 0,6 hektara gozdov, na prebivalca drugih evropskih dežel pa 0,32 ha. Letni posek v naših gozdovih znaša 3,5 milijona kubičnih metrov. Delež lesa in lesnih izdelkov v blagovnem izvozu pa znaša 20 odstotkov vsega slovenskega izvoza.

* * *

Od 1000 km rek v Sloveniji jih je kakih 700 km onesnaženih. Ob rekah je zraslo desetine tovarn, ki spuščajo v vodo strupene, neočiščene ali slabo očiščene odplake. Mesta spuščajo v vodo razen ostale umazanije tudi detergentske odplake. Ob vsej tej veliki onesnaženosti rek pa še vedno ni dovolj učinkovitih čistilnih naprav.

Gradovi in graščine na celjskem območju

48 Piše: dr. IVAN STOPAR

ŠIRJE (Scheuern), stolp, dvor, graščina

Na položni brežini blizu župnijske cerkve v naselju Širje pri Zidanem mostu. Občina Laško.

Širski vitezi nastopajo od 1337 dalje, ko so dobili Ivan in njegovi bratje Witigo, Peter, Henrik, Friderik, Konrad in Jakob od oglejskega patriarha v fevd nekaj desetin v laški fari. 1441 in 1463 se omenja stolp v Širju – **turn za Scheyrr** in **turn za Scheier.** Takrat ga je skupaj s tremi domci in drugim za svojim stricem Hansom dobil v zajem Jörg – Jurij Širski. 1586 je bilo posestvo v rokah Hansa Širskega, 1613 pa sta brata Hildebrand in Ivan Krištof prepustila po očetu Abrahamu podedovani dvor (štok) svojemu tretjemu bratu Wolfu Reinhardu, katerega vdova Esther roj. Issenhausen je plemiško prebivališče Širje 1630 prodala Jerneju Valvasorju z Gallensteina. Nadaljnji lastniki imenja in graščine so bili Adam Asch in Rosina pl. Egkh, za njima Karel baron pl. Egkh, ki je imenje 1663 izročil Andreju Koprivi. Po 1680 je v njegovi posesti rodovina Curti,1726 so dvor z 21 kmetijami posedovali Strassbergerji, 1730 Antonija Robida, 1750 M. A. pl. Renzenberg, potlej J. Smole, 1786 L. pl. Steinberg, 1799 M. Pöhm, 1802 Franc Rath, ki je povezal imenje z Weichselbergerjevim dvorom v Laškem, stavbo pa prodal Janezu Krammerju, Širski Janez imenovanemu. Njegovi dediči so bili še ob koncu preteklega stoletja v posesti stavbe. Zdaj so v stavbi stanovanja.

Današnja graščina je enonadstropna stavba z zelo razgibanim tlorisom, katere prednjo (južno) fasado flankirata dva pravokotna stolpiča. Najstarejši del zasnove je stolpasta stavba z banjasto obokanim pritličjem, ki je obzidana z novejšimi trakti. Znotraj tega stolpa je v višini o. 2,5 m iznad tal ohranjen v zahodni steni zazidan portal. Vse okenske in vratne odprtine na stavbi so prezidane, utilitarno poenostavljene, brez profilov oz. historičnih, časovno opredeljivih sestavin. Tudi stropi so – razen v omenjeni kleti – povsod ravni.

Graščino srečamo upodobljeno le na Vischerjevem zemljevidu iz 1678, zaman pa jo iščemo v njegovi Topografiji. Predstavljena je kot grad na strmi kopi in vse kaže, da je upodobitev povsem fantazijska, saj je v starejših virih prebivališče dosledno označeno le kot stolp, dvor ali štok.

ŠLIFŠTAJN (Schliffstein, Steinberg), stolp

Nepreverjena lokacija pri vasi Kamna gora pri Slovenskih Konjicah. Občina Slovenske Konjice.

1206 nastopa kot priča Markwart z Bosetha – **domino Marquardo de Boseth.** Markwart nastopa kot priča tudi v listini Leopolda VI. Babenberškega iz 12O7, kjer je beseda o posestnih mejah žičkih kartuzijanov. V tej zvezi se omenja stolp poleg kraja Betset – **ad turrem illam que est iuxta locum qui dicitur Betset,** kar štejemo za edino, čeprav posredno omembo Šlifštajna. Njegove sledove je ugotovil Stegenšek: »razvaline gradu Schlifstein (moramo) iskati... na strmini, ki se najde na zemljevidu poleg Kamne gore, na potu iz Konjic čez Goro v dolino Rovskega potoka. Vidi se še 1,20 m debel zid, ki v tlorisu tvori kot in leži na vrhu več kot 10 m visoke navpične skale (proti zapadu), na drugo stran pa je zložen dohod. Med zidom je izkopana globoka jama, druga dupljina pa vede v vznožju v notranjščino skale...« 1527 so imeli žički kartuzijani v Šlifštajnu 105 podložnikov, vendar se stolp več ne omenja.

TREBNIK (Triebenegg), dvor, graščina

Na lahni vzpetini sredi parka, Slovenske Konjice, Grajska ul. 4. Občina Slovenske Konjice.

Dvor pod konjiškim gradom, katerega naslednica je graščina Trebnik, srečamo v virih že zgodaj. 1362 se omenja **der hof, der vnder der vest ze Gonwiz gelegen ist, der etwan des Stiker gewesen ist,** 1404 beremo **In dem Tryebnik vir Hofstet vnd vnder dem perg bey des Trybniker Hof...** 1429 pa **der hof vnder dem haws, der des Weinkhorn gewesen ist.** 1935 je Neža iz Zreč (von Freudenberg) prinesla svojemu soprogu Henriku Auerju kot doto v zakon dvor pod konjiškim gradom. Po tem dvoru se od 1412 dalje imenujejo Ahac Trebniški in njegovi nasledniki. 1527 je posedoval dvor Jörg Seifried; ob cenitvi premoženja 1542 ga je ocenil na sto funtov.

Iz novejših urbarjev ni povsem razvidno, če je prvotni Trebniški dvorec stal na istem mestu kot poznejša graščina. Tako 1570 beremo: **Der Puechwaldt ob des Schlosz fecht sich an bei der nechsten Risen' gegen dem Schlosz Gannabitz ob des von Trübenegg Sitz oder Foff, velliche disen Wald unnd des von Trüebenegg holtz von einander schaidt.** Okoli 1680stoji v urbarju: **Volgt des Guets Triebenegg Wohnung und zugehörig gebey. Erstlich das gemauerte Gschlosz, negst oben am markht Gonnawiz befündetem Neygebey, Press, Dreschtenne, Stallungen, Scheunen und Pündhütten.** Če citata povzamemo, je 1570 še beseda o dvorcu ali sedežu, dobrih sto let pozneje pa že o zidani graščini.

Lastniki Trebnika se v 16. in 17. stoletju večkrat omenjajo. 1621 je Erazem baron Trebniški prodal dvor Hansu Krištofu Tattenbachu, ki je trebniško posest združil s konjiško, obenem pa verjetno pozidal novo graščino. Lastniki konjiškega gradu in Trebnika so poslej isti. Tattenbachom so po krajšem intermezzu med leti 1670–1685, ko je bila graščina v cesarskih rokah, 1692 sledili žički kartuzijani, med leti 1783–1828 je stavbo upravljal verski sklad, 1828 je prišla v roke knezov Windischgrätzov, ki so jo posedovali do konca zadnje vojne. Zdaj je v stavbi dom onemoglih – Lamprehtov dom.

(Dalje prihodnjič)

OBJAVO JE OMOGOČIL STC – JAVNA SKLADIŠČA CELJE

NOVI tednik 1

NOVI TEDNIK – Glasilo občinskih organizacij SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec – Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, poštni predal 161. Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 3 a – Direktor TOZD in gl. urednik Boris Rosina, odgovorni urednik Novega tednika Drago Medved, odgovorni urednik Radia Celje Branko Stamejčič. Redakcija: Marjela Agrež, Milan Božič, Violeta V. Einspieler, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milena B. Poklič, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabl. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Izdaja ga ČGP Delo, Ljubljana. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 8 din, celoletna naročnina 380 din, polletna 190 din. Za tujino je cena dvojna. Štev. žiro računa: 50700-603-31198 – ČGP Delo Ljubljana TOZD Novi tednik Celje. – Telefon, oglasi in naročnina: 22-369, 23-105.